

DIREKTNA BANKA AD KRAGUJEVAC

**Finansijski izveštaji za godinu
završenu 31. decembra 2020.**

i

**Izveštaj spoljnog revizora o izvršenoj reviziji
finansijskih izveštaja za 2020. godinu**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 3
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Bilans uspeha	
Izveštaj o ostalom rezultatu	
Bilans stanja	
Izveštaj o promenama na kapitalu	
Izveštaj o tokovima gotovine	
Napomene uz finansijske izveštaje	1 - 119
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Direktne Banke ad Kragujevac (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2020. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo gore navedene ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2020. godinu, koji je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu, su usklađene, po svim materijalno značajnim aspektima, sa finansijskim izveštajima.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC (Nastavak)

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

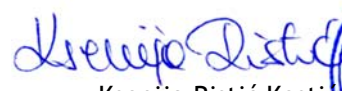
AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Beograd, 20. april 2021. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

Попуњава Банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101458655
Назив: Директна Банка ад Крагујевац		
Седиште: Крагујевац		

БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од 01.01.2020 до 31.12.2020.год.

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Текућа година	Претходна година
1	2	3		5	6
70	Приходи од камата	1 0 0 1	5	2,686,732	2,845,804
60	Расходи камата	1 0 0 2	5	438,527	479,457
Нето приход по основу камата (1001 - 1002)		1 0 0 3		2,248,205	2,366,347
Нето расход по основу камата (1002 - 1001)		1 0 0 4			
71	Приходи од накнада и провизија	1 0 0 5	6	681,437	874,367
61	Расходи накнада и провизија	1 0 0 6	6	288,137	255,235
Нето приход по основу накнада и провизија (1005 - 1006)		1 0 0 7		393,300	619,132
Нето расход по основу накнада и провизија (1006 - 1005)		1 0 0 8			
774 - 674 + 776 - 676 + 777 - 677	Нето добитак по основу промене фер вредности финансијских инструмената	1 0 0 9		0	0
674 - 774 + 676 - 776 + 677 - 777	Нето губитак по основу промене фер вредности финансијских инструмената	1 0 1 0	7	9,841	59,257
727 + 728 - 627 - 628	Нето добитак по основу рекласификације финансијских инструмената	1 0 1 1		0	0
627 + 628 - 727 - 728	Нето губитак по основу рекласификације финансијских инструмената	1 0 1 2		0	0
720 - 620 + 721 - 621	Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	1 0 1 3	8	2,275	41,111
620 - 720 + 621 - 721	Нето губитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	1 0 1 4		0	0
775 - 675 + 770 - 670	Нето добитак по основу заштите од ризика	1 0 1 5			
675 - 775 + 670 - 770	Нето губитак по основу заштите од ризика	1 0 1 6			
78 - 68	Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1 0 1 7	9	93,380	288,422
68 - 78	Нето расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1 0 1 8		0	0
750 - 650 + 751 - 651 + 756 - 656 + 760 - 660 + 729 - 629	Нето приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	1 0 1 9	10	268,028	122,037
650 - 750 + 651 - 751 + 656 - 756 + 660 - 760 + 629 - 729	Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	1 0 2 0		0	0
726 - 626	Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вредности	1 0 2 1		0	0
626 - 726	Нето губитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вредности	1 0 2 2	11	0	821,084
723 - 623	Нето добитак по основу престанка признавања инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1 0 2 3		0	0
623 - 723	Нето губитак по основу престанка признавања инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1 0 2 4		0	0
74, 766	Остали пословни приходи	1 0 2 5	12	162,647	295,226
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД (1003 - 1004 + 1007 - 1008 + 1009 - 1010 + 1011 - 1012 + 1013 - 1014 + 1015 - 1016 + 1017 - 1018 + 1019 - 1020 + 1021 - 1022 + 1023 - 1024 + 1025) ≥ 0		1 0 2 6		3,157,994	2,851,934
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ РАСХОД (1003 - 1004 + 1007 - 1008 + 1009 - 1010 + 1011 - 1012 + 1013 - 1014 + 1015 - 1016 + 1017 - 1018 + 1019 - 1020 + 1021 - 1022 + 1023 - 1024 + 1025) < 0		1 0 2 7			
63, 655 - 755	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1 0 2 8	13	985,480	1,044,174
642	Трошкови амортизације	1 0 2 9	14	371,033	368,556
752, 753, 761, 762, 767, 768, 773	Остали приходи	1 0 3 0	15	303,393	137,843
64 (осим 642) 652, 653, 661, 662, 667, 668, 673	Остали расходи	1 0 3 1	16	1,450,890	1,502,026
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1026 - 1027 - 1028 - 1029 + 1030 - 1031) ≥ 0		1 0 3 2		653,984	75,021
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1026 - 1027 - 1028 - 1029 + 1030 - 1031) < 0		1 0 3 3			
850	Порез на добитак	1 0 3 4	17	21,577	0
861	Добитак по основу одложених пореза	1 0 3 5	17	28,502	94,722
860	Губитак по основу одложених пореза	1 0 3 6			

ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1032 - 1033 - 1034 + 1035 - 1036) ≥ 0	1	0	3	7		660,909	169,743
ГУБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1032 - 1033 - 1034 + 1035 - 1036) < 0	1	0	3	8			
769 - 669 Нето добитак пословања које се обуставља	1	0	3	9			
669 - 769 Нето губитак пословања које се обуставља	1	0	4	0			
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА – ДОБИТАК (1037 - 1038 + 1039 - 1040) ≥ 0	1	0	4	1		660,909	169,743
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА – ГУБИТАК (1037 - 1038 + 1039 - 1040) < 0	1	0	4	2			
Добитак који припада матичном ентитету	1	0	4	3			
Добитак који припада власницима без права контроле	1	0	4	4			
Губитак који припада матичном ентитету	1	0	4	5			
Губитак који припада власницима без права контроле	1	0	4	6			
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ						1	
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	1	0	4	7		1	
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1	0	4	8			

У Крагујевцу,
дана 20.04.2021.године

Законски заступници банке

Весна Павловић
Димитар Комленовић

Попуњава банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101458655
Назив: Директна Банка ад Крагујевац		
Седиште: Крагујевац		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
у периоду од 01.01.2020 до 31.12.2020.године

(у хиљадама динара)

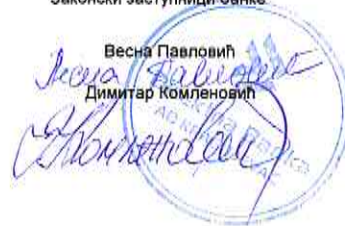
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ДОБИТАК ПЕРИОДА	2 0 0 1		660,909	169,743
	ГУБИТАК ПЕРИОДА	2 0 0 2			
820	Остали резултат периода Компоненте осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак: Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалних имовине и основних средстава	2 0 0 3			
820	Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	2 0 0 4		72,036	15,416
822	Актуарски добици	2 0 0 5		1,068	1,136
822	Актуарски губици	2 0 0 6			
821	Позитивни ефекти промена вредности власничких инструментата које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 0 7		1	
821	Негативни ефекти промена вредности власничких инструментата које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 0 8			
825	Нереализовани добици по основу инструмената намењених заштити од ризика власничких хартија од вредности који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 0 9			
825	Нереализовани губици по основу инструмената намењених заштити од ризика власничких хартија од вредности који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 1 0			
825	Нереализовани добици по основу финансијских обавеза банке вреднованих по фер вредности кроз биланс успеха које су последица промене кредитне способности банке	2 0 1 1			
825	Нереализовани губици по основу финансијских обавеза банке вреднованих по фер вредности кроз биланс успеха које су последица промене кредитне способности банке	2 0 1 2			
825	Позитивни ефекти промена вредности по основу осталих компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 1 3			
825	Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 1 4			
	Компоненте осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 1 5			
823	Позитивни ефекти промене вредности дужничких инструментата који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 1 5		44,345	0
823	Негативни ефекти промене вредности дужничких инструментата који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2 0 1 6		435	40,637
824	Добици по основу инструмената намењених заштити од ризика новчаних токова	2 0 1 7			
824	Губици по основу инструмената намењених заштити од ризика новчаних токова	2 0 1 8			
826	Нереализовани добици по основу обрачунавања трансакција и салда у страним валутама и превовођења резултата и финансијске позиције страног пословања	2 0 1 9			
826	Нереализовани губици по основу обрачунавања трансакција и салда у страним валутама и превовођења резултата и финансијске позиције страног пословања	2 0 2 0			
826	Нереализовани добици по основу инструмената намењених заштити од ризика нето улагања у страно пословање	2 0 2 1			
826	Нереализовани губици по основу инструмената намењених заштити од ризика нето улагања у инострано пословање	2 0 2 2			
826	Нереализовани добици по основу других инструмената намењених заштити од ризика	2 0 2 3			
826	Нереализовани губици по основу других инструмената намењених заштити од ризика	2 0 2 4			
826	Позитивни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 2 5			
826	Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2 0 2 6			
82	Добитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2 0 2 7			
82	Губитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2 0 2 8			

УКУПАН ПОЗИТИВАН ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТ (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2003 - 2004 + 2005 - 2006 + 2007 - 2008 + 2009 - 2010 + 2011 - 2012 + 2013 - 2014 + 2015 - 2016 + 2017 - 2018 + 2019 - 2020 + 2021 - 2022 + 2023 - 2024 + 2025 - 2026 + 2027 - 2028) ≥ 0	2	0	2	9			
УКУПАН НЕГАТИВАН ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТ (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2003 - 2004 + 2005 - 2006 + 2007 - 2008 + 2009 - 2010 + 2011 - 2012 + 2013 - 2014 + 2015 - 2016 + 2017 - 2018 + 2019 - 2020 + 2021 - 2022 + 2023 - 2024 + 2025 - 2026 + 2027 - 2028) < 0	2	0	3	0		27,057	54,917
УКУПАН ПОЗИТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2001 - 2002 + 2029 - 2030) ≥ 0	2	0	3	1		633,852	114,826
УКУПАН НЕГАТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из извештаја о осталом резултату: 2001 - 2002 + 2029 - 2030) < 0	2	0	3	2			
Укупан позитиван резултат периода који припада матичном ентитету	2	0	3	3			
Укупан позитиван резултат периода који припада власницима без права контроле	2	0	3	4			
Укупан негативан резултат периода који припада матичном ентитету	2	0	3	5			
Укупан негативан резултат периода који припада власницима без права контроле	2	0	3	6			

У Крагујевцу,
дана 20.04.2021.год.

Законски заступници Банке

Весна Павловић
Димитар Комленовић

Попуњава банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101458655
Назив: Директна Банка ад Крагујевац		
Седиште: Крагујевац		

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2020.

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
1	2	3	4	5	6
	АКТИВА				
00 (осим 002), 010, 025, 05 (осим 050, 052 и дела 059), 060, 07, 085, 196, 296 и делови рачуна 009, 019, 029, 089, 089, 199, 299	Готовина и средства код централне банке	0 0 0 1	18	7,340,467	8,576,676
	Заложена финансијска средства	0 0 0 2	19	1,164,318	2,102,904
125, 225	Потраживања по основу деривата	0 0 0 3		49,093	26,978
120, 122, 124, 220, 222, 224, 129 и 229	Хартије од вредности	0 0 0 4	19	7,820,273	6,687,050
002, 01 (осим 010 и дела 019), 020, 028, 050, 052, 06 (осим 060 и дела 069), 080, 088, 10, 11, 16, 20, 21, 26, 190, 191, 290, 291, 493 и 593 као одбитне ставке (ССКР – СС шифра 1 (без шифре 17), шифра 70 и делови шифара 71 и 74) и делови рачуна 009, 029, 059, 089, 199, 299	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	0 0 0 5	20	3,669,796	3,168,839
01, (осим 010 и дела 019), 020, 028, 06 (осим 060 и дела 069), 080, 088, 10, 11, 16, 20, 21, 26, 190, 191, 290, 291, 493 и 593 као одбитне ставке (ССКР – СС шифра 17 и све остале шифре осим шифре 70 и делова шифара 71 и 74) и делови рачуна, 029, 089, 199, 299	Кредити и потраживања од комитената	0 0 0 6	21	36,881,752	36,935,835
123 и 223	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0 0 0 7		0	0
126 и 226	Потраживања по основу деривата намењених заштити од ризика	0 0 0 8		0	0
130, 131, 230, 231 део 139 и део 239	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	0 0 0 9		0	0
132, 232, део 139 и део 239	Инвестиције у зависна друштва	0 0 1 0		0	0
33	Нематеријална имовина	0 0 1 1	22	261,772	247,368
34	Некретнине, постројења и опрема	0 0 1 2	22	2,054,173	2,030,715
35	Инвестиционе некретнине	0 0 1 3	23	196,359	396,277
034 и део 039	Текућа пореска средства	0 0 1 4		0	0
37	Одложена пореска средства	0 0 1 5		157,991	161,023
36	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	0 0 1 6		0	6,071
021, 022, 024, 027, 03 (осим 034 и дела 039), 081, 082, 084, 087, 09, 134, 192, 194, 195, 234, 292, 294, 295, 30, 38 и делови рачуна 029, 089, 139, 199, 239 и 299	Остала средства	0 0 1 7	24	491,134	529,171
УКУПНО АКТИВА (од 0001 до 0017)		0 0 1 8		60,087,128	60,868,907

ПАСИВА									
ОБАВЕЗЕ									
411 и 511	Обавезе по основу деривата	0	4	0	1			46,361	19,106
40, 420, 421, 490, 50, 520, 521, 590, део 193 и део 293 као одбитне ставке (ССКР – СС шифра 1 (без шифре 17), шифра 70 и делови шифара 71 и 74)	Депозити и остале финансијске обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	0	4	0	2	25		2,959,311	4,963,568
40, 420, 421, 490, 50, 520, 521, 590, део 193 и део 293 као одбитне ставке (ССКР – СС шифра 17 и све остале шифре, осим шифре 70 и делова шифара 71 и 74)	Депозити и остале финансијске обавезе према другим комитентима	0	4	0	3	26		43,278,005	42,843,269
417 и 517	Обавезе по основу деривата намењених заштити од ризика	0	4	0	4			0	0
418 и 518	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0	4	0	5			0	0
410, 412, 415, 423, 496, 510, 512, 515, 523, 596 и 127 и 227 као одбитне ставке	Обавезе по основу хартија од вредности	0	4	0	6			0	0
424, 425, 482, 497, 524, 525, 582, 597, део 193 и део 293 као одбитне ставке	Субординиране обавезе	0	4	0	7	27		764,271	764,353
450, 451, 452, 453 и 454	Резервисања	0	4	0	8	28		278,753	236,153
46	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља	0	4	0	9			0	0
455	Текуће пореске обавезе	0	4	1	0			0	0
47	Одложене пореске обавезе	0	4	1	1			0	0
426, 427, 43, 44, 456, 457, 491, 492, 494, 495, 526, 527, 53, 591, 592, 594 и 595	Остале обавезе	0	4	1	2	29		1,680,752	1,658,714
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0412)		0	4	1	3			49,007,453	50,485,163
КАПИТАЛ									
80	Акцијски капитал	0	4	1	4			1,916,752	1,916,752
128	Сопствене акције	0	4	1	5			0	0
83	Добитак	0	4	1	6			8,887,999	8,165,011
84	Губитак	0	4	1	7			52,488	52,488
81 и 82 – потражни салдо	Резерве	0	4	1	8			327,412	354,469
81 и 82 – дугови салдо	Нереализовани губици	0	4	1	9				
Учешћа без права контроле		0	4	2	0				
УКУПНО КАПИТАЛ (0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419 + 0420) ≥ 0		0	4	2	1	30		11,079,675	10,383,744
УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419 + 0420) < 0		0	4	2	2				
УКУПНО ПАСИВА (0413 + 0421 - 0422)		0	4	2	3			60,087,128	60,868,907

У Крагујевцу,
дана 20.04.2021.год.

Законски заступници
банке

Весна Павловић

Димитар Комленовић

Полужива Банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101456055
Назив банке: Директна банка ад Крагујевац		
Седиште банке: Булевар краљице Марије 54 б, улаз 54н		

Прилог 4

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 01.01.2020 до 31.12.2020 године

(у хиљадама динара)

</

Редни бр.	ОПИС	АОП	Акцијски и остали капитал (рачуни 800, 801, 803, 809)	АОП	Сопствена акција (рачуни 128)	АОП	Емисиона премија (рачуни 802)	АОП	Резерве из добитка и остале резерве (група рачуна 81)	АОП	Резервационе резерве (група рачуна 82 дуговин салдо)	АОП	Резервационе резерве (група рачуна 82 дуговин салдо)	АОП	Добитак (група рачуна 83)	АОП	Губитак (рачуни 840, 841, 842)	АОП	Учешће без права контроле	АОП	Укупно (коп. 2-3+4+5+6-7+8-9+10) ≥ 0	АОП	Укупно (коп. 2-3+4+5+6-7+8-9+10) < 0
	1		2		3		4		5		7		7		8		9		10		11		12
23	Почетно стање на дан 1. јануара текуће године	4017	1,916,485	4049		4061	267	4113		4138	354,469	4156		4184	8,165,011	4222	52,488	4263		4288	10,383,744	4294	
24	Ефекти прве примене нових МСФИ – повећање	4018		4050		4082		4114		4139		4157		4185		4223		4264	x	x	x	x	
25	Ефекти прве примене нових МСФИ – смањење	4019		4051		4083		4115		4140		4158		4186		4224		4265	x	x	x	x	
26	Промена рачуноводствених политика и исправка материјално значајних грешака у претходној години – повећање	4020		4052		4084		4116		4141		4159		4187		4225		4266	x	x	x	x	
27	Промена рачуноводствених политика и исправка материјално значајних грешака у претходној години – смањење	4021		4053		4085		4117		4142		4160		4188		4226		4267	x	x	x	x	
28	Кориговано почетно стање на дан 1. јануара текуће године (редни бр. 23+24-25+26-27)	4022	1,916,485	4054	-	4086	267	4118		4143	354,469	4161		4189	8,165,011	4227	52,488	4268		4289	10,383,744	4295	
29	Укупан позитиван остали резултат периода	x		x		x		x		4144		4162		x		x		4269	x		x		
30	Укупан негативан остали резултат периода	x		x		x		x		4145	27,057	4163		x		x		4270	x		x		
31	Добитак текуће године	x		x		x		x		x		x		4190	660,909	x		4271	x		x		
32	Губитак текуће године	x		x		x		x		x		x		x		4228		4272	x		x		
33	Пренос са резерви на резултат услед укидања резерви – повећање	x		x		x		x		x		x		4191		4229		4273	x		x		
34	Пренос са резерви на резултат услед укидања резерви – смањење	x		x		x		x		x		x		4192		4230		4274	x		x		
35	Трансакције с власницима евидентиране директно на капиталу – повећање	4023		4055		4087		4119		x		x		4193		4231		4275	x		x		
36	Трансакције с власницима евидентиране директно на капиталу – смањење	4024		4056		4088		4120		x		x		4194		4232		4276	x		x		
37	Расподела добити – повећање	4025		4057		4089		4121		x		x		4195	72,036	4233		4277	x		x		
38	Расподела добити, односно покривање губитака – смањење	4026		4058		4090		4122		x		x		4196		4234		4278	x		x		
39	Исплата дивиденди	4027		4059		4091		4123		x		x		4197		4235		4279	x		x		
40	Остало – повећање	4028		4060		4092		4124		x		x		4198		4236		4280	x		x		
41	Остало – смањење	4029		4061		4093		4125		x		x		4199	9,957	4237		4281	x		x		
42	Укупне трансакције с власницима (редни бр. 35-36+37-38-39+40+41) ≥ 0	4030	-	4062	-	4094	-	4126	-	x	-	x	-	4200	62,079	4238	-	4282	-	x	-	x	
43	Укупне трансакције с власницима (редни бр. 35-36+37-38-39+40+41) < 0	4031		4063		4095		4127		x		x		4201		4239		4283	x		x		
44	Стање на дан 31. децембра текуће године (за колоне 2,3,4,5,6,8 и 10 редни бр. 28+29-30+31-32+33-34-42-43; за колону 7 редни бр. 28+30-29; за колону 9 редни бр. 28+29-30+31+32+33-34-42-43)	4032	1,916,485	4064	-	4096	267	4128	-	4146	327,412	4164		4202	8,887,999	4240	52,488	4284	-	4290	11,079,675	4296	

У Крагујевцу,
дана 20.04.2021. год.

Законски заступници банке

Верна Павловић
Димитар Компенсацић

Полуњава банка		
Матични број: 07654812	Шифра делатности: 6419	ПИБ: 101458655
Назив: Директна Банка ад Крагујевац		
Седиште: Крагујевац		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01.2020. до 31.12.2020.год.

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 3002 до 3005)	3 0 0 1	2,730,074	4,456,105
1 Приливи од камата	3 0 0 2	1,741,793	2,907,250
2 Приливи од накнада	3 0 0 3	642,184	927,485
3 Приливи по основу осталих пословних активности	3 0 0 4	345,599	620,962
4 Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	3 0 0 5	498	408
II. Одливи готовине из пословних активности (од 3007 до 3011)	3 0 0 6	3,099,352	3,445,086
5 Одливи по основу камата	3 0 0 7	356,571	443,542
6 Одливи по основу накнада	3 0 0 8	288,137	255,235
7 Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3 0 0 9	971,756	1,055,472
8 Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет расхода	3 0 1 0	218,198	243,248
9 Одливи по основу других трошкова пословања	3 0 1 1	1,264,690	1,447,589
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења финансијских средстава и финансијских обавеза (3001 - 3006)	3 0 1 2		1,011,019
IV. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења финансијских средстава и финансијских обавеза (3006 - 3001)	3 0 1 3	369,278	
V. Смањење финансијских средстава и повећање финансијских обавеза (од 3015 до 3020)	3 0 1 4	1,594,558	599,978
10 Смањење кредита и других потраживања од банака и других финансијских организација, централне банке и комитената	3 0 1 5	1,594,558	
11 Смањење потраживања по основу хартија од вредности и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	3 0 1 6		544,873
12 Смањење потраживања по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 1 7	0	0
13 Повећање депозита и осталих финансијских обавеза према банкама и другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	3 0 1 8	0	55,105
14 Повећање других финансијских обавеза	3 0 1 9	0	0
15 Повећање обавеза по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 2 0	0	0
VI. Повећање финансијских средстава и смањење финансијских обавеза (од 3022 до 3027)	3 0 2 1	1,306,291	4,328,258
16 Повећање кредита и других потраживања од банака и других финансијских организација, централне банке и комитената	3 0 2 2	0	4,328,258
17 Повећање потраживања по основу хартија од вредности и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	3 0 2 3	207,825	
18 Повећање потраживања по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 2 4		
19 Смањење депозита и осталих финансијских обавеза према банкама и другим финансијским организацијама, централним банкама и комитентима	3 0 2 5	1,098,466	0
20 Смањење других финансијских обавеза	3 0 2 6		
21 Смањење обавеза по основу деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3 0 2 7		
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3012 - 3013 + 3014 - 3021)	3 0 2 8		0
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3013 - 3012 + 3021 - 3014)	3 0 2 9	81,011	2,717,261
22 Плаћени порез на добит	3 0 3 0		
23 Исплаћене дивиденде	3 0 3 1		
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (3028 - 3029 - 3030 - 3031)	3 0 3 2	0	0
X. Нето одлив готовине из пословних активности (3029 - 3028 + 3030 + 3031)	3 0 3 3	81,011	2,717,261
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 3035 до 3039)	3 0 3 4	354,589	7,819
1 Приливи од улагања у инвестиционе хартије од вредности	3 0 3 5		
2 Приливи од продаје инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3 0 3 6		
3 Приливи од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	3 0 3 7	74,320	7,819
4 Приливи од продаје инвестиционих некретнина	3 0 3 8	280,269	
5 Остали приливи из активности инвестирања	3 0 3 9		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (од 3041 до 3045)	3 0 4 0	81,408	184,543
6 Одливи по основу улагања у инвестиционе хартије од вредности	3 0 4 1		
7 Одливи за куповину инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3 0 4 2		
8 Одливи за куповину нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	3 0 4 3	81,408	184,543
9 Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	3 0 4 4		
10 Остали одливи из активности инвестирања	3 0 4 5		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (3034 - 3040)	3 0 4 6	273,181	
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (3040 - 3034)	3 0 4 7		176,724

В.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА						
I.	Приливи готовине из активности финансирања (од 3049 до 3054)	3	0	4	8	0	423,531
1	Приливи по основу увећања капитала	3	0	4	9		
2	Приливи по основу субординираних обавеза	3	0	5	0		
3	Приливи по основу узетих кредита	3	0	5	1	0	423,531
4	Приливи по основу издатих хартија од вредности	3	0	5	2		
5	Приливи по основу продаје сопствених акција	3	0	5	3		
6	Остали приливи из активности финансирања	3	0	5	4		
II.	Одливи готовине из активности финансирања (од 3055 до 3060)	3	0	5	5	484,665	0
7	Одливи по основу откупа сопствених акција	3	0	5	6		
8	Одливи по основу субординираних обавеза	3	0	5	7		
9	Одливи по основу узетих кредита	3	0	5	8	484,665	
10	Одливи по основу издатих хартија од вредности	3	0	5	9		
11	Остали одливи из активности финансирања	3	0	6	0		
III.	Нето прилив готовине из активности финансирања (3048-3055)	3	0	6	1	0	423,531
IV.	Нето одлив готовине из активности финансирања (3055-3048)	3	0	6	2	484,665	0
Г.	СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001 + 3014 + 3034 + 3048)	3	0	6	3	4,679,221	5,487,433
Д.	СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3006 + 3021 + 3030 + 3031 + 3040 + 3055)	3	0	6	4	4,971,716	7,957,887
Ђ.	НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3063 - 3064)	3	0	6	5		
Е.	НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3064 - 3063)	3	0	6	6	292,495	2,470,454
Ж.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	3	0	6	7	7,309,508	9,729,990
З.	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3	0	6	8	0	49,972
И.	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3	0	6	9	52,070	0
Ј.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (3065-3066+3067+3068-3069)	3	0	7	0	6,964,943	7,309,508

У Крагујевцу,
дана 20.04.2021. год.

Законски заступници
банке

Весна Павловић

Димитар Комленовић

**DIREKTNA BANKA AD
KRAGUJEVAC**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2020. GODINU**

SADRŽAJ

1.	OSNOVNE INFORMACIJE O BANCIMA	1
2.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	4
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	7
4.	KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA	27
5.	PRIHODI I RASHODI OD KAMATA	30
6.	PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA.....	31
7.	NETO GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA	31
8.	NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI.....	32
9.	NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE.....	32
10.	NETO PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	33
11.	NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI	35
12.	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	35
13.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI.....	36
14.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE.....	36
15.	OSTALI PRIHODI	36
16.	OSTALI RASHODI	37
17.	POREZ NA DOBITAK.....	37
18.	GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE	39
19.	HARTIJE OD VREDNOSTI	41
20.	KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA	42
21.	KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA	43
22.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA.....	47
23.	INVESTICIONA NEKRETNOSTI.....	48
24.	OSTALA SREDSTVA	49
25.	DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCIMA	50
26.	DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA	50
27.	SUBORDINIRANE OBAVEZE	53
28.	REZERVISANJA.....	54
30.	KAPITAL	57
31.	VANBILANSNE POZICIJE	60
32.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI U IZVEŠTAJU O TOKOVIMA GOTOVINE.....	63
33.	OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA	64
34.	UPRAVLJANJE RIZICIMA	66
35.	POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE.....	115
36.	USAGLAŠAVANJE MEDUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA.....	116
37.	EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM COVID-19	117
38.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA	118
39.	DEVIZNI KURSEVI	119

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCIMA

Direktna Banka ad Kragujevac (u daljem tekstu "Banka") osnovana je kao deoničarsko društvo pod nazivom Jugobanka Jubanka a.d. Kragujevac, prema Odluci o osnivanju Banke od 27. juna 1991. godine i Rešenju Narodne banke Jugoslavije od 3. jula 1991. godine i upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu pod br. Fi 1378-91 od 9. jula 1991. godine.

Po usaglašavanju sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama, Banka je upisana u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu, dana 20. juna 1995. godine Rešenjem Fi br. 1355/95.

Skupština Banke je na sednici od 30. marta 2000. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Šumadija banke a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. januara 2000. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 1999. godine. Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju) između Banke i Šumadija banke a.d. Kragujevac zaključen je 30. marta 2000. godine. Narodna banka Jugoslavije je Rešenjem br. IV/143 634/1 od 20. aprila 2000. godine dala saglasnost na izmene i dopune Ugovora o osnivanju Jugobanke Jubanke a.d. Kragujevac, a koje se odnose na navedeno pripajanje. Rešenjem Privrednog suda u Kragujevcu, Fi 376/2000, upisano je pripajanje Šumadija banke a.d. Kragujevac i formiranje Glavne filijale - Šumadija banka a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Credy banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 3. septembra 2001. godine, Rešenjem br. Fi 1116/2001, a na osnovu Rešenja Narodne banke Jugoslavije od 21. juna 2001. godine br. 1339 i Odluke Skupštine Banke od 14. juna 2001. godine.

Skupština Banke je na sednici održanoj 10. decembra 2004. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. novembra 2004. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. oktobra 2004. godine. Narodna banka Srbije je Rešenjem br. 5011 od 24. decembra 2004. godine dala saglasnost na Odluku br. 25744 o utvrđivanju Predloga Odluke o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Banke koja se odnosi na pripajanje Credy banci a.d. Kragujevac Srpske regionalne banke a.d. Beograd. Rešenjem Trgovinskog suda u Kragujevcu br. Fi 1376/04 od 24. decembra 2004. godine upisano je pripajanje Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac.

Dana 5. marta 2010. godine Nova kreditna banka Maribor d.d. (NKBM) postala je većinski vlasnik akcija Credy banke a.d. Kragujevac putem dokapitalizacije. Promena naziva Banke u KBM banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 2. septembra 2013. godine, Rešenjem br. BD 93701/2013, a na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije od 7. maja 2013. godine br. 2582 i Odluke Skupštine Banke od 14. maja 2013. godine.

Na osnovu rešenja Narodne banke Srbije G.418 od 20. januara 2016. godine data je prethodna saglasnost fizičkim licima Andreju Jovanoviću i Bojanu Milovanoviću da pojedinačno steknu direktno vlasništvo koje će im omogućiti više od 33% do 50% glasačkih prava u KBM banci a.d. Kragujevac. Dana 14. aprila 2016. godine u Centralnom registru hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija sa Nove kreditne banke Maribor d.d. sa sedištem u Mariboru, ulica Vita Kraigherja 4, na navedena lica, čime su ona postala većinski akcionari KBM banke a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Direktna Banka ad Kragujevac izvršena je na bazi Odluke Skupštine Banke od 6. juna 2016. godine i upisana u Registar privrednih subjekata dana 8. jula 2016. godine Rešenjem br. BD 557191/2016.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCİ (Nastavak)

Na osnovu saglasnosti Narodne banke Srbije od 26. januara 2017. godine, Banka je stekla podređeno društvo Findomestic banku a.d. Beograd. Shodno Ugovoru o prenosu akcija zaključenom dana 31. januara 2017. godine Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 598,574 obične akcije pojedinačne nominalne vrednosti od 6,930 dinara.

Dana 8. maja 2017. godine Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 6500, shodno kojoj se 31. mart 2017. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana Skupština akcionara Findomestic banke a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 13/17.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 24. maja 2017. godine između Direktna Banke ad Kragujevac, kao banke sticaoca i Findomestic banke a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 31. mart 2017. godine.

U procesu pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Banci nije došlo do promene u osnivačkom kapitalu Banke, kao sticaoca, odnosno nije došlo do srazmerne zamene akcija, s obzirom na to da je Findomestic banka a.d. Beograd pripojena kao podređeno društvo koje je 100% u vlasništvu Banke (tj. gde je matična banka ujedno i banka sticalac).

Banka je 18. maja 2017. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje podređenog društva - Findomestic banke a.d. Beograd. Dana 23. juna 2017. godine Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 5249 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Findomestic banke a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 56320/2017 dana 30. juna 2017. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Findomestic banke a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 i 5/2015). Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 56327/2017 od 30. juna 2017. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Findomestic banke a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Findomestic banka a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Findomestic banke a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije Findomestic banke a.d. Beograd smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je bio 30. jun 2017. godine.

Spajanje banaka i fizička migracija podataka Findomestic banke a.d. Beograd izvršeni su 1. jula 2017. godine sa stanjem na dan 30. juna 2017. godine, od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Findomestic banke a.d. Beograd se prikazuju u finansijskim izveštajima Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCİ (Nastavak)

Dana 27. oktobra 2017. godine Banka je podnela Narodnoj banci Srbije zahtev za davanje prethodne saglasnosti za sticanje direktnog vlasništva koje će joj omogućiti 100% (više od 50%) glasačkih prava u Piraeus Bank a.d. Beograd, kao i zahtev za davanje saglasnosti sticaocu za sticanje ove banke kao zavisnog podređenog društva, u kome će imati 100% učešća i koje će Banci kao sticaocu dati pravo direktnog kontrolnog vlasništva nad podređenim društvom. Banka je dobila saglasnost Narodne banke Srbije dana 18. decembra 2017. godine.

Na osnovu ove saglasnosti, Banka je stekla podređeno društvo Piraeus Bank a.d. Beograd, shodno Ugovoru o kupovini akcija zaključenom dana 23. marta 2018. godine. Na osnovu ovog ugovora, Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 798,680 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 9,000 dinara.

Na 103. vanrednoj sednici održanoj dana 30. juna 2018. godine, Skupština akcionara Piraeus Bank a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Banci, kojom se 30. jun 2018. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana, na 45. redovnoj sednici Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 16. jula 2018. godine između Banke, kao banke sticaoca i Piraeus Bank a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 30. jun 2018. godine.

Banka je 20. avgusta 2018. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd kao podređenog društva. Dana 19. oktobra 2018. godine, Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 8625 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 96394/2018 dana 26. oktobra 2018. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Piraeus Bank a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018 i 95/2018). Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 96407/2018 od 26. oktobra 2018. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Piraeus Bank a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Piraeus Bank a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Piraeus Bank a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je 26. oktobar 2018. godine. Spajanje banaka i fizička migracija podataka Piraeus Bank a.d. Beograd izvršeni su 26. oktobra 2018. godine od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Piraeus Bank a.d. Beograd se prikazuju u poslovnim knjigama Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslova sa hartijama od vrednosti u ime i za račun Banke. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja. Banka je zatvoreno akcionarsko društvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCII (Nastavak)

Matični broj Banke je 07654812. Poreski identifikacioni broj Banke je 101458655.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka se sastojala od centrale u Kragujevcu, ulica Bulevar kraljice Marije 54B ulaz 54N, 4 regionalna centra i 47 ekspozitura.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 579 zaposlenih radnika (31. decembar 2019. godine: 656 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2020. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 73/2019), banke su obavezne da vode knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa preveđenim MSFI, dok je Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), član 50. stav 2, propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene. MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Finansijski izveštaji za 2020. godinu su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kroz ostali rezultat, kao i nekretnina i investicionih nekretnina koje se naknadno vrednuju po modelu revalorizovane, odnosno fer vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom Narodne banke Srbije o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2019. godinu, izuzev dole navedenih usvojenih novih i izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog odbora Banke dana 20. aprila 2021. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2020. godine*

Veći broj novih standarda, tumačenja standarda i izmena i dopuna postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine i stoga su primenjivi na finansijske izveštaje Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

- Izmene Referenci (upućivanja) u Konceptualnom okviru MSFI. Zajedno sa revidiranim Konceptualnim okvirom objavljenim u martu 2018. godine, IASB je izdao izmene na upućivanja u Konceptualnom okviru u MSFI. Dokument sadrži izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Konceptualnim okvirom.
- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" - Definicija poslovanja. Izmene u definiciji poslovanja su samo promene u Prilogu A Definicije, uputstvu za primenu i ilustrativnim primerima iz MSFI 3. Ove izmene:
 - Pojašnjavaju da, kako bi se smatrao poslovanjem, stečeni skup aktivnosti i imovine mora uključivati, kao minimum, inpute i suštinske procese koji zajedno značajno doprinose sposobnosti stvaranja proizvoda/prinosa.
 - Sužavaju definicije poslovanja i ostvarenja usmeravanjem na robu i usluge pružene klijentima i uklanjanjem upućivanja na mogućnost smanjenja troškova.
 - Dodaju smernice i primere kako bi se entitetima pomoglo da procene da li je stečen suštinski proces.
 - Uklanjaju procenu da li su učesnici na tržištu sposobni da zamene sve nedostajuće inpute i procese i nastave da proizvode krajnje proizvode.
 - Dodaju opcioni test koncentracije kojim se omogućava pojednostavljena procena da li stečeni skup aktivnosti i imovine nije poslovanje.
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške" - Definicija materijalnosti. Pojašnjavanje definicije "materijalno" i usklađivanje definicije koja se koristi u Konceptualnom okviru i standardima.
- Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" - Faza 1. Izmenama se pojašnjava da entiteti mogu da nastave da primenjuju određene zahteve računovodstva hedžinga (zaštite od rizika) pod pretpostavkom da se referentna vrednost kamatne stope na kojoj se zasnivaju tokovi gotovine koji su predmet hedžinga i tokovi gotovine od instrumenta hedžinga neće promeniti kao rezultat promene referentne kamatne stope.
- Izmene MSFI 16 "Lizing" - Olakšice u vezi sa zakupom povezane sa Covid-19. Izmenom se predviđa izuzeće od procene da li je olakšica u vezi sa zakupom pod uticajem Covid-19 epidemije modifikacija lizing ugovora.

Primena navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda nije rezultirala u značajnim izmenama računovodstvenih politika Banke i nije imala uticaj na priložene finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke*

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2020. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" - Faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).
- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" kojom se ažuriraju upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" - Prihodi pre namenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina" - Štetni ugovori - Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI "Ciklus 2018-2020" - izmene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

Rukovodstvo Banke procenjuje da primena prethodno navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Banke neće imati značajan uticaj na finansijske izveštaje u periodu njihove početne primene.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine revidirani finansijski izveštaji za godinu koja se završila 31. decembra 2019. sastavljeni u skladu sa MSFI.

2.3. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Banke je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo pitanja koja mogu biti relevantna za sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti, uključujući značajne okolnosti i događaje, planove rukovodstva, kao i efekte globalne krize prouzrokovane pandemijom Covid-19 na poslovanje Banke, a kao što je detaljnije obelodanjeno u Napomeni 37.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Banke. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 4.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane sa kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda (obračunska osnova).

Prihodi od kamata uključuju i prihode po osnovu finansijskih instrumenata zaštite od rizika, uglavnom po osnovu vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na evro, a obračunavaju se na dan dospeća anuiteta za plaćanje, odnosno naplate.

Prihodi od kamata priznaju se na bazi obračuna metodom efektivne kamatne stope, odnosno razgraničavaju se na ceo period trajanja finansijskog instrumenta. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje očekivane buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove transakcije koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti" priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U skladu sa MSFI 9, paragraf 5.4.1, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koja nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, paragraf B 5.4.1-B 5.4.7.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.1. Prihodi i rashodi od kamata (Nastavak)**

Naknade za odobravanje finansijskog instrumenta su integralni deo efektivne kamatne stope i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstava ili finansijska sredstava koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva). Efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik jeste stopa koja diskontuje procenjene novčane tokove tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva na amortizovanu vrednost za ova sredstva.

Evidenciona kamata je iznos ugovorene kamate u skladu sa planom otplate kredita koju Banka, u slučaju obezvređenja finansijskog sredstva, nastavlja da evidentira u vanbilansnoj evidenciji.

Za partije koje su na dan merenja utužene ili u stečaju ne vrši se priznavanje kamate u bilansu uspeha.

Rashodi kamata po depozitima i kreditima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

MSFI 9 u paragrafima B 5.4.2 i B 5.4.3 propisuje koje naknade nisu, a koje jesu sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade i provizije nastale po osnovu izvršenih usluga platnog prometa kao i naknade nastale kao rezultat procesa servisiranja kredita, naknade za administraciju, praćenje, monitoring, održavanje računa i slično, koje Banka naplaćuje na periodičnoj osnovi, ne mogu se smatrati integralnim delom efektivne kamatne stope, i Banka ih evidentira u periodu kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena kao prihod po osnovu naknada i provizija.

U skladu sa MSFI 9 Banka definiše konkretne naknade koje čine integralni deo efektivne kamatne stope koje se evidentiraju kao prihod od kamate kao i metod razgraničenja prihoda od tih naknada.

Integralni deo efektivne kamatne stope su konkretne naknade za odobravanje finansijskog instrumenta i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se kao usklađenje s efektivnom kamatnom stopom osim ako se finansijski instrument ne meri po fer vrednosti pri čemu se promena fer vrednosti priznaje u dobiti ili gubitku. U tim slučajevima naknade se priznaju kao prihod ili rashod pri početnom priznavanju instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrednosti

U skladu sa MSFI 9, dobiti/ gubici po osnovu dužničkih instrumenata kapitala koji se vrednuju kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, tj. na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promene njihove fer vrednosti, osim prihoda i rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha. Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

Dobiti/gubici po osnovu vlasničkih instrumenata kapitala ili finansijskih instrumenata čiji je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje priznaju se u bilansu uspeha. Svi realizovani ili nerealizovani dobiti po osnovu promene tržišne vrednosti ovih hartija od vrednosti se priznaju u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Hartije od vrednosti čiji je poslovni model prikupljanje ugovorenih novčanih tokova Banka vrednuje po amortizovanoj vrednosti, koju čini prvobitna nabavna vrednost po kojoj su stečene, uvećana za kamatu za protekli period po efektivnoj kamatnoj stopi i umanjena za eventualne otplate glavnice i kamate. Iznos gubitka, nastalog usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i neto sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj efektivnoj stopi ulaganja, i priznaje se u bilansu uspeha.

U skladu sa MRS 27 "Pojedinačni finansijski izveštaji", Banka iskazuje po nabavnoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Banka primenjuje isti računovodstveni postupak za svaku kategoriju učešća.

Na dan bilansa stanja Banka vrši procenu da li su učešća u kapitalu pridruženih entiteta i zajedničkih poduhvata obezvređena i vrši ispravku vrednosti radi svođenja vrednosti tih učešća na njihovu nadoknadivu vrednost.

Banka priznaje dividendu od zavisnih entiteta, zajedničkih poduhvata ili pridruženih entiteta u dobitku u svojim finansijskim izveštajima kada je ustanovljeno pravo Banke da primi dividendu.

3.4. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta).

Kao što je izneto u Napomeni 2.1, priloženi finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan (Napomena 39).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Preračunavanje stranih valuta (Nastavak)

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 9).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa ugovorenim valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 9).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan izveštavanja.

3.5. Finansijski instrumenti

3.5.1. Početno priznavanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih troškovi transakcija direktno terete bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na “regularan način” priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja.

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenelo, ni zadržalo sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenelo kontrolu nad njim.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9 “Finansijski instrumenti” od 1. januara 2018. godine, specificirani su i dodatni kriterijumi koji dovode do prestanka priznavanja finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja.

Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Banka ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (Nastavak)

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9, Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava

U skladu sa zahtevima MSFI 9 Banka finansijska sredstva klasifikuje u jednu od sledećih kategorija:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice);
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat - kapital (poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha - svi ostali finansijski instrumenti.

Banka klasifikuje finansijsko sredstvo u zavisnosti od:

1. poslovnog modela kojim se upravlja finansijskim sredstvom; i
2. karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

U skladu sa MSFI 9 definisani su sledeći poslovni modeli:

1. poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine;
2. poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava; i
3. poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stižu radi ostvarenja priliva njihovom prodajom (finansijska sredstva kojima se trguje).

Poslovni model kojim se upravlja sredstvom odražava da li je cilj upravljanja sredstvom prikupljanje isključivo ugovorenih novčanih tokova ili ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koji proizilaze iz prodaje sredstva. Ukoliko ni jedno ni drugo nije primenjivo, finansijsko sredstvo se klasifikuje u poslovne modele sa ostalim strategijama, uključujući i poslovni model držanja radi trgovanja i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (rezidualna kategorija).

Kada je sredstvo klasifikovano u poslovni model čiji je cilj prikupljanje isključivo ugovorenih novčanih tokova ili prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koji proizilaze iz prodaje sredstva, Banka procenjuje da li novčani tokovi finansijskog instrumenta predstavljaju samo glavnice i kamatu (SPPI test = ispunjenost uslova da u okviru ugovorenih klauzula finansijskog instrumenta na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na dospeli iznos glavnice).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Banka razmatra da li su ugovoreni novčani tokovi konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, odnosno da li kamata uključuje samo naknadu za vremensku vrednost novca, kreditni rizik, ostale osnovne kreditne rizike i profitnu marginu koja je konzistentna sa osnovnim kreditnim aranžmanom.

Kada ugovoreni uslovi obuhvataju materijalno značajne rizike ili volatilitnost novčanih tokova koji nisu konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prilikom utvrđivanja da li su ugovoreni novčani tokovi konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, Banka koristi sledeće granične vrednosti: maksimalna stopa redovne i zatezne kamate - 30%, minimalna stopa redovne i zatezne kamate - 1%, maksimalna stopa naknade za prevremenu otplatu kredita 4%. U slučaju merenja značajnosti odstupanja varijabilnih kamatnih stopa, rukovodstvo Banke smatra da odstupanja novčanih tokova do 10% u toku jednog izveštajnog perioda (kvartal) nisu materijalno značajna.

Inicijalno, Banka finansijska sredstva vrednuje po fer vrednosti, uvećanoj za transakcione troškove, osim u slučaju finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih se ovi troškovi priznaju direktno u bilansu uspeha.

Naknadno merenje finansijskih instrumenata je pod neposrednim uticajem ispunjenosti sledećih kriterijuma: poslovnog modela koji se primenjuje u upravljanju finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine.

Banka klasifikuje finansijska sredstva u sledeće kategorije:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ukoliko ispunjava sledeće uslove:

- poslovni model kojim se upravlja sredstvom ima za cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova;
- novčani tokovi predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate; i
- finansijska sredstva nisu naznačena kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo se može vrednovati po amortizovanoj vrednosti čak i kada se prodaja sredstva desi ili se očekuje da će se desiti u budućnosti, ali je prodaja sporadična:

- Istorija učestalosti: prodaja je sporadična ukoliko je neučestala iako ima značajnu vrednost.
- Vrednost prodaje: prodaja je sporadična ukoliko je vrednost beznačajna (vrednost prodaje u odnosu na veličinu portfolija predmeta za sagledavanje poslovnog modela ili dobitak/gubitak od prodaje sa ukupnim prinosom portfolija, ne sa ukupnom imovinom Banke), pojedinačno ili u grupi iako učestala.
- Razlog prodaje: pogoršanje statusa kredita (NPL), restrukturiranje poslovanja ili značajne promene u propisima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Metod efektivne kamatne stope je metod koji se koristi za obračun amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i za alokaciju i priznavanje prihoda od kamata ili troškova kamata u bilansu uspeha tokom relevantnog perioda.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta.

Očekivani gubici za sredstva klasifikovana po amortizovanoj vrednosti iskazuju se kao ispravka vrednosti /obezvređenje tih sredstava.

Dužnički instrumenti kapitala se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat ukoliko ispunjavaju sledeće uslove:

- poslovni model kojim se upravlja sredstvom ima za cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaju;
- novčani tokovi koji proizilaze iz finansijskog sredstva predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate; i
- finansijsko sredstvo nije naznačeno kao finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, osim prihoda i rashoda po osnovu kamate, obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika koji se priznaju kroz bilans uspeha, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

U kategoriju finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha klasifikuju se svi ostali instrumenti ili je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje instrumentima.

Vlasnički instrumenti kapitala i sva ostala finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Derivati se mere po fer vrednosti, a dobitci/gubici po osnovu promene fer vrednosti evidentiraju se u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena modela više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente, dok za vlasničke nije predviđena kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija nije dozvoljena za vlasničke instrumente merene kao FVTOCI, ili u bilo kojim okolnostima u kojima je za finansijska sredstva ili finansijske obaveze primenjena opcija fer vrednosti.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu. Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti, u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti, tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstava u svaku od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju i ponovno ugovaranje ili modifikacije ne rezultiraju prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava evidentiranih po amortizovanoj vrednosti i rezervisanja za rizike

MSFI 9 "Finansijski instrumenti", koji je na snazi od 1. januara 2018. godine, uvodi koncept "očekivanih kreditnih gubitaka" koje Banka treba da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava pod delokrugom ovog standarda, umesto modela "nastalih gubitaka" po prethodno važećem MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje".

U skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno u skladu sa MSFI 9, Banka od 1. januara 2018. godine vrši priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka.

Banka najmanje jednom tromesečno procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju i obračunava iznos tog obezvređenja. Takođe, Banka najmanje jednom tromesečno procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Potraživanje se smatra obezvređenim ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju, pri čemu se pod objektivnim dokazom o obezvređenju bilansne aktive podrazumevaju podaci o jednom ili više nastalih događaja koji negativno utiču na procenjene buduće novčane tokove po osnovu te aktive.

Nastupanjem jedne ili više sledećih okolnosti, smatraće se da postoji objektivni dokaz o obezvređenju bilansne aktive:

- finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u poslovanju;
- neispunjavanje ugovornih odredaba, prvenstveno neizmirivanje glavnice ili kamate u materijalno značajnom iznosu u roku dužem od 90 dana;
- Banka zbog ekonomskih ili pravnih razloga vezanih za finansijske poteškoće dužnika donosi odluku o promeni uslova otplate potraživanja, odnosno sprovodi postupak restrukturiranja obaveza dužnika;
- postoji visoka verovatnoća bankrota dužnika ili pokretanje postupka stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- evidentni su podaci koji pokazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine od grupe dužnika, nakon početnog priznavanja tih sredstava, kada smanjenje ne može još uvek da se utvrdi za pojedinačno potraživanje, uključujući i negativne promene platežne moći dužnika u grupi, ili nacionalne ili lokalne ekonomske uslove koji su u vezi sa izmirivanjem obaveza za sredstva u grupi;
- Banka proda izloženost i pri tome pretrpi veliki ekonomski gubitak; i
- potraživanje je raspoređeno u nivo rizičnosti 3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava evidentiranih po amortizovanoj vrednosti i rezervisanja za rizike (Nastavak)

Ukoliko objektivan dokaz nije utvrđen Banka procenu obezvređenja vrši na grupnoj osnovi. U skladu sa MSFI 9, obezvređenje se računa kao očekivani kreditni gubitak za instrumente koji su klasifikovani u kategoriju finansijskih instrumenata koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti.

Za potrebe procene postojanja značajnog povećanja kreditnog rizika i iznosa očekivanih kreditnih gubitaka vrši se razvrstavanje prema nivoima obezvređenja uz utvrđivanje kriterijuma za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi (Nivo 1, Nivo 2, Nivo 3).

Procena očekivanog kreditnog gubitka (ECL) sastoji se iz sledećih koraka:

- izračunavanje tranzicionih matrica;
- procena kumulativnih i marginalnih PD;
- procena višegodišnjih PD;
- transformacija TTC u PiT PD; i
- transformacija LGD.

Prilikom obračuna faktora uzimaju se u obzir makroekonomski efekti (*“gledanje unapred”*) metodom direktnog podešavanja (*Direct adjustment method*) profila uslovnih verovatnoća neizmirenja. Procena obezvređenja na pojedinačnoj osnovi se vrši u slučaju postojanja objektivnog dokaza o obezvređenju (Nivo 3) i u slučaju potraživanja čiji je bruto iznos na dan obračuna veći od utvrđenog iznosa kapitala Banke, odnosno u slučaju potraživanja od fizičkih lica čiji je bruto iznos veći od 500,000 dinara, kao i u slučajevima koje predloži organizacioni deo Banke nadležan za naplatu korišćenjem više scenarija.

Procena verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi obuhvata procenu nadoknadivosti budućih novčanih odliva za svaku preuzetu vanbilansnu obavezu i obračun rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama. Iznos rezervisanja za gubitke po rizičnim vanbilansnim stavkama se procenjuje sa stanovišta nadoknadivosti i procene mogućnosti nastanka plaćanja po preuzetoj obavezi od strane Banke.

Za potrebe procene obezvređenja na grupnoj osnovi, finansijska sredstva se grupišu na osnovu metodologije za klasifikaciju koja se redovno analizira i ažurira u grupe sa sličnim karakteristikama i nivoom kreditnog rizika.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti, evidentiraju se u bilansu uspeha kao rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 12).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava evidentiranih po amortizovanoj vrednosti i rezervisanja za rizike (Nastavak)

Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja iznosa priznatog gubitka usled obezvređenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se odigrao nakon ranije priznatog obezvređenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 12).

Finansijski plasmani i potraživanja se otpisuju po osnovu:

- prinudnog poravnanja;
- vanparničnog poravnanja;
- nastupanja zastarelosti;
- konačne sudske odluke ili drugog konačnog upravnog akta;
- ukoliko plasman nije obezbeđen sredstvima obezbeđenja, a dužnik je u stečaju više od godinu dana;
- ukoliko plasman nije obezbeđen sredstvima obezbeđenja, a dužnik je u docnji preko tri godine;
- ukoliko je plasman obezbeđen nepokretnošću po osnovu kojeg je dužnik u docnji preko tri godine, a Banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstava obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od sadužnika, odnosno jemca; i
- ukoliko postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (plasman od dužnika koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, plasman od preminulog fizičkog lica) kao i u drugim slučajevima, na bazi Odluke Upravnog odbora Banke, odnosno organa na koji je takvo ovlašćenje preneto, smanjenjem potraživanja na teret rashoda, ili na teret ispravke vrednosti tog potraživanja.

Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja finansijskog sredstva. Računovodstveno se otpisuje problematični kredit u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je Banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Pod računovodstvenim otpisom podrazumeva se prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju Banke.

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka vrši reprogram kredita pre nego što realizuje sredstva obezbeđenja. Reprogram podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.4. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog ukupnog rezultata a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove vrste, kao što sledi:

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale tekuće obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i depoziti po viđenju (žiro račun i devizni računi) kod banaka u zemlji i inostranstvu. Gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, žiro račun kod Narodne banke Srbije i tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate.

3.7. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

Hartije od vrednosti koje je Banka stekla kupovinom od Narodne banke Srbije, uz ugovorenu obavezu ponovne prodaje, po osnovu Okvirnog ugovora o prodaji hartija od vrednosti sa obavezom kupovine tih hartija, se na dan bilansa stanja iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvata licence, softvere i slična prava.

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nematerijalne imovine primenom sledećih godišnjih stopa, sa ciljem da se ova sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Softveri i licence	10.00% - 100.00%
Ostala nematerijalna ulaganja	20.00%

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja Banka drži za upotrebu u pružanju usluga svojim komitentima i u administrativne svrhe, a za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Početno merenje nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Za naknadno merenje nekretnina (zemljište i građevinski objekti) nakon početnog priznavanja Banka primenjuje model revalorizacije u skladu sa MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema".

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (Nastavak)

Procenu revalorizovane vrednosti vrši ovlašćeni procenjivač. Procena se vrši na redovnoj osnovi, odnosno kada rukovodstvo Banke proceni da se knjigovodstvena vrednost nekretnina značajno razlikuje od tržišne vrednosti.

Efekti revalorizacije nekretnina knjiže se u korist revalorizacionih rezervi. Smanjenje vrednosti nekretnina knjiži se na teret revalorizacionih rezervi, nastalih po osnovu revalorizacije te nekretnine. Ukoliko te rezerve nisu dovoljne, razlika se knjiži na teret rashoda perioda u kome je utvrđeno smanjenje vrednosti. Prilikom otuđivanja nekretnina, revalorizacione rezerve koje potiču od otuđenih nekretnina prenose se u korist neraspoređenog dobitka ranijih godina.

Početno merenje ostalih osnovnih sredstava vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, oprema i ostala sredstva se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Nekretnine i druga sredstva, uključujući i sredstva stečena naplatom potraživanja u naturi, koje izdaje u zakup, Banka klasifikuje kao investicione nekretnine. Za investicione nekretnine Banka primenjuje model fer vrednosti.

Investicione nekretnine predstavljaju nekretnine koje se drže u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine ili porasta vrednosti kapitala ili u obe svrhe, a ne za prodaju u redovnom toku poslovanja ili za korišćenje u proizvodnji ili nabavci dobara ili usluga ili u administrativne svrhe.

Naknadno vrednovanje investicionih nekretnina, na dan svakog bilansa stanja u skladu sa MRS 40 "Investicione nekretnine" i usvojenom računovodstvenom politikom, vrši se po fer vrednosti, a efekti promena u fer vrednosti evidentiraju se kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu/revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, sa ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.30% - 10.00%
Kompjuteri i kompjuterska oprema	11.00% - 33.33%
Nameštaj i druga oprema	10.00% - 50.00%
Motorna vozila	15.50% - 33.33%
Ostala sredstva	6.70% - 50.00%
Ulaganje u tuđa osnovna sredstva	Procenjeni/očekivani rok prava korišćenja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (Nastavak)

Obračun amortizacije osnovnih sredstava počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira, i po potrebi koriguje, na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010, 104/18 i 8/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 17(c)).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih rashoda, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

3.10. Stalna sredstva namenjena prodaji

U skladu sa MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja", Banka klasifikuje stalnu imovinu kao imovinu koja se drži radi prodaje ako se njena knjigovodstvena vrednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Imovina klasifikovana kao imovina namenjena prodaji mora biti dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju i njena prodaja mora biti verovatna.

Da bi prodaja bila verovatna rukovodstvo Banke mora da bude posvećeno planu za prodaju imovine, da je program za pronalaženje kupca već počeo i da je imovina prisutna na tržištu po ceni koja je razumna u odnosu na njenu sadašnju fer vrednost. Imovina treba da bude prodana u roku od jedne godine od datuma priznavanja.

Događaji ili okolnosti koji su van kontrole Banke mogu dovesti do produženja perioda završetka prodaje i na više od godinu dana. Ako Banka klasifikuje imovinu kao imovinu koja se drži za prodaju, ali više nisu zadovoljeni kriterijumi za priznavanje, Banka prestaje da klasifikuje tu imovinu kao imovinu koja se drži za prodaju.

Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene (sadašnje) vrednosti i tržišne (fer) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalnu imovinu sve dok je klasifikovana kao imovina koja se drži za prodaju.

3.11. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i sredstva (nekretnine) stečene naplatom potraživanja Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.11. Obezbvredjenje nefinansijske imovine (Nastavak)

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadiive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezbvredjenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.12. Lizing

Banka kao zakupac

Nekretnine i druga sredstva, koje prima u zakup, Banka priznaje u skladu sa MSFI 16 "Lizing".

Banka priznaje pravo korišćenja imovine koja se tokom perioda amortizuje i obavezu za period zakupa, gde je period zakupa ugovoreni /procenjeni period zakupa. Obaveza dospeva za plaćanje na osnovu periodičnih računa zakupodavca. Banka ne priznaje troškove zakupnina, već troškove amortizacije sa pravom korišćenja i kamatu kao finansijski rashod. Sastavni deo računovodstvenih politika Banke je Operativna Odluka za primenu MSFI 16.

Inkrementalna stopa zaduživanja, koja se koristi kao diskontna stopa za vrednovanje sadašnje vrednosti lizing plaćanja, utvrđuje se analiziranjem internih izvora informacija o pozajmicama i koriguje kako bi reflektovala ugovorene uslove lizinga i tip sredstva koje je uzeto u lizing.

Zakupi male vrednosti i kratkoročni zakupi do godinu dana i dalje se evidentiraju kao rashod perioda u okviru ostalih rashoda (Napomena 16).

3.13. Subordinirane obaveze

Uzeti krediti na koje se plaća kamata i subordinirane obaveze klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrednosti umanjenoj za pripadajuće troškove.

Naknadno vrednovanje vrši se po amortizovanoj vrednosti tokom perioda trajanja obaveze metodom efektivne kamatne stope.

3.14. Kapital

Kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, revalorizacionih rezervi, nerealizovanih gubitaka/dobitaka po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, aktuarskih dobitaka/gubitaka po osnovu planova definisanih primanja, neraspoređenog dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 30).

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, kao i ispravka vrednosti ovih hartija od vrednosti u skladu sa MSFI 9 se evidentiraju u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu navedenih hartija od vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 28).

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.16. Naknade zaposlenima

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije.

Porezi i doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu, Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.16. Naknade zaposlenima (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju (Nastavak)

Rezervisanja po osnovu ovih naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava, na bazi izveštaja ovlašćenog aktuara. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata kada nastanu.

Obaveze Banke po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju nakon ispunjenja propisanih uslova u skladu sa Zakonom o radu, iskazane su na dan 31. decembra 2020. godine korišćenjem sledećih pretpostavki:

- Diskontna stopa	1.00%
- Stopa rasta zarada (realan rast)	2.00%
- Stopa rasta zarada (nominalan rast)	5.00%
- Inflacija na godišnjem nivou	3.00%
- Stopa fluktuacije zaposlenih	5.50%

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2020. godine.

3.17. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac - nalogodavac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Porezi na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i relevantnim podzakonskim aktima.

Tekući porez na dobitak obračunava se primenom propisane stope od 15% (2019. godina: 15%) na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, koja se može umanjiti za prethodno realizovane poreske gubitke, dok se na kraju utvrđena poreska obaveza može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koji se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom (ne duže od deset godina).

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 86/2019), Banci se priznaje pravo na poreski kredit u iznosu od 2% preostalog duga utvrđenog u skladu sa članom 4. stav 2. Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima.

Poreski kredit iz stava 1. ovog člana obveznik koristi u dva uzastopna poreska perioda, i to u iznosu od 50% tako obračunatog poreskog kredita. U slučaju da obveznik ne može da iskoristi poreski kredit na način propisan stavom 2. ovog člana, neiskorišćeni iznos poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina.

Odredbe ovog Zakona primenjuju se na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev za 2020. godinu, odnosno za poreski period koji počinje u 2020. godini.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Shodno članu 33. Zakona o porezu na dobit pravnih lica u slučaju statusne promene spajanje uz pripajanje, neiskorišćene poreske gubitke koje je imao entitet koji je prestao da postoji u statusnoj promeni, nasleđuje i može da koristi u budućnosti entitet koji nastavlja da postoji (odnosno Banka). Rokovi korišćenja nasleđenih poreskih gubitaka ostaju isti kao što su bili u momentu njihovog prenosa kroz statusnu promenu.

Poreski bilans za fiskalnu godinu se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Banka tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Porezi na dobitak (Nastavak)

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobitak se obračunava po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Važeće poreske stope na dan izveštavanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

3.19. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka/(gubitka) koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Banka je akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

3.20. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 31). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.21. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 33).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku narednog izveštajnog perioda.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka na svaki izveštajni datum procenjuje kvalitet potraživanja (osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha) radi procene očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti".

Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu.

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta, čime se ranije prepoznaju očekivani gubici.

Dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici se priznaju za sve izloženosti kod kojih nije došlo do povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva (Nivo 1), dok se za izloženosti kod kojih je došlo do povećanja kreditnog rizika obračun očekivanih gubitaka vrši za ceo životni vek sredstva (Nivo 2).

U Nivo 3 se svrstava finansijska aktiva kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum, odnosno problematična finansijska aktiva i za nju se obračunavaju očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno razmatraju se razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju, odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Primeru radi: ukoliko bi Banka smanjila stopu amortizacije navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog smanjenja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 37,103 hiljade dinara i obratno.

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na svaki izveštajni datum, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i opreme i sredstva stečena naplatom potraživanja. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 17(d)).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(f) Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 3.16(b) uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi diskontna stopa koja se koristi bila viša/niža za 1 procentni poen od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi niža za 2,901 hiljadu dinara ili viša za 3,555 hiljada dinara u odnosu na rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

(g) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane Sektora za pravne poslove, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom (Napomene 28. i 35(a)). Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od kamata:		
- Narodna banka Srbije	29,793	44,712
- banke	13,148	18,485
- druge finansijske organizacije	7,763	5,769
- javna preduzeća	46,865	27,209
- druga preduzeća	505,402	481,707
- preduzetnici	7,734	8,779
- javni sektor	234,155	241,334
- stanovništvo	1,841,688	2,017,653
- drugi komitenti	184	156
Ukupno	2,686,732	2,845,804
Rashodi od kamata:		
- banke	(10,040)	(32,067)
- druge finansijske organizacije	(3,285)	(7,333)
- javna preduzeća	(26,901)	(40,456)
- druga preduzeća	(161,310)	(159,007)
- preduzetnici	(448)	(106)
- javni sektor	(1,765)	(4,363)
- stanovništvo	(178,277)	(184,587)
- drugi komitenti	(56,501)	(51,538)
Ukupno	(438,527)	(479,457)
Neto prihod po osnovu kamata	2,248,205	2,366,347

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita u dinarima	2,385,025	2,523,825
- depozita u dinarima	14,199	38,123
- hartija od vrednosti u dinarima	151,566	115,441
- ostalih plasmana u dinarima	30,336	7,973
- kredita u stranoj valuti	11,819	10,897
- depozita u stranoj valuti	1,919	10,508
- hartija od vrednosti u stranoj valuti	91,868	138,791
- ostalih plasmana u stranoj valuti	-	246
Ukupno	2,686,732	2,845,804
Rashodi kamata po osnovu:		
- kredita u dinarima	(43)	(1,855)
- depozita u dinarima	(279,718)	(264,550)
- hartija od vrednosti	(3,222)	-
- kredita u stranoj valuti	(3,007)	(1,194)
- depozita u stranoj valuti	(114,230)	(154,601)
- lizinga	(31,599)	(29,439)
- ostalih obaveza	(6,708)	(27,818)
Ukupno	(438,527)	(479,457)
Neto prihod po osnovu kamata	2,248,205	2,366,347

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade za usluge dinarskog platnog prometa od:		
- banaka	2,032	2,322
- privrede	177,952	178,758
- stanovništva	24,574	32,642
Naknade za održavanje tekućeg računa fizičkih lica	153,399	141,168
Naknade po kreditima fizičkih lica	8,740	150,656
Naknade za obradu kreditnog zahteva	17,092	54,133
Naknade za usluge deviznog platnog prometa	36,358	49,556
Naknade za korišćenje sefova	8,049	6,458
Naknade i provizije za ostale bankarske usluge	18,212	19,395
Prihodi od naknada po osnovu platnih kartica	87,064	87,895
Ostale naknade i provizije	48,532	64,274
Provizije po osnovu izdatih garancija, avala i akreditiva	99,433	87,110
Ukupno	681,437	874,367
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa	(77,522)	(74,225)
Naknade po poslovima sa platnim karticama	(131,642)	(145,218)
Ostale naknade i provizije	(78,973)	(35,792)
Ukupno	(288,137)	(255,235)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	393,300	619,132

7. NETO GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od promene fer vrednosti - Swap	38,105	41,173
Rashodi od promene fer vrednosti - Swap	(47,944)	(100,438)
Prihodi od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	7	11
Rashodi od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(9)	(3)
Neto gubitak	(9,841)	(59,257)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FVOCI - javni sektor	1,998	41,837
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FVOCI - investicione jedinice	277	69
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FVOCI - javni sektor	-	(795)
Neto dobitak	2,275	41,111

9. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Pozitivne kursne razlike	5,984,038	6,661,634
Negativne kursne razlike	(5,886,458)	(6,320,963)
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	33,395	319,495
Rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule	(37,595)	(371,744)
Neto prihod	93,380	288,422

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

10. NETO PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženja (na teret)/u korist bilansa uspeha

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:		
- hartije od vrednosti	(15)	(13)
- potraživanja za kamate i naknade	(83,595)	(101,964)
- dati krediti i depoziti	(2,489,302)	(4,601,382)
- ostali plasmani	(5,421)	(20,656)
- ostala sredstva	(369,176)	(358,636)
	(2,947,509)	(5,082,651)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne stavke	(215,216)	(525,965)
Rashodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(5,876)	(29,068)
Ukupno (Napomena 10(b))	(3,168,601)	(5,637,684)
Otpisi nenaplativih potraživanja		
Konačan otpis ostalih potraživanja	(1,712)	(8,247)
	(1,712)	(8,247)
Ukupno rashodi	(3,170,313)	(5,645,931)
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:		
- hartije od vrednosti	15	14
- potraživanja za kamate i naknade	76,799	59,151
- dati krediti i depoziti	2,539,113	4,526,347
- ostali plasmani	10,982	17,956
- ostala sredstva	372,120	342,146
	2,999,029	4,945,614
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne stavke	246,856	589,373
Prihodi po osnovu ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	13,616	17,316
Ukupno (Napomena 10(b))	3,259,501	5,552,303
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	178,840	215,665
Ukupno prihodi	3,438,341	5,767,968
Neto prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava	268,028	122,037

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

10. NETO PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

(b) Promene na računima ispravke vrednosti plasmana i potraživanja i rezervisanjima za vanbilansne stavke

	U hiljadama dinara							
	Hartije od vrednosti (Napomena 19)	Kamate i naknade (Napomena 21)	Dati krediti i potraživanja (Napomene 20 i 21)	Ostali plasmani (Napomena 21(b))	Gotovina i ostala sredstva (Napomene 18 i 24)	Rezervisanja za vanbilansne stavke (Napomena 28)	Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	Ukupno
Stanje na dan								
31. decembra 2018. godine	16	28,863	2,108,834	11,012	389,370	154,966	14,909	2,707,970
Nove ispravke i rezervisanja u toku godine (Napomena 10(a))	13	101,964	4,601,382	20,656	358,636	525,965	29,068	5,637,684
Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisanja (Napomena 10(a))	(14)	(59,151)	(4,526,347)	(17,956)	(342,146)	(589,373)	(17,316)	(5,552,303)
Kursne razlike	-	26	(3,527)	(23)	(1,300)	-	-	(4,824)
Isknjižavanje ispravke vrednosti	-	(5,620)	(196,557)	(6,773)	(180,620)	-	-	(389,570)
Ostalo	-	-	(256,290)	-	-	-	-	(256,290)
Stanje na dan								
31. decembra 2019. godine	15	66,082	1,727,495	6,916	223,940	91,558	26,661	2,142,667
Nove ispravke i rezervisanja u toku godine (Napomena 10(a))	15	83,595	2,489,302	5,421	369,176	215,216	5,876	3,168,601
Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisanja (Napomena 10(a))	(15)	(76,799)	(2,539,113)	(10,982)	(372,120)	(246,856)	(13,616)	(3,259,501)
Kursne razlike	-	(6)	115	(1)	(6)	-	-	102
Isknjižavanje ispravke vrednosti	-	(32,012)	(89,334)	-	-	-	-	(121,346)
Ostalo	-	-	(9,547)	-	-	-	-	(9,547)
Stanje na dan								
31. decembra 2020. godine	15	40,860	1,578,918	1,354	220,990	59,918	18,921	1,920,976

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

11. NETO GUBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	265,896
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	(1,086,980)
Neto gubitak	-	(821,084)

Dobici i gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ostvareni su 2019. godine po osnovu umanjenja duga komitentima u skladu sa Zakonom kojim je uređena konverzija stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima.

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od zakupnina	21,844	28,176
Naknada za servisiranje <i>Carve-out</i> i Londonskog portfolija	112,484	241,764
Prihodi od korišćenja menjačkog softvera	5,297	-
Prihodi po osnovu raspodele likvidacionog ostatka	22,233	-
Ostali poslovni prihodi	789	25,286
Ukupno	162,647	295,226

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi neto zarada i naknada zarada	669,544	711,667
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	247,748	253,446
Otpremnine po osnovu tehnološkog viška	8,135	-
Ostali lični rashodi	56,431	78,303
Rashodi rezervisanja za otpremnine zaposlenih (Napomena 28)	3,680	1,003
Prihodi od ukidanja rezervisanja za ostala primanja zaposlenih (Napomena 28)	(58)	(245)
Ukupno	985,480	1,044,174

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi amortizacije:		
- nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 22)	58,886	92,584
- imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing (Napomena 22)	239,407	210,310
- nematerijalne imovine (Napomena 22)	72,740	65,662
Ukupno	371,033	368,556

15. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	16,862	6,138
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja-za sudske sporove (Napomena 28)	13,289	48,021
Prihodi po osnovu ukidanja ostalih rezervisanja (Napomena 28)	1,624	52
Prihodi od promene vrednosti nekretnina uzetih u lizing	11,673	6,856
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (Napomena 23)	72,357	24,149
Prihodi po osnovu naplate sudskih troškova	28,355	22,160
Prihodi nastali u vezi sa operativnim rizicima	32,603	9,065
Prihodi od sredstava sa ugašenih računa	109,265	-
Ostali prihodi	17,365	21,402
Ukupno	303,393	137,843

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

16. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi materijala	81,407	92,544
Troškovi PTT usluga	64,223	66,620
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	31,176	49,149
Troškovi zakupnina	29,775	40,732
Troškovi reklame i propagande	82,611	123,027
Troškovi intelektualnih usluga	437,192	428,081
Troškovi premija osiguranja	200,863	264,713
Usluge čuvanja imovine	21,978	27,391
Troškovi naknada zaposlenima	828	4,817
Troškovi reprezentacije	9,101	4,857
Indirektni porezi i doprinosi	171,360	173,899
Troškovi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28)	111,805	68,820
Troškovi ostalih rezervisanja	115	187
Rashodi nastali u vezi sa operativnim rizicima	32,666	9,103
Rashodi po osnovu izgubljenih sudskih procesa i vansudskih poravnjanja	45,166	8,337
Ostali troškovi	130,624	139,749
Ukupno	1,450,890	1,502,026

Troškovi zakupnina u 2020. godini obuhvataju i troškove kratkoročnog lizinga u iznosu od 7,209 hiljada dinara (2019. godina: 6,097 hiljada dinara) i troškove lizinga sredstava male vrednosti, u iznosu od 6,942 hiljada dinara (2019. godina: 13,710 hiljada dinara), izuzete iz MSFI 16.

17. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski prihod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Tekući porez na dobitak	21,577	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	(28,502)	-
Dobitak po osnovu poreskog kredita po osnovu Zakona o konverziji stambenih kredita u CHF	-	(94,867)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	-	145
Ukupno poreski prihod perioda	(6,925)	(94,722)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

17. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

- (b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobitak iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda rezultata poslovanja pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Dobitak pre oporezivanja	653,984	75,021
Porez na dobit obračunat po važećoj stopi - 15%	98,098	11,253
Poreski efekti rashoda/prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	(34,111)	(37,111)
Kapitalni dobiti	14,792	-
Iskorišćeni preneti poreski gubici	(57,202)	-
Poreski gubici koji se prenose u naredni period	-	25,858
Efekti privremenih razlika	(28,502)	(94,722)
Ukupan poreski prihod perioda iskazan u bilansu uspeha	(6,925)	(94,722)

- (c) Komponente odloženih poreskih sredstava

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Odložena poreska sredstva po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalne imovine i njihove poreske osnove i rezervisanja za otpremnine zaposlenih	64,787	36,285
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9	19,914	29,871
Odložena poreska sredstva po osnovu Zakona o konverziji stambenih kredita u CHF	73,290	94,867
Stanje na dan	157,991	161,023

- (d) Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Stanje na dan 1. januara	161,023	73,538
Smanjenje odloženih poreskih sredstava po osnovu prve primene MSFI 9	(9,957)	(9,958)
Efekti privremenih razlika	28,502	(145)
Efekat odloženih poreza po osnovu procene građevinskih objekata evidentiran u korist kapitala	-	2,721
Efekat odloženih poreza po osnovu Zakona o konverziji stambenih kredita u CHF	(21,577)	94,867
Stanje na dan 31. decembra	157,991	161,023

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

17. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(e) Nepriznata odložena poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka nema nepriznata odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka (31 decembar 2019.godine: 57,202 hiljade dinara).

(f) Neiskorišćeni prenosivi poreski gubici

Neiskorišćeni prenosivi poreski gubici, za koje Banka nije priznala prethodno navedena odložena poreska sredstva, na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 381,349 hiljada dinara, iskorišćeni su za pokriće dela oporezive dobiti u 2020. godini.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
2021. godina	-	208,960
2024. godina	-	172,389
Ukupno	-	381,349

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima		
Žiro račun	1,514,679	3,948,680
Gotovina u blagajni	820,506	820,829
Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod Narodne banke Srbije	1,500,000	-
Potraživanja za naknadu od Narodne banke Srbije	-	14
Obračunata kamata kod Narodne banke Srbije	108	786
	3,835,293	4,770,309
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	848,239	705,125
Ostala novčana sredstva - Centralni registar	4,603	1,277
Obavezna rezerva	2,653,442	3,101,343
	3,506,284	3,807,745
 Zlato i ostali plemeniti metali	 2	 2
 Ukupno	 7,341,579	 8,578,056
 <i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	 (1,112)	 (1,380)
 Stanje na dan	 7,340,467	 8,576,676

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenju u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po stopi od 5% (2019. godina: 5%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih sredstava sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana (0% na deo dinarske osnovice sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana) u toku prethodnog kalendarskog meseca na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije (depoziti u dinarima indeksirani deviznom klauzulom čine deo osnovice devizne obavezne rezerve).

Obračunata dinarska obavezna rezerva predstavlja zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima od 5% i 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve i zbir 0% dinarske obavezne rezerve i 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

U decembru 2020. godine, obavezna rezerva u dinarima iznosila je 2,750,040 hiljada dinara (decembar 2019. godine: 2,694,975 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu Banka izdvaja u dinarima na svoj žiro račun. Na prosečno stanje obračunate dinarske obavezne rezerve u 2020. godini Narodna banka Srbije je plaćala kamatu po stopi od 0.75% od januara do februara 2020. godine, 0.50% u martu, od aprila do maja 0.25% i od juna do kraja godine 0.10% godišnje (2019. godina: 1.25% od januara do jula 2019. godine, od avgusta do oktobra 1.00%, i od novembra do kraja godine 0.75% godišnje).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu. Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

U skladu sa navedenom Odlukom, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu na devizne račune Narodne banke Srbije po stopi od 20% (2019. godina: 20%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava u prethodnom kalendarskom mesecu za sredstva sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 13% (2019. godina: 13%) na deo devizne osnovice sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana.

Na indeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, HOV i na druge dinarske obaveze, procenat izdvajanja obavezne rezerve iznosi 100% (2019. godina: 100%). Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% se izdvaja u evrima, a preostalih 38% u dinarima, za sredstva sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana i 70% se izdvaja u evrima za devizna sredstva sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana, dok se preostalih 30% izdvaja u dinarima na žiro računu.

Na dan 31. decembra 2020. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu, Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata za potrebe Izveštaja o tokovima gotovine za 2020. i 2019. godinu prikazana je u Napomeni 32.

19. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:		
Akcije u dinarima	580	582
	580	582
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat:		
Obveznice banaka	452,827	453,249
Investicione jedinice	140	-
Hartije od vrednosti drugih finansijskih organizacija	145	144
Hartije od vrednosti privrednih društava	2	2
Kuponske obveznice Republike Srbije	8,530,897	8,335,977
	8,984,011	8,789,372
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Eskontovane menice	15	15
	15	15
Ukupno bruto	8,984,606	8,789,969
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	<i>(15)</i>	<i>(15)</i>
Stanje na dan	8,984,591	8,789,954

Na dan 31. decembra 2020. godine, državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti iznose 3,824,457 hiljada dinara uz kamatnu stopu od 1.10% do 4.20% godišnje i preostali rok do dospeća od 1 do 10 godina, dok državne hartije od vrednosti u dinarima u iznosu od 4,706,440 hiljada dinara nose kamatnu stopu od 1.95% do 5.64% godišnje i imaju preostali rok do dospeća od 3 meseca do 7 godina.

Državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti u iznosu od 1,164,318 hiljada dinara su založena finansijska sredstva za obaveze Banke čije je ispunjenje obezbeđeno založnim pravom, a odnosi se na kredit po repo poslovima na osnovu repo ugovora o prodaji hartija od vrednosti, sa ugovorenom obavezom njihove ponovne kupovine, u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Devizni računi kod inostranih banaka	2,276,893	1,833,131
Čekovi u stranoj valuti	-	435
Kredit po repo transakcijama	913,760	730,274
	3,190,653	2,563,840
Kredit bankama i drugim finansijskim organizacijama:		
- u dinarima	31,349	11,448
- u stranoj valuti	448,907	596,631
	480,256	608,079
Ostali plasmani:		
- u stranoj valuti	2	2
	2	2
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	28	8
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	750	1,225
Potraživanja po osnovu primljenih čekova	-	7
Odbitne stavke-razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti	(59)	(37)
Bruto krediti i potraživanja	3,671,630	3,173,124
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>		
- deviznih računa kod inostranih banaka	(400)	(1,985)
- kredita po repo transakcijama	(1,093)	(1,839)
- kredita bankama	(340)	(456)
- razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	(1)	(5)
	(1,834)	(4,285)
Stanje na dan	3,669,796	3,168,839

Potraživanja po repo transakcijama u iznosu od 913,760 hiljada dinara na dan 31. decembra 2020. godine odnose se na sredstva plasirana u državne obveznice Republike Srbije sa rokom dospeća od 28 do 60 dana i kamatnom stopom od 1.50% na godišnjem nivou.

Depoziti uzeti od banaka se u celini odnose na kratkoročne depozite.

Kratkoročni depoziti uzeti od banaka u dinarima su odobravani na period od jednog do sedam dana uz prosečnu kamatnu stopu od 0.84% na godišnjem nivou.

Kratkoročni depoziti uzeti od banaka u stranoj valuti odobravani su domaćim bankama na period od 1 do 31 dan uz prosečnu kamatnu stopu od 0.05% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA
(Nastavak)

Koncentracija kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u neto iznosu, na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Narodna banka Srbije	4,741	433,540
Ostale banke	2,715,653	1,989,611
Druge finansijske organizacije	949,402	745,688
Stanje na dan	3,669,796	3,168,839

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Kreditni komitentima (a):		
- u dinarima	37,406,456	38,147,759
- u stranoj valuti	101,600	125,565
	37,508,056	38,273,324
Ostali plasmani (b):		
- u dinarima	180,773	354,800
- u stranoj valuti	8,048	10,790
	188,821	365,590
Potraživanja po osnovu kamata i naknada (c)	107,850	129,624
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	818,725	130,503
Potraživanja od banaka u stečaju po čekovima građana	21	22
Bruto krediti i potraživanja	38,623,473	38,899,063
Odbitne stavke - razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti	(122,423)	(167,020)
Ukupno krediti i potraživanja	38,501,050	38,732,043
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>		
- kredita komitentima	(1,546,047)	(1,719,686)
- ostalih plasmana	(1,354)	(6,916)
- potraživanja za kamatu i naknadu	(40,860)	(66,082)
- razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	(31,016)	(3,503)
- potraživanja od banaka u stečaju po čekovima građana	(21)	(21)
	(1,619,298)	(1,796,208)
Stanje na dan	36,881,752	36,935,835

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(a) Pregled po vrstama kredita komitentima

Pregled po vrstama kredita komitentima prema ugovorenom roku dospeća prikazan je kako sledi:

	31.12.2020.			U hiljadama dinara 31.12.2019		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
<i>Dati krediti:</i>						
- javna preduzeća	532,197	530,986	1,063,183	1,185,083	561,745	1,746,828
- druga preduzeća	1,541,658	9,414,779	10,956,437	1,914,515	9,657,123	11,571,638
- preduzetnici	44,843	59,685	104,528	38,688	85,963	124,651
- javni sektor	2,317	-	2,317	-	-	-
- stanovništvo	759,665	24,094,652	24,854,317	824,348	23,837,895	24,662,243
- drugi komitenti	4,600	421,074	425,674	10,663	31,736	42,399
	2,885,280	34,521,176	37,406,456	3,973,297	34,174,462	38,147,759
U stranoj valuti						
<i>Dati krediti:</i>						
- druga preduzeća	61,274	40,326	101,600	-	93,423	93,423
- drugi komitenti	-	-	-	32,142	-	32,142
	61,274	40,326	101,600	32,142	93,423	125,565
Bruto krediti	2,946,554	34,561,502	37,508,056	4,005,439	34,267,885	38,273,324
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(149,888)	(1,396,159)	(1,546,047)	(208,879)	(1,510,807)	(1,719,686)
Stanje na dan	2,796,666	33,165,343	35,962,009	3,796,560	32,757,078	36,553,638

Kratkoročni krediti u dinarima i dinarskoj protivvrednosti su odobreni pravnim licima i preduzetnicima na period od 3 do 12 meseci za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, građevinarstva, usluga i turizma, poljoprivrede i prehrambene proizvodnje, kao i za ostale namene, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od:

- kamate u visini od 6M Belibor + 3% (za kredit sa depozitom od 1.70%) do 6M Belibor + 6.00% na godišnjem nivou za dinarske kredite (do 11.50% - subvencija);
- kamate u visini od 5.25% do 15.00% za overdraft kredite; i
- kamate u visini od 6M Euribor + 4,50% (za kredite sa depozitom 1.70%) do 6M Euribor + 5.75% na godišnjem nivou za dinarske kredite sa valutnom klauzulom.

Kratkoročni krediti odobravani su stanovništvu na period od 1 meseci do 1 godine, uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 0.00% do 16.64% za dinarske kredite i od 0.00% do 7.00% za kredite sa valutnom klauzulom.

Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi do 27.50% na godišnjem nivou, odnosno 39.50% na godišnjem nivou na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

Po aktivnim Dina/Visa kreditnim karticama nominalna kamatna stopa na potraživanja po osnovu korišćenja kreditnih kartica bila je u rasponu od 0.00% do 30.00% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(a) Pregled po vrstama kredita komitentima (Nastavak)

Dugoročni krediti u dinarima i dinarskoj protivvrednosti su odobreni pravnim licima i preduzetnicima na period od **13 do 96 meseci** uz kamatne stope u rasponu od:

- kamate u visini od 6M Belibor + 4.00% (1M Belibor + 2.50% za kredite iz GŠ) do 6M Belibor + 7.00% na godišnjem nivou za dinarske kredite;
- kamate u visini od 3% (sa depozitom od 1.5% i 3M Euribor + 3.00% za kredite iz GŠ) do 6M Euribor + 7.00% na godišnjem nivou za dinarske kredite sa valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti odobravani su stanovništvu u dinarima na period od 13 do 84 meseci uz kamatnu stopu na godišnjem nivou od 0.00% do 16.64% za dinarske kredite i od 0.00% do 7.00% za kredite sa valutnom klauzulom.

Tokom 2020. godine Narodna banka Srbije je donela dve odluke o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema radi ublažavanja posledica pandemije Covid-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema ("Službeni glasnik Republike Srbije", 33/2020 i 103/2020) prema kojima su poslovne banke dužne da dužnicima ponude zastoje u otplati (moratorijum) njihovih obaveza prema bankama i instrukcije za njihovo sprovođenje.

Imajući u vidu da modifikacije podrazumevaju odlaganje plaćanja (odnosno ne podrazumevaju oprost duga) i da će biti otplaćene bez bilo kakvog umanjenja glavnice, što rezultira u neznatnom smanjenju neto sadašnje vrednosti potraživanja Banke nakon izvršene modifikacije, a naročito imajući u vidu da su ova odlaganja kratkoročne prirode, u skladu sa preporukama Narodne banke Srbije, Banka nije knjižila efekte modifikacije finansijskih sredstava.

Ročnost dospeća kredita komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema **preostalom roku dospeća**, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dospela potraživanja	1,364,920	1,014,165
Do 30 dana	592,220	723,148
Od 1 do 3 meseca	473,326	467,420
Od 3 do 12 meseci	3,956,557	5,415,216
Od 1 do 5 godina	12,458,767	13,223,674
Preko 5 godina	18,662,266	17,429,701
Stanje na dan	37,508,056	38,273,324

Struktura *dospelih potraživanja* prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Do 1 meseca	154,329	358,429
Od 1 do 3 meseca	45,860	78,142
Od 3 do 12 meseci	787,580	246,987
Preko 1 godine	377,151	330,607
Stanje na dan	1,364,920	1,014,165

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

(b) Ostali plasmani

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima		
Plasmani stanovništvu	1,974	3,944
Potraživanja po osnovu faktoringa	178,799	350,856
	180,773	354,800
U stranoj valuti		
Ostali plasmani	8,048	10,790
Ukupno bruto	188,821	365,590
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	(1,354)	(6,916)
Stanje na dan	187,467	358,674

(c) Potraživanja po osnovu kamata i naknada

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima		
- preduzeća	34,852	36,374
- javni sektor	14	26,613
- stanovništvo	64,393	66,332
- drugi komitenti	8,420	134
	107,679	129,453
U stranoj valuti		
- preduzeća	-	171
- drugi komitenti	171	-
Ukupno bruto	107,850	129,624
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	(40,860)	(66,082)
Stanje na dan	66,990	63,542

(d) Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata, prikazanih u **neto iznosu** na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija	2,716,352	1,980,395
Trgovina	2,009,163	2,951,264
Poljoprivreda, lov, ribolov i šumarstvo	1,100,281	815,448
Građevinarstvo	1,597,289	2,949,067
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	1,850,867	1,381,865
Stanovništvo	24,293,375	23,465,852
Državna administracija i druge javne usluge	2,311	-
Ostalo	3,312,114	3,391,944
Stanje na dan	36,881,752	36,935,835

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

U hiljadama dinara

	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa sredstva	Imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nemate- rijalna imovina
Nabavna/revalorizovana vrednost							
1. januar 2019. godine	1,143,554	1,199,891	17,367	292,663	-	2,653,475	549,503
Efekat prve primene MSFI 16	-	-	-	(91,136)	1,275,178	1,184,042	-
Povećanja	-	-	118,458	-	92,067	210,525	101,013
Efekat procene vrednosti	(18,137)	-	-	-	-	(18,137)	-
Prenos na investicione nekretnine (Napomena 23)	(494,371)	-	(28,113)	-	-	(522,484)	-
Prenos	8,994	41,174	(50,168)	-	-	-	-
Prodaja	-	(39,014)	-	-	-	(39,014)	-
Rashodovanje	-	(107,065)	-	-	-	(107,065)	-
Izmene zakupa	-	-	-	-	103,478	103,478	-
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	640,040	1,094,986	57,544	201,527	1,470,723	3,464,820	650,516
Povećanja	-	11,347	44,372	-	1,718,197	1,773,916	87,144
Prenos	-	36,237	(85,499)	-	49,262	-	-
Prodaja	-	(11,739)	-	-	-	(11,739)	-
Rashodovanje/ostalo	-	(26,681)	(3,322)	-	(1,560,516)	(1,590,519)	-
Izmene zakupa	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	640,040	1,104,150	13,095	201,527	1,677,666	3,636,478	737,660
Akumulirana ispravka vrednosti							
1. januar 2019. godine	377,252	1,007,883	-	181,921	-	1,567,056	337,486
Amortizacija (Napomena 14)	16,351	56,627	-	19,606	210,310	302,894	65,662
Prenos na investicione nekretnine (Napomena 23)	(272,601)	-	-	-	-	(272,601)	-
Rashodovanje	-	(103,947)	-	-	-	(103,947)	-
Prodaja	-	(33,323)	-	-	-	(33,323)	-
Umanjenje zakupa	-	-	-	-	(25,974)	(25,974)	-
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	121,002	927,240	-	201,527	184,336	1,434,105	403,148
Amortizacija (Napomena 14)	9,309	49,577	-	-	239,407	298,293	72,740
Rashodovanje	-	(26,574)	-	-	-	(26,574)	-
Prodaja	-	(11,739)	-	-	-	(11,739)	-
Umanjenje zakupa	-	-	-	-	(111,780)	(111,780)	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	130,311	938,504	-	201,527	311,963	1,582,305	475,888
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembra 2020. godine	509,729	165,646	13,095	-	1,365,703	2,054,173	261,772
- 31. decembra 2019. godine	519,038	167,746	57,544	-	1,286,387	2,030,715	247,368

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka nema hipoteke ili druge zaloge na imovini.

Građevinski objekti Banke iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača. Fer vrednost odmerena je primenom: (1) pristupa direktnog poređenja tržišnih transakcija, (2) prinosnog pristupa i (3) troškovnog pristupa.

Banka za četiri nepokretnosti u vlasništvu u Beogradu - poslovna zgrada u Makedonskoj br. 4, poslovna zgrada u Emilijana Josimovića br. 4, poslovna zgrada u Kneza Miloša br. 9 i poslovna zgrada u Pilota Mihaila Petrovića BB poseduje vlasničke listove, ali nije upisana kao vlasnik, iako pravno sledbeništvo nije upitno, s obzirom da su nepokretnosti stečene u postupku pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd. Neotpisana vrednost navedenih objekata na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 279,454 hiljade dinara. Rukovodstvo Banke preduzima sve neophodne mere radi upisa vlasništva nad ovim objektima.

Da se građevinski objekti Banke vrednuju po nabavnoj vrednosti (umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti) njihova neotpisana vrednost na dan 31. decembra 2020. godine iznosila bi 510,230 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 512,597 hiljada dinara).

Na osnovu procene rukovodstva Banke, nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2020. godine nisu obezvređeni.

23. INVESTICIONE NEKRETNINE

Na dan 31. decembra 2020. godine, investicione nekretnine Banke iskazane po fer vrednosti utvrđene od strane nezavisnog procenitelja na dan bilansa stanja, iznose 196,359 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 396,277 hiljada dinara).

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Stanje na dan 1. januara	396,277	-
Prenos sa nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 22)	-	221,770
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	-	122,245
Povećanja u toku godine - aktiviranje sa nekretnina, postrojenja i opreme	-	28,113
Otuđenja	(272,275)	.
Efekti procene vrednosti (Napomena 15)	72,357	24,149
Stanje na dan 31. decembra	196,359	396,277

U 2020. godini izvršena je prodaja investicione nekretnine u Beogradu - Kosovska 10, knjigovodstvene vrednosti od 272,275 hiljada dinara.

Pozitivni efekti revalorizacije po osnovu prodate investicione nekretnine u iznosu od 72,036 hiljada dinara preneti su na neraspoređenu dobit iz ranijih godina (Napomena 30(a)/ii/).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

24. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Potraživanja za kamatu i naknadu	55,181	59,853
Potraživanje od materijalnih vrednosti primljenih po osnovu naplate potraživanja	196	196
Potraživanja od zaposlenih	20,874	20,918
Potraživanja za pretplaćene ostale poreze i doprinose	1,712	2,567
Potraživanja po osnovu plaćenih obaveza	13,533	13,468
Ostala potraživanja	298,973	246,548
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica u dinarima	1,396	1,396
Unapred plaćeni troškovi	65,455	60,520
Razgraničena ostala potraživanja	3,173	4,680
Zalihe	73,980	84,872
Sredstva stečena naplatom potraživanja	214,004	275,531
Ostala sredstva bruto	748,477	770,549
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- ostalih sredstava (Napomena 10(b))	(219,878)	(222,560)
- sredstava primljenih po osnovu naplate potraživanja	(9,799)	(9,748)
- zaliha	(27,666)	(9,070)
	(257,343)	(241,378)
Stanje na dan	491,134	529,171

Ostala potraživanja na dan 31. decembra 2020. godine se najvećim delom odnose na potraživanja po osnovu plaćenih sudskih taksi u iznosu od 112,449 hiljada dinara.

Sredstva stečena naplatom potraživanja na dan 31. decembra 2020. godine iznose 214,004 hiljade dinara. Navedena sredstva su bila predmet procene u cilju utvrđivanja eventualnog obezvređenja na dan bilansa stanja i za sva sredstva za koja je utvrđeno da je knjigovodstvena vrednost veća od nadoknadive vrednosti, izvršena je odgovarajuća ispravka vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	227,367	654,398
Ostali kratkoročni depoziti	1,562,061	1,854,206
Primljeni krediti	1,164,318	2,452,904
Obaveze po osnovu kamata i naknada	457	620
Razgraničena obaveza za obračunatu kamatu	5,108	1,440
Stanje na dan	2,959,311	4,963,568

Na dan 31. decembra 2020. godine primljeni krediti i ostale finansijske obaveze u iznosu od 1,164,318 hiljada dinara se odnose na obaveze po osnovu kredita po repo poslovima po osnovu repo Ugovora o prodaji hartija od vrednosti (državne obveznice Republike Srbije) sa rokom dospeća od 14 do 15 dana i kamatnom stopom od 0.20% na godišnjem nivou, čije je ispunjenje obezbeđeno založnim pravom na hartijama od vrednosti (Napomena 19).

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti (a)	21,102,388	22,931,114
Ostali depoziti (b)	21,696,163	19,291,836
Primljeni krediti od Republike Srbije u stranoj valuti	270,434	405,160
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	78,944	112,550
Obaveze po osnovu kamata i naknada (c)	6,342	9,861
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu (d)	123,734	92,748
Stanje na dan	43,278,005	42,843,269

(a) Transakcioni depoziti

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno
Holding kompanije	15	-	15	15	-	15
Preduzeća	7,534,556	2,737,342	10,271,898	9,533,172	3,037,584	12,570,756
Javni sektor	85,391	851	86,242	217,257	734	217,991
Stanovništvo	2,857,111	6,835,349	9,692,460	2,160,999	7,014,302	9,175,301
Drugi komitenti	469,585	582,188	1,051,773	609,611	357,440	967,051
Stanje na dan	10,946,658	10,155,730	21,102,388	12,521,054	10,410,060	22,931,114

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

(a) Transakcioni depoziti (Nastavak)

Transakcioni depoziti u dinarima su uglavnom nekamatonosni, osim po aranžmanima sa pravnim licima gde se kamata kretala u rasponu od 0.25% do 2.20% na godišnjem nivou.

Transakcioni devizni depoziti su uglavnom nekamatonosni, osim po aranžmanima sa pravnim licima gde se kamata kretala od 0.10% do 0.50% na godišnjem nivou.

(b) Ostali depoziti

Analiza ostalih depozita prema **ugovorenom roku** dospeća:

	31.12.2020.			U hiljadama dinara 31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima:						
Štedni depoziti	2,682,939	418,163	3,101,102	2,587,622	152,583	2,740,205
Namenski depoziti	48,804	748,455	797,259	37,304	225,691	262,995
Ostali depoziti	3,817,053	9,014	3,826,067	2,371,175	105,195	2,476,370
Ukupno	6,548,796	1,175,632	7,724,428	4,996,101	483,469	5,479,570
U stranoj valuti:						
Štedni depoziti	7,416,802	3,324,514	10,741,316	6,567,008	3,726,976	10,293,984
Namenski depoziti	167,264	972,849	1,140,113	97,134	789,358	886,492
Ostali depoziti	1,903,471	186,835	2,090,306	2,267,917	363,873	2,631,790
Ukupno	9,487,537	4,484,198	13,971,735	8,932,059	4,880,207	13,812,266
Stanje na dan	16,036,333	5,659,830	21,696,163	13,928,160	5,363,676	19,291,836

Na tekuće račune stanovništva u dinarima Banka nije plaćala kamatu kao ni na žiro račune fizičkih lica. Na dinarske račune po viđenju stanovništva obračunava se kamata po stopi od 0.1% do 2.5% na godišnjem nivou.

Na devizne račune po viđenju stanovništva obračunava se kamata po stopi od 0.0% do 0.30% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2020. godine, depoziti po viđenju iznose 4,197,888 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 5,196,319 hiljada dinara) i isti su prikazani u okviru kratkoročnih depozita.

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja namenskih računa preduzeća, državnih i drugih organizacija koji su nekamatonosni.

Dinarski štedni nenamenski oročeni računi su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 2% do 4.00%. Devizni štedni nenamenski oročeni računi su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 0.1% do 1.40%.

Nekamatonosne depozite stanovništva čine dinarski transakcioni depoziti stanovništva, depoziti za kupovinu i prodaju obveznica i akcija, depoziti za odobravanje kredita i kreditnih kartica, kao i računi za prihvatanje isplata ino penzija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

(b) Ostali depoziti (Nastavak)

Kratkoročni oročeni depoziti u dinarima su deponovani uz kamratne stope u rasponu od 0.60% do 3.15% na godišnjem nivou, u zavisnosti od datuma dospeća.

Dugoročni oročeni depoziti u dinarima su deponovani uz kamratne stope u rasponu od 2.50% do 2.70% na godišnjem nivou, u zavisnosti od datuma dospeća.

Kratkoročno oročeni devizni depoziti oročavani su na period od 1 meseca do 1 godine po kamratnoj stopi koja se kretala od 0.5% do 1.35% na godišnjem nivou.

Dugoročni oročeni devizni depoziti oročavani su na period od 15 meseca do 36 meseci po kamratnoj stopi koja se kretala od 1.00% do 1.50% na godišnjem nivou.

Ostale depozite na dan 31. decembra 2020. godine najvećim delom čine kratkoročni depoziti javnih preduzeća, drugih preduzeća i drugih komitenata do godinu dana u dinarima i u stranoj valuti.

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Preduzeća	5,598,028	5,011,430
Javni sektor	1,616,598	635,396
Stanovništvo	14,267,453	13,429,032
Drugi komitenti	214,084	215,978
Stanje na dan	21,696,163	19,291,836

(c) Obaveze po osnovu kamata i naknada

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
- preduzeća	6,011	9,177
- drugi komitenti	215	591
	6,226	9,768
U stranoj valuti:		
- preduzeća	115	92
- drugi komitenti	1	1
	116	93
Stanje na dan	6,342	9,861

(d) Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima	48,418	34,760
U stranoj valuti	75,316	57,988
Stanje na dan	123,734	92,748

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	764,271	764,353
Stanje na dan	764,271	764,353

Banka je dana 31. avgusta 2010. godine potpisala Ugovor o subordiniranom kreditu sa Novom Kreditnom Bankom Maribor d.d. u iznosu od EUR 5 miliona uz kamatnu stopu 6M Euribor + 4%. Rok otplate kredita je 5 godina, kamata se obračunava i plaća polugodišnje s tim da je prvi datum plaćanja kamate bio 31. decembar 2010. godine. Aneksom Ugovora od 30. maja 2013. godine izvršeno je produženje roka za četiri godine sa dospećem 3. septembra 2019. godine, uz kamatnu stopu 6M Euribor + 500 b.p na godišnjem nivou.

Zaključenjem Ugovora o ustupanju ugovora o subordiniranom zajmu zaključenog dana 13. aprila 2016. godine, došlo je do promene poverioca, obzirom da je Nova Kreditna Banka Maribor d.d. u svojstvu poverioca - zajmodavca ustupila navedeno potraživanje privrednom društvu "Benlee International" Ltd. Zaključenjem Aneksa III Ugovora o subordiniranom kreditu 17. maja 2016. godine izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 2023. godine, smanjenje visine kamatne stope koja je iznosila 6M Euribor + 500 b.p. na 6M Euribor + 100 b.p. i otpust duga po osnovu obračunate neplaćene kamate do zaključenja Aneksa III u iznosu od 43,430 hiljada dinara. Aneksom IV izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 3. septembra 2025. godine. Aneksom V izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 3. septembra 2027. godine.

Novi Ugovor o subordiniranom kreditu zaključen je dana 16. decembra 2016. godine sa privrednim društvom "Benlee International" Ltd. u iznosu od EUR 1.5 miliona sa rokom dospeća od 7 godina i kamatnom stopom 6M Euribor + 50 b.p. Aneksom I izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 27. decembra 2025. godine. Aneksom II izvršeno je produženje roka subordiniranog kredita do 27. decembra 2027. godine.

Subordinirane obaveze na dan 31. decembra 2020. godine su u celosti uključene u dopunski kapital Banke shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke nakon odobrenja Narodne banke Srbije, a na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

28. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (a)	59,918	91,558
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju (b)	24,786	22,398
Rezervisanja za sudske sporove (c)	168,661	102,078
Ostala rezervisanja u dinarima (d)	25,388	20,119
Stanje na dan	278,753	236,153

- (a) Prema Metodologiji za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i dr.) Banka vrši po istom principu kao i za bilansnu aktivu na nivou klijenta.
- (b) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih i ostala primanja iskazana su u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata utvrđene na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine.
- Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 1.00% i ostale pretpostavke obelodanjene u Napomeni 3.16(b). Rezervisanje je utvrđeno na osnovu odredaba Zakona o radu i Pravilnika o radu Banke.
- (c) Banka je formirala rezervisanja za sudske sporove u kojima se javlja kao tužena strana, a za koje se prema proceni Sektora za pravne poslove očekuje negativan ishod (Napomena 35(a)).
- (d) Ostala rezervisanja koja na dan 31. decembra 2020. godine iznose 25,388 hiljada dinara odnose se na rezervisanja po osnovu operativnih rizika u iznosu od 17,783 hiljade dinara, rezervisanja za rizik zemlje u iznosu od 124 hiljade dinara, rezervisanja za obaveze po mirujućim računima u iznosu od 6,881 hiljadu dinara i rezervisanja za privredne prestupe i prekršajne postupke u iznosu od 600 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

28. REZERVISANJA (Nastavak)

Promene na rezervisanjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi		
Stanje na početku godine	91,558	154,966
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10(b))	215,216	525,965
Ukidanje rezervisanja (Napomena 10(b))	(246,856)	(589,373)
	59,918	91,558
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju		
Stanje na početku godine	22,398	22,776
Isplate po osnovu isplaćenih otpremnina za odlazak u penziju	(166)	-
Aktuarski dobici	(1,068)	(1,136)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 13)	3,680	1,003
Ukidanje rezervisanja (Napomena 13)	(58)	(245)
	24,786	22,398
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	102,078	88,386
Isplate po rešenim sudskim sporovima	(31,933)	(7,107)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 16)	111,805	68,820
Ukidanje rezervisanja (Napomena 15)	(13,289)	(48,021)
	168,661	102,078
Ostala rezervisanja		
Stanje na početku godine	20,119	33,041
Rezervisanja u toku godine	6,893	187
Ukidanje rezervisanja (Napomena 15)	(1,624)	(52)
Ostalo	-	(13,057)
	25,388	20,119
Stanje na dan	278,753	236,153

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

29. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Obaveze po osnovu lizinga	1,076,798	1,018,719
Obaveze prema dobavljačima	113,486	80,946
Primljeni avansi	41,222	39,778
Obaveze po ostalim osnovama u obračunu	320,930	358,005
Ostale obaveze	56,663	63,091
Obaveze za porez na dodatu vrednost	2,762	13,954
Obaveze za druge poreze i doprinose	2,540	3,211
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	-	7,590
Razgraničeni prihodi od kamata	653	1,563
Razgraničeni ostali prihodi	65,680	71,857
Obaveze po osnovu kamate na ostale obaveze	18	-
Stanje na dan	1,680,752	1,658,714

Obaveze po osnovu lizinga evidentirane su po osnovu priznavanja imovine sa pravom korišćenja, odnosno nekretnina i drugih sredstava koje Banka prima u zakup i koje je priznala u skladu sa MSFI 16 "Lizing", koji je Banka usvojila od 1. januara 2019. godine.

Obaveze po osnovu lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, bankomata i kopir aparata po osnovu zaključenih ugovora. Ugovori o lizingu (zakupu) poslovnog prostora su u najvećem broju zaključeni na period od 3 do 5 godina.

Prilikom vrednovanja obaveza po osnovu lizinga Banka je razmatrala i potencijalne izloženosti koje proizilaze iz promenljivih plaćanja po osnovu zakupa, opcija produženja i raskida ugovora, kao i po osnovu garancija ostatka vrednosti i zakupa koji nisu počeli, ali se Banka obavezala na njih. Banka nema značajnih ugovora o zakupu sa posebnim ograničenjima ili ugovornim obavezama, niti je imala transakcije prodaje i povratnog lizinga.

Dospeće obaveza po osnovu lizinga prikazano je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
do 1 godine	196,779	188,506
Od 1 do 2 godine	199,102	193,132
Od 2 do 5 godina	350,420	388,817
Preko 5 godina	330,497	248,264
Stanje na dan	1,076,798	1,018,719

Iznos koji je priznat u tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Ukupni odlivi gotovine po osnovu lizinga - MSFI 16	222,264	215,848

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

30. KAPITAL

(a) Struktura kapitala Banke

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Aksijski kapital - obične akcije /i/	1,916,485	1,916,485
Emisiona premija	267	267
Revalorizacione rezerve /ii/	22,888	94,924
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat /iii/	295,936	251,590
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat /iii/	(435)	-
Aktuarski dobiti /iv/	9,023	7,955
Neraspoređeni dobitak ranijih godina /v/	8,227,090	7,995,268
Dobitak tekućeg perioda /vi/	660,909	169,743
Gubitak ranijih godina	(52,488)	(52,488)
Stanje na dan	11,079,675	10,383,744

Banka je zatvoreno akcionarsko društvo, odnosno akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje.

/ii/ Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2020. godine upisani i uplaćeni kapital Banke iznosi 1,916,485 hiljada dinara i sastoji se od 1,071,860 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1,788 dinara.

Akcionari Banke su Jovanović Andrej sa učešćem od 50.0000% i Milovanović Bojan sa učešćem od 50.0000% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
JOVANOVIĆ ANDREJ	535,930	50.0000
MILOVANOVIĆ BOJAN	535,930	50.0000
Ukupno	1,071,860	100.0000

Imaoci običnih akcija odgovaraju za obaveze i snose rizik poslovanja Banke srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Ugovora o osnivanju. Vlasnici običnih akcija imaju pravo na dividendu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

30. KAPITAL (Nastavak)

(a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

/ii/ Revalorizzazione rezerve

Revalorizzazione rezerve koje na dan 31. decembra 2020. godine iznose 22,888 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 94,924 hiljade dinara) formirane su kao rezultat pozitivnih efekata procene građevinskih objekata, umanjenih za pripadajuće odložene poreze. Smanjenje u 2020. godini izvršeno je po osnovu prenosa pripadajućih revalorizacionih rezervi otuđenog objekta na neraspoređeni dobitak iz ranijih godina.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Efekat procene vrednosti građevinskih objekata	111,675	111,675
Odloženi porezi po osnovu procene vrednosti građevinskih objekata	(16,751)	(16,751)
Prenos revalorizacionih rezervi na neraspoređenu dobit iz ranijih godina po osnovu otuđenog objekta (Napomena 23)	(72,036)	-
Stanje na dan	22,888	94,924

/iii/ Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu promene fer vrednosti HOV koje se vrednuju po FVOCI

Na dan 31. decembra 2020. godine nerealizovani dobiti/gubici po osnovu promene fer vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) iznose 295,501 hiljadu dinara i odnose se na neto dobitke od promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 277,014 hiljada dinara, dobitke po osnovu promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata u iznosu od 1 hiljade dinara, na ispravku vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 18,921 hiljadu dinara i nerealizovane gubitke po osnovu promene fer vrednosti hartija od vrednosti u iznosu od 435 hiljada dinara.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	277,014	224,929
Nerealizovani gubici po osnovu promene fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	(435)	-
Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI	18,921	26,661
Dobiti po osnovu promene fer vrednosti vlasničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	1	-
Stanje na dan	295,501	251,590

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

30. KAPITAL (Nastavak)

(a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

/iv/ Aktuarski dobici

Nakon izvršene procene rezervisanja za otpremnine i ostala primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" od strane ovlašćenog aktuara, u 2020. godini povećani su aktuarski dobici za 1,068 hiljada dinara, tako da stanje istih na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 9,023 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 7,955 hiljada dinara).

/vi/ Neraspoređeni dobitak ranijih godina

Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 8,227,090 hiljada dinara i rezultat je:

- ostvarenih dobitaka po osnovu pozitivnog rezultata poslovanja u iznosu od 8,135,140 hiljada dinara;
- prenosa revalorizacionih rezervi u iznosu od 72,036 hiljada dinara po osnovu otuđenog objekta; i
- dobitka iz ranijih godina u iznosu od 19,914 hiljada dinara koji je rezultat evidentiranja odloženih poreskih sredstava po osnovu rashoda koji će se priznati u poreskim periodima za naredne 2 godine za koje se podnosi poreski bilans, a odnosi se na efekte prve primene MSFI 9.

/vii/ Dobitak tekućeg perioda

Dobitak ostvaren u 2020. godini iznosi 660,909 hiljada dinara i rezultat je dobitka iz redovnog poslovanja u iznosu od 653,984 hiljade dinara i neto efekta po osnovu poreza u iznosu od 6,925 hiljada dinara po osnovu tekućeg poreza na dobitak u iznosu od 21,577 hiljada dinara i dobitka po osnovu odloženih poreza u iznosu od 28,502 hiljade dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

30. KAPITAL (Nastavak)

(b) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2020. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
1. Regulatorni kapital	Minimum EUR 10 miliona	EUR 89,895,834
2. Pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala	Minimum 8%	25.82%
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	23.95%
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4.5%	23.95%
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	21.30%
6. Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% kapitala	13.54%
7. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400% kapitala	49.18%
8. Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:		
- u prvom mesecu izveštajnog perioda (oktobar)	Minimum 1	2.02
- u drugom mesecu izveštajnog perioda (novembar)	Minimum 1	1.78
- u trećem mesecu izveštajnog perioda (decembar)	Minimum 1	2.11
9. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20% kapitala	0.29%
10. Pokazatelj koncentracije kredita stanovništva - ugovorena ročnost >2,920 dana	Maksimum 40% kapitala	11.94%

Na dan 31. decembra 2020 godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

31. VANBILANSNE POZICIJE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	21,466,036	21,372,781
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	11,872,190	10,507,483
Preuzete opozive obaveze (c)	5,773,118	2,337,156
Potraživanja u stranoj valuti po osnovu sporazuma o reotkupu hartija od vrednosti	1,164,318	2,102,904
Potraživanja po derivatima	4,313,293	4,071,379
Druge vanbilansne pozicije (d)	78,843,515	78,734,967
Stanje na dan	123,432,470	119,126,670

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

31. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

Poslovi u ime i za račun trećih lica koji na dan 31. decembra 2020. godine iznose 21,466,036 hiljada dinara i najvećim delom se odnose na prenetu sredstva po osnovu zaključenih Ugovora o finansiranim učešćima nastalih u postupcima prodaja Banke i Piraeus Bank a.d. Beograd u iznosu od 8,716,120 hiljada dinara, kao i na *cross border* kredite po osnovu pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd u iznosu od 12,673,663 hiljade dinara.

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

Akreditivi i garancije obavezuju Banku da izvrši plaćanje u korist korisnika istih ukoliko se za to ispune potrebni uslovi, uobičajeno u vezi sa uvozom i izvozom robe. Garancije i akreditivi nose isti tip rizika za Banku kao i krediti.

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite i revolving kredite. Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi sa istekom. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Potencijalni kreditni gubitak je manji od ukupnih neiskorišćenih obaveza iz razloga što je većina obaveza potencijalna i zavisi od ispunjenja određenih uslova od strane klijenta.

Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Plative garancije:		
- u dinarima	1,727,744	1,050,429
- u stranoj valuti	49,972	61,000
	1,777,716	1,111,429
Činidbene garancije:		
- u dinarima	5,161,037	4,155,136
- u stranoj valuti	597,941	259,344
	5,758,978	4,414,480
Preuzete neopozive obaveze:		
- neiskorišćeni okvirni krediti	1,717,220	2,337,726
- neiskorišćeni minusi po tekućim računima	295,270	305,680
- neiskorišćeni limiti po kreditnim karticama	1,609,958	1,842,553
- neiskorišćeni okviri po garancijama i akreditivima	334,764	495,615
- preuzete obaveze i potraživanja	23,522	-
- preuzete obaveze i potraživanja - NBS	352,740	-
	4,333,474	4,981,574
Nepokriveni akreditivi	2,022	-
Stanje na dan	11,872,190	10,507,483

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

31. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (Nastavak)

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po garancijama i ostaloj rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno usvojenoj računovodstvenoj politici.

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28, na dan 31. decembra 2020. godine formirano rezervisanje za potencijalne gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznosi 59,918 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 91,558 hiljada dinara).

(c) Preuzete opozive obaveze

Preuzete opozive obaveze u iznosu od 5,773,118 hiljada dinara na dan 31. decembra 2020. godine se najvećim delom odnose na preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane sa deviznom klauzulom - revolving kredite u iznosu od 3,279,733 hiljade dinara i na preuzete kratkoročne opozive obaveze po kreditima javnih preduzeća - valutna klauzula u iznosu od 1,175,802 hiljade dinara.

(d) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Obveznice stare devizne štednje	675,440	676,521
Loro nepokrivene garancije bez sopstvene obaveze	552,035	706,369
Potraživanja po osnovu sporazuma o rekupovini - državne hartije od vrednosti	948,275	764,591
Otpisana finansijska sredstva	9,451,434	9,475,456
Primljena sredstva obezbeđenja za izmirenje obaveza dužnika banke	61,811,061	61,811,061
Ostale vanbilansne pozicije	5,405,270	5,300,969
Stanje na dan	78,843,515	78,734,967

Na dan 31. decembra 2020. godine ostale vanbilansne pozicije u iznosu od 5,405,270 hiljada dinara se najvećim delom odnose na evidencionu kamatu u iznosu od 5,141,654 hiljade dinara.

(e) Kreditno rizične vanbilansne stavke

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju (Napomena 34.1(a)) na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Garancije	7,536,694	5,525,909
Preuzete neopozive obaveze	3,980,734	4,981,574
Nepokriveni akreditivi	2,022	-
Preuzete opozive obaveze	5,773,118	2,337,156
Stanje na dan	17,292,568	12,844,639

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

32. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI U IZVEŠTAJU O TOKOVIMA GOTOVINE

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
U dinarima		
Žiro račun	1,514,679	3,948,680
Gotovina u blagajni	820,506	820,829
Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod NBS	1,500,000	-
Potraživanja po osnovu primljenih čekova	21	29
	3,835,206	4,769,538
U stranoj valuti		
Devizni računi	2,276,893	1,833,131
Gotovina u blagajni	848,239	705,125
Čekovi u stranoj valuti	-	435
Ostala novčana sredstva - Centralni registar	4,603	1,277
Ostali plemeniti metali	2	2
	3,129,737	2,539,970
Stanje na dan	6,964,943	7,309,508

Promene u obavezama po osnovu aktivnosti finansiranja, odnosno u primljenim kreditima u Izveštaju o tokovima gotovine, prikazane su u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Stanje na dan 1. januar	3,622,417	1,101,359
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	2,527,543
Izmirenje obaveza po osnovu kredita	(1,422,257)	-
Neto efekat kursnih razlika	(1,137)	(6,485)
Stanje na dan 31. decembar	2,199,023	3,622,417

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima, privrednim društvima sa kojima su akcionari Banke povezani u pogledu vlasništva, zaposlenima i drugim povezanim licima.

- (a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dati krediti:		
Bruto krediti odobreni povezanim pravnim licima:		
- Deka inženjering d.o.o. Beograd	290,151	887,865
- David Pajić Daka d.o.o. Beograd	30,775	37,209
- Deloitte d.o.o. Beograd	-	347,118
- Dunav osiguranje a.d. Beograd	-	9,128
- ostali	2,874	8,437
	323,800	1,289,757
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- Deka inženjering d.o.o. Beograd	(1,913)	(1,905)
- David Pajić Daka d.o.o. Beograd	(71)	(74)
- Deloitte d.o.o. Beograd	-	(4,760)
	(1,984)	(6,739)
	321,816	1,283,018
Kreditni odobreni članovima Upravnog, Izvršnog i ostalih odbora Banke i akcionarima, bruto	75,399	70,422
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(468)	(476)
	74,931	69,946
Ukupno	396,747	1,352,964

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Depoziti i primljeni krediti:		
Depoziti i krediti povezanih pravnih lica:	394,778	2,626,916
- Deka inženjering d.o.o. Beograd	180,057	547,403
- David Pajić Daka d.o.o. Beograd	124,320	26,274
- AD Imlek Padinska Skela	64,050	1,411,748
- Dunav osiguranje	-	450,000
- ostali	26,351	191,491
Depoziti članova Upravnog, Izvršnog i ostalih odbora Banke i akcionarima	161,503	151,739
Ukupno	556,281	2,778,655

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze:		
Garancije povezanih pravnih lica:	1,605,741	1,122,860
- Deka inženjering d.o.o. Beograd	1,487,832	346,781
- David Pajić Daka d.o.o. Beograd	117,909	47,439
- AD Imlek Padinska Skela	-	587,964
- Deloitte d.o.o. Beograd	-	140,676
Neiskorišćeni odobreni minusi po tekućim računima i odobreni limiti po platnim karticama, neto	14,774	17,061
Ukupno	1,620,515	1,139,921

U 2020. i u 2019. godini dati krediti i depoziti povezanim pravnim licima, članovima Izvršnog, Upravnog odbora i ostalih odbora Banke obuhvataju potraživanja po osnovu kreditnih kartica, minusa po tekućim računima i odobrenih kredita. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim komercijalnim uslovima.

(b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2020. godini su iznosili 26,632 hiljade dinara (2019. godina: 71,760 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 36,165 hiljada dinara (2019. godina: 14,975 hiljada dinara).

(c) Zarade i naknade zarada članova Izvršnog odbora i Upravnog odbora Banke u 2020. i 2019. godini, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Bruto zarade i naknade zarada članova Izvršnog odbora	78,009	88,569
Naknade članovima Upravnog odbora	10,665	18,352
Ukupno	88,674	106,921

Neto zarade i naknade zarada članova Izvršnog i Upravnog odbora Banke u 2020. godini su iznosile 73,789 hiljada dinara (2019. godina: 88,124 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

U skladu sa obimom i strukturom poslovanja Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima, koji se odnosi na upravljanje svim rizicima, posebno u delu značajnih rizika kojima je izložena ili koji se mogu javiti u poslovanju.

Upravljanje rizicima u 2020. godini karakterišu okolnosti u vezi sa opštom zdravstvenom situacijom koja je uzrokovana pandemijom koronavirusa, a koje su u značajnoj meri uticale na uslove poslovanje svih učesnika na finansijskom tržištu, uključujući i Banku.

U cilju prevazilaženja i ublažavanja negativnih efekata na poslovanje privrednih subjekata Narodna banka Srbije i ostale nadležne državne institucije, u toku 2020. godine su u više navrata sprovodile različite mere u cilju pomoći za prevazilaženje problema izazvanih pandemijom i održanje stabilnog finansijskog položaja i kreditne sposobnosti, a Banka je aktivno učestvovala u implementaciji tih mera.

Implementacija je zahtevala značajne aktivnosti na obezbeđenju uslova za odgovor na situaciju i stanje koje i dalje traje, a posebno u delu obezbeđenja adekvatne sistemske podrške, radi blagovremene identifikacije ciljanih segmenata dužnika i preduzimanje blagovremenih mera za održavanje kvaliteta portfolija na očekivanom nivou i predupređenje značajnih negativnih efekata krize na poslovanje Banke.

U značajno promenjenim uslovima poslovanja uz neizvesnost po pitanju dužine trajanja zdravstvene krize održana je adekvatna struktura bilansnih pozicija, visina, struktura i kvalitet rizične aktive uz zadovoljavajuće ostvarene pokazatelje u 2020. godini.

Proces upravljanja rizicima u 2020. godini karakterišu i primene već navedenih izmena propisa u smislu odobrenja zastoja u otplati obaveza dužnika prema Banci, kao i odobravanja olakšica određenim grupama klijenata u cilju održanja finansijskog položaja i kreditne sposobnosti dužnika u uslovima ozbiljne globalne zdravstvene situacije i njenih posledica.

Takođe, u toku 2020. godine. godine stupile su na snagu i izmene propisa u vezi upravljanja rizikom u vezi izloženosti Banke u dinarima sa valutnom klauzulom i u devizama, što podrazumeva usklađivanje internih akata i postupaka u smeru smanjenja izloženosti kreditno deviznom riziku odnosno dinarizaciji aktive posebno u delu portfolija kredita.

Kao što je na neki način i očekivano na osnovu opštih kretanja u sudskoj praksi i na finansijskom tržištu dodatni izazov, predstavlja i izvor povećanog operativnog rizika zbog povećanja broja prigovora / sporova klijenata pokrenutih protiv Banke, što je predmet kontinuiranog nadzora stanja i kretanja, a naglašava potrebu daljeg sprovođenja analiza i preduzimanje eventualnih mera u skladu sa potrebom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Ciljevi i principi upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima Banka je uspostavila kroz:

- utvrđen okvir i strategiju upravljanja rizicima, koji su u skladu sa usvojenom strategijom i poslovnom politikom Banke;
- definisane politike i procedure upravljanja rizicima koje obuhvataju identifikaciju, merenje/procenu, kontrolu, nadzor i izveštavanje o rizicima;
- utvrđenu organizacionu strukturu koja jasno definiše uloge i odgovornosti pojedinaca koji su uključeni u preuzimanje rizika, upravljanje rizicima kao i nadzor nad adekvatnošću upravljanja rizicima;
- nezavisnost funkcije upravljanja rizicima od ostalih poslovnih aktivnosti, odnosno organizacionu strukturu kojom su aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti podrške funkcionalno i organizaciono odvojene od preuzimanja rizika i jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih radi sprečavanja sukoba interesa;
- adekvatan informacioni sistem koji obezbeđuje protok informacija od operativnog nivoa do najvišeg rukovodstva kao i sistem za obaveštavanje o svim uočenim odstupanjima;
- adekvatan sistem unutrašnjih kontrola;
- definisan proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke; i
- sistem izveštavanja o izloženosti Banke rizicima koji obuhvata interno izveštavanje i izveštavanje spoljnih korisnika, a posebno Narodne banke Srbije.

Nadležnosti

Upravni odbor Banke, Odbor za praćenje poslovanja Banke, Izvršni odbor Banke, Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom nadležni su za uspostavljanje sistema i nadzor nad sistemom upravljanja rizicima u skladu sa propisima Narodne banke Srbije, politikom i principima Banke i najboljom praksom upravljanja rizicima.

Sistem upravljanja rizicima ima za cilj da se formira ambijent u kom se stvara i štiti stvorena vrednost uz poštovanje osnovnog principa da korist mora biti veća od troška.

Proces uključuje i sistem podizanja nivoa kulture rizika, odnosno nivoa svesti o značaju upravljanja rizicima, čime se postiže odgovarajuća komunikacija i stvara ambijent za adekvatnu alokaciju resursa.

Upravljanje rizicima je sastavni deo svih procesa, odnosno ugrađeno je u sistem korporativnog upravljanja, organizaciju Banke i obavezan je deo upravljačkih, ključnih poslovnih procesa i procesa podrške u organizacionoj strukturi, uz posebno naglašavanje povezanosti sa procesom interne procene adekvatnosti kapitala koji predstavlja integralni deo sistema upravljanja rizicima.

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, pored organa upravljanja, formirani su i posebni odbori Banke nadležni za upravljanje rizikom saglasno internim aktima koji se odnose na njihov rad.

Nadležni organizacioni delovi Banke kontinuirano prate i propise i promene u regulativi, analiziraju njihov uticaj na poziciju Banke po pitanju izloženosti rizicima i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa propisanim i usvojenim okvirima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Organizacioni delovi nadležni za monitoring pojedinačnih rizika u okviru svojih nadležnosti kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, vrše merenje, kontrolu i izveštavanje nadležnih odbora Banke, u skladu sa uspostavljenim sistemom utvrđenim internim aktima kojima se reguliše upravljanje rizicima.

34.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana, na nivou dužnika i na nivou celokupnog kreditnog portfolija, a u vezi preuzimanja kreditnog rizika i upravljanja tim rizikom uspostavljen je odgovarajući kreditni proces.

Upravljanje kreditnim rizikom je usko povezano, odnosno uključuje i analize koje se odnose na identifikaciju i upravljanje rizicima koji su povezani sa istim, kao što su:

- kreditno-devizni rizik koji nastaje usled uticaja značajnog rasta deviznog kursa na kreditnu sposobnost dužnika, uključujući veću izloženost riziku kod klijenata sa neusklađenom valutnom strukturom potraživanja/prihoda i obaveza;
- rizik koncentracije koji proizilazi iz izloženosti prema licima i grupi povezanih lica i velikih izloženosti, kao i rizik koncentracije koji proizilazi iz koncentracije izloženosti pojedinim faktorima rizika: privredne grane, geografska područja, vrsta proizvoda i aktivnosti, instrumenti kreditne zaštite i slično;
- rizik zemlje, indirektno, imajući u vidu strukturu izloženosti Banke prema klijentima rezidentima; i
- kreditni rizik koji je indukovao kamatnim rizikom.

Upravljanje kreditnim rizikom

U cilju postizanja delotvornog okvira za upravljanje kreditnim rizikom Banka je definisala sledeće osnovne komponente:

- uspostavljanje sistema i nadzor nad sistemom koji sprovodi Upravni odbor i više rukovodstvo;
- jasna podela nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja; i
- adekvatna primena sistema upravljanja i odgovarajućih politika i procedura.

Proces upravljanja kreditnim rizikom obuhvata:

- identifikaciju u skladu sa usvojenim procedurama;
- merenje i procenu korišćenjem propisanih i internih metodologija;
- praćenje i kontrolu prema utvrđenim procedurama, kao i primenu tehnika ublažavanja tog rizika, korišćenjem instrumenata kreditne zaštite; i
- izveštavanje o izloženosti kreditnom riziku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**34.1. Kreditni rizik (Nastavak)****Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)**

Cilj Banke nije da eliminiše kreditni rizik, već da preuzme isti u meri koja daje osnov za ostvarenje optimalnog odnosa rizika i prinosa.

Mere koje Banka primenjuje u cilju upravljanja kreditnim rizikom, uključuju sledeće osnovne principe:

- strogi kriterijumi selekcije klijenata/plasmana;
- pouzdan proces odobravanja kredita uz primenu definisanih kriterijuma za odobravanje kredita sa propisanom ocenom kreditne sposobnosti;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje kroz adekvatno vođenje kreditnih dosijea u skladu sa propisima i procedurama Banke, i monitoring klijenata sa stanovišta docnje u naplati kao jednog od elemenata za uočavanje prvih znakova upozorenja da klijent ima problema u poslovanju;
- adekvatne kontrole u vezi sa kreditnim rizikom u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika kroz disperziju plasmana po iznosu, granama delatnosti i klijentima vodeći računa o izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, kao i licima povezanim sa Bankom;
- sprečavanje sukoba interesa razdvajanjem funkcija;
- efikasno korišćenje i dostavljanje informacija;
- praćenje izloženosti tokom životnog veka plasmana, što se odnosi na kontrolu kreditnog procesa u toku i nakon odobravanja plasmana;
- odlučivanje na relevantnom nivou u skladu sa definisanim limitima i nadležnostima, a posebno u slučajevima angažovanja Banke po nestandardnim uslovima; i
- sprovođenje analize uticaja poveravanja aktivnosti trećim licima i uvođenja novih proizvoda, aktivnosti i usluga na izloženost kreditnom riziku.

Utvrđivanje limita

Banka upravlja kreditnim rizikom kojem je izložena, definisanjem i redovnim nadzorom uspostavljenih limita izloženosti za pojedinačnog dužnika i/ili grupu povezanih lica, što podrazumeva mehanizam centralizacije podataka / evidencija i kontrole, kao i redovnu ocenu adekvatnosti limita u odnosu na obim i strukturu poslovnih aktivnosti.

Nadzor i kontrola kreditnog rizika

Kontrola izloženosti kreditnom riziku se odnosi na stalan nadzor pojedinačnih kredita, dužnika i grupa povezanih lica, uključujući vanbilansne izloženosti prema dužnicima kao i nadzor nad ukupnim portfolijom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Nadzor i kontrola kreditnog rizika (Nastavak)

Sistem nadzora podrazumeva:

- vremensku dimenziju nadzora saglasno prirodi kreditnog rizika;
- različite procedure nadzora na predefinisanim nivoima odlučivanja;
- nezavisnu internu kontrolu procesa kreditiranja;
- nadzor i upravljanje kolateralima;
- praćenje izloženosti po klasama izloženosti;
- upravljanje rizičnim plasmanima odnosno problematičnim kreditima i problematičnim potraživanjima;
- nadzor stanja kredita u dinarima sa valutnom klauzulom i deviznih kredita radi smanjenja učešća posebno u delu onih koji nisu nezaštićeni od rizika promene kursa zbog valutne neusklađenosti primanja dužnika i njegovih obaveza.

Sistem kreditnog nadzora je kreiran da pruži podršku višem rukovodstvu u nadzoru kvaliteta ukupnog kreditnog portfolija i njegovim trendovima.

Banka sprovodi navedene aktivnosti i korektivne mere ukoliko i kada dođe do pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta.

Procena kreditnog rizika

Banka je definisala mehanizam nezavisne i kontinuirane procene procesa upravljanja kreditnim rizikom i postupke u procesu procene obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama.

Takođe, utvrđene su metode i tehnike procene obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno merenja očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti", a što je predmet stalnog nadzora, analize i ažuriranja u slučaju potrebe. Rezultat takve procene je adekvatno dokumentovan i predstavlja deo sistema izveštavanja Izvršnog i Upravnog odbora Banke.

U cilju uvida u način upravljanja rizicima, a posebno kreditnim rizikom, Banka pored objavljenih podataka i informacija u ovom dokumentu, a koje se odnose na stepen izloženosti Banke kreditnom riziku, kvalitet imovine Banke, kvalitet i vrstu sredstava obezbeđenja i drugih vrsta kreditne zaštite, kao i kvalitet obračunatih prihoda od kamata objavljuje u okviru javno dostupnih godišnjih finansijskih izveštaja o poslovanju i u okviru izveštaja sastavljenih u skladu sa zahtevima za objavljivanje podataka i informacija Banke.

Upravljanje problematičnim kreditima i problematičnim potraživanjima

Banka je uredila sistem koji omogućava da se blagovremeno identifikuju problematični krediti kada postoji više mogućih opcija za korektivne mere. U momentu dodele statusa "problematičan" kreditu, menja se dalji tok upravljanja istim i on postaje deo posebnih korektivnih procedura.

U kontekstu adekvatnog nadzora nad ovim delom portfolija i zahteva dobre poslovne prakse, Banka je utvrdila operativni plan za upravljanje lošom aktivom, uz redovno praćenje i izveštavanje organa / odbora Banke o realizaciji istog.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Upravljanje problematičnim kreditima i problematičnim potraživanjima (Nastavak)

U okviru organizacione strukture Banka je formirala poseban organizacioni deo nadležan za monitoring, kontrolu i upravljanje problematičnim kreditima, odnosno problematičnim potraživanjima (loša aktiva), uz kontinuirano unapređenje organizacije i procesa.

Osnovna načela upravljanja lošom aktivom su:

- uspostavljanje posebnog organizacionog dela za upravljanje lošom aktivom, koji je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih delova u čijem je delokrugu preuzimanje rizika;
- praćenje kvaliteta kreditnog portfolija radi blagovremenog identifikovanja loše aktive, ili ranih signala upozorenja na izvesnost pada kvaliteta (povećanje loše aktive);
- utvrđivanje planiranih aktivnosti za naplatu uz analizu i predlaganje adekvatnih modela (restrukturiranje, realizacija kolaterala, sporazum sa dužnikom/jemcem, prodaja potraživanja i sl.), na način koji će povećati prinos na rizičnu aktivu i samim tim pozitivno uticati na rezultat i kapital Banke;
- redovno praćenje pozicija i sprovođenje računovodstvenog otpisa problematičnih potraživanja u slučajevima kada su ispunjeni usvojeni kriterijumi;
- obezbeđenje adekvatnog informacionog sistema/podrške i baze podataka za praćenje pozicija loše aktive (izloženost, kolaterali, pravni status, ostvareni rezultati, rokovi i dr.); i
- redovno izveštavanje nadležnih organa/odbora Banke u cilju preduzimanja i efikasne realizacije predloženih mera.

U cilju smanjenja rizika neizvršenja obaveza od strane klijenata, Banka preduzima sledeće mere za naplatu potraživanja:

- reprogramiranje i restrukturiranje;
- aktiviranje kolaterala;
- prodaju i ustupanje potraživanja;
- pokretanje sudskih sporova; i
- vansudska poravnanja i ostale mere.

Restrukturirana potraživanja

Restrukturiranje potraživanja u načelu predstavlja odobravanje ustupaka u vezi sa otplatom pojedinačnog potraživanja koji ne bi bili odobreni da dužnik nije u finansijskim poteškoćama. Restrukturiranje se vrši na jedan od sledećih načina:

- promenom uslova pod kojima je potraživanje nastalo, naročito ako su naknadno ugovoreni uslovi otplate potraživanja povoljniji u odnosu na prvobitno ugovorene; i
- refinansiranjem potraživanja.

Nadležni organizacioni delovi i rukovodstvo Banke kontinuirano vrše monitoring restrukturiranih kredita kako bi se osiguralo ispunjenje svih utvrđenih kriterijuma i ugovorenih budućih plaćanja. Ukoliko preduzete mere ne daju adekvatne rezultate u postupku naplate potraživanja daje se predlog za otpis preostalog potraživanja o čemu se odlučuje na utvrđenim nivoima odlučivanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**34.1. Kreditni rizik (Nastavak)****Kolaterali**

U skladu sa propisima, zahtevima dobre poslovne prakse i internim aktima, Banka uređuje proces upravljanja kolateralima.

Kolaterali se prate u okviru posebnog organizacionog dela, a praćenje se odnosi na tip kolaterala, učestalost kontrole, organizacioni deo nadležan za konkretan postupak u okviru procesa i mere koje se preduzimaju po pitanju upravljanja kolateralom sa ciljem ublažavanja kreditnog rizika.

Kolaterali se prikazuju po fer (poslednjoj procenjenoj) vrednosti, a koja je i predmet kontinuiranog monitoringa i periodične procene u zavisnosti od vrste kolaterala.

Procenjena vrednost kolaterala predstavlja tržišnu vrednost kolaterala utvrđenu od strane ovlašćenog procenjivača sa prethodno formirane liste procenjivača po izboru Banke u skladu sa određenim kriterijumima.

Klasifikacija kolaterala se vrši u skladu sa kriterijumima definisanim Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke i Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Procena obezvređenja

U skladu sa MSFI 9, obezvređenje se računa kao očekivani kreditni gubitak za instrumente koji su klasifikovani u kategoriju finansijskih instrumenata koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, uz određenu segmentaciju portfolija.

U skladu sa internim metodologijama, Banka procenjuje sposobnost dužnika da izmiri obaveze prema Banci analizom poslovanja dužnika i ocenom kvaliteta sredstava obezbeđenja pre odobrenja angažovanja i na dalje za vreme trajanja ugovornog odnosa.

Banka redovno, a najmanje jednom tromesečno procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju i obračunava iznos tog obezvređenja i na bazi ocene nivoa kreditnog rizika potraživanja klasifikuje u jednu od kategorija rizika.

Takođe, najmanje jednom tromesečno procenjuje se da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Potraživanje se smatra obezvređenim ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju, pri čemu se pod objektivnim dokazom o obezvređenju podrazumevaju podaci o jednom ili više nastalih događaja koji negativno utiču na procenjene buduće novčane tokove.

Ako postoje objektivni dokazi o obezvređenju, pokreće se jedan od mehanizama obezbeđenja naplate: restrukturiranje duga ili aktiviranje postupka unovčavanja instrumenata obezbeđenja i potraživanje od dužnika se posebno prati i pojedinačno procenjuje, pri čemu se uzimaju u obzir novčani tokovi po osnovu sredstava obezbeđenja potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja (Nastavak)

U slučajevima kada se uzimaju u obzir novčani tokovi po osnovu sredstava obezbeđenja primenjuju se dva scenarija koja podrazumevaju naplatu iz kolaterala i naplatu bez realizacije kolaterala u procentu 1-LGD sa većom verovatnoćom ostvarenja i/ili nemogućnost naplate realizacijom instrumenta obezbeđenja sa nižom verovatnoćom ostvarenja.

Ukoliko objektivan dokaz nije ustanovljen Banka procenu obezvređenja vrši na grupnoj osnovi.

Procena obezvređenja na grupnoj osnovi se vrši po segmentima finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika (*asset class*).

Potraživanjima se dodeljuje nivo obezvređenja (*stage*), od 1 do 3, u skladu sa usvojenim pravilima, a posmatraju se karakteristike potraživanja i dužnika, od kojih je najznačajniji kriterijum značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta, kao i promene u tržišnim pokazateljima, poslovanju i drugi kvalitativni pokazatelji.

Kriterijumi koji se koriste za određivanje nivoa obezvređenja zasnivaju su na kreditnom kvalitetu instrumenta u trenutku inicijalnog priznavanja i na dan izveštavanja, na činjenici da li se instrument ili dužnik zbog informacija koje Banka može posedovati nalaze pod posebnim nadzorom Banke, statusu instrumenta ili dužnika (aktivan, dužnik u stečaju/likvidaciji, u restrukturiranju, itd.) i broju dana za koje postoji kašnjenje u naplati u materijalno značajnom iznosu.

Instrumenti koji su na izveštajni datum raspoređeni u nivo 1 imaju nizak kreditni rizik.

Smatra se da je na izveštajni datum došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, ako je instrument u momentu početnog priznavanja bio raspoređen u nivo 1, a na izveštajni datum raspoređen u nivo 2, a da pritom nema objektivnih dokaza o obezvređenju.

Status neizmirenja obaveza (koji se koristi za potrebe određivanja promena u riziku nastupanja ovog statusa u odnosu na dan početnog priznanja) imaju svi instrumenti raspoređeni u nivo 3.

Procena očekivanog kreditnog gubitka (ECL) se zasniva na utvrđenim parametrima:

- rezultati tranzicionih matrica internih rejtinga;
- procene kumulativnih i marginalnih PD;
- procena višegodišnjih PD;
- transformacija TTC (Through the cycle) u PiT (Point in time) PD, po metodi Bayesovog skaliranja;
- transformacija LGD nakon ocene uslovnih, kumulativnih i lifetime PD (LGD-gubitak u slučaju neizmirenja (netransformisani) se obračunava na osnovu podataka o naplati default potraživanja, bez korišćenja sredstava obezbeđenja;
- 12 mesečni i životni - "*lifetime*" PD (u slučaju da su ispunjeni kriterijumi, odnosno da je identifikovano značajno povećanje rizika, očekivani gubici za period od 12 meseci zamenjuju se očekivanim gubicima do dospeća sredstva, odnosno za ceo period trajanja instrumenta).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja (Nastavak)

Za procenu višegodišnjih verovatnoća neizmirenja (*cumulative, lifetime i forward PD*), koristi se metod homogenih Markovljevih lanaca.

Uračunavanje makroekonomskih efekata (*forward-looking*) u procenu očekivanih kreditnih gubitaka se vrši u slučajevima kada se potvrdi da postoji korelacija sa očekivanim gubitkom, odnosno kada se potvrdi negativni efekat uticaja na iznos obezvređenja - povećanje obezvređenja.

U analizi makroekonomskih serija generalno se koriste parametri: stopa rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP), u procentima na godišnjem nivou, stopa nezaposlenosti na godišnjem nivou, inflacija, aproksimirana stopa rasta indeksa potrošačkih cena (CPI), monetarni agregat M3 (najšira definicija novčane mase u sistemu), kurs evra.

Zaključak se donosi na osnovu deskriptivne statistike vremenskih serija (srednja vrednost, standardna devijacija, najmanja i najveća vrednost, kao i iznos proširene ADF (Augmented Dickey-Fuller) test statistike).

Uračunavanje makroekonomskih efekata, odnosno “gledanje unapred” se vrši korišćenjem metoda direktnog podešavanja (*Direct Adjustment Method*) profila uslovnih verovatnoća neizmirenja, koji se zasniva na proceni TTC PD profila za svaki segment portfolija i rejting kategoriji, primeni transformacija iz TTC u PiT PD za prvi period posmatranja. Navedena transformacija se vrši za sve makroekonomske scenarije za koje je moguće dobiti predviđanja budućih stopa neizmirenja, a nakon poslednjeg perioda za koji je moguće dobiti predviđanja budućih stopa neizmirenja primenjuje se autoregresivni proces prvog reda.

Radi adekvatne procene uticaja pandemije na obezvređenje portfolija Banke korišćene su serije makroekonomskih podataka gde su obuhvaćene: stopa rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP), u procentima, stopa nezaposlenosti, inflacija, novčana masa M3, kurs dinara prema evru, kamatne stope Narodne banke Srbije i dodatno, pre daljih koraka, u analizu je uključena veštačka promenljiva Covid-19.

Za proveru stacionarnosti korišćenih serija, primenjen je prošireni Dickey-Fuller (*Augmented Dickey-Fuller*), a da bi se izbegao problem multikolinearnosti koji može rezultovati u numerički nepreciznim ocenama parametara izvršena je detekcija prisustva potencijalno kolinearnih objašnjavajućih varijabli i posmatrana je matrica korelacije između makroekonomskih faktora, radi utvrđivanja potrebe za redukciju faktora.

Zbog pouzdanosti i fleksibilnosti za ocenu potencijalnih uticaja makroekonomskih faktora na stope neizmirenja obaveza korišćeni su autoregresivni model distribuiranih docnji (*Autoregressive Distributed Lag*) i model sa korekcijom ravnotežne greške (*Error Correction Model*).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja (Nastavak)

Na osnovu navedenih analiza utvrđena je i veza između stopa neizmirenja Banke i ukupnih stopa neizmirenja na osnovu koje se ne može utvrditi negativan uticaj makroekonomskih varijabli na stope neizmirenja Banke, uz konstataciju da u toku trajanja pandemije koronavirusa ni Banka, a ni bankarski sektor u Srbiji ne beleže rast problematičnih kredita.

Pored toga ohrabrujuća su i aktuelna predviđanja i projekcije kretanja određenih makroekonomskih pokazatelja, relevantnih domaćih i inostranih institucija, za naredne 3 godine, uključujući i početak vakcinacije krajem 2020.godine.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik

Za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom Banka koristi standardizovan pristup, definisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Aktiva ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnožen odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Izloženost za pozicije bilansne aktive jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjenom za specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagođavanja u skladu s Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i druga umanjena kapitala u vezi sa tom pozicijom.

Iznos izloženosti za vanbilansne stavke jednak je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjenom za specifična prilagođavanja za kreditni rizik i pomnoženim propisanim faktorima konverzije u zavisnosti od nivoa rizičnosti vanbilansne pozicije.

U skladu sa strukturom portfolija na kraju 2020. godine Banka je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, obračunala izloženost i kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik, credit valuation adjustment).

Prilagođavanje kreditne izloženosti je iznos prilagođavanja po osnovu grupe transakcija s drugom ugovornom stranom do iznosa njihove srednje tržišne vrednosti (mid-market valuation), a to prilagođavanje odražava tržišnu vrednost kreditnog rizika druge ugovorne strane za Banku.

Izloženost riziku prilagođavanja kreditne izloženosti data je u tabeli u nastavku:

31.12.2020.	U hiljadama dinara
Nominalna vrednost (FX Swap)	2,146,914
Izloženost riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	1,227

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po neto knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja.

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama:		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,340,467	8,576,676
Hartije od vrednosti	8,984,591	8,789,954
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,669,796	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	36,881,752	36,935,835
Ostala sredstva	173,764	125,671
Ukupno	57,050,370	57,596,975
Izloženost kreditnom riziku po vanbilansnim stavkama:		
Garancije	7,536,694	5,525,909
Ostale preuzete neopozive obaveze	3,980,734	4,981,574
Nepokriveni akreditivi	2,022	-
Preuzete opozive obaveze	5,773,118	2,337,156
Ukupno	17,292,568	12,844,639
Ukupna izloženost kreditnom riziku	74,342,938	70,441,614

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti, prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Na dan 31. decembra 2020. godine ukupna aktiva po bilansnim potraživanjima i vanbilansnim stavkama koja se klasifikuje iznosi 60,430,719 hiljada dinara po bruto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2019. godine: 55,448,529 hiljada dinara), odnosno 58,529,150 hiljada dinara po neto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2019. godine: 53,323,078 hiljada dinara).

Iznos ispravke vrednosti od 1,112 hiljada dinara iskazan u okviru Napomene 18, kao i iznos od 21 hiljade dinara iskazan u okviru Napomene 24. nije prikazan u okviru naredne tabele, dok iznos ispravke vrednosti hartija od vrednosti nivoa 1 od 647 hiljada dinara prikazan u narednoj tabeli nije iskazan u okviru ispravke vrednosti, već u okviru revalorizacionih rezervi (Napomena 30(a)/iii/).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

U narednoj tabeli su prikazane rizične bilansne i vanbilansne izloženosti koje se klasifikuju, raspoređene u nivoe kreditnog rizika - 1, 2 i 3 na dan **31. decembra 2020. godine**, sa uporednim pregledom:

	31.12.2020.			U hiljadama dinara 31.12.2019.		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Bilansne izloženosti						
Redovni plasmani	40,206,101	(385,684)	39,820,417	39,644,804	(646,757)	38,998,047
Nivo 1	37,660,993	(299,028)	37,361,965	37,301,702	(382,439)	36,919,263
Nivo 2	2,545,108	(86,656)	2,458,452	2,343,102	(264,318)	2,078,784
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	2,267,690	(1,455,305)	812,385	2,241,428	(1,376,208)	865,220
Grupno procenjeni	-	-	-	-	-	-
Pojedinačno procenjeni	2,267,690	(1,455,305)	812,385	2,241,428	(1,376,208)	865,220
Hartije od vrednosti - Nivo 1	455,089	(647)	454,442	453,977	(10,913)	443,064
Hartije od vrednosti - Nivo 3	16	(15)	1	16	(15)	1
Sredstva stečena naplatom potraživanja	214,004	-	214,004	263,665	-	263,665
Ukupno bilansne izloženosti	43,142,900	(1,841,651)	41,301,249	42,603,890	(2,033,893)	40,569,997
Vanbilansne izloženosti						
Redovni plasmani	17,246,217	(49,154)	17,197,063	12,802,561	(78,609)	12,723,952
Nivo 1	15,495,492	(48,374)	15,447,118	12,481,137	(74,483)	12,406,654
Nivo 2	1,750,725	(780)	1,749,945	321,424	(4,126)	317,298
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	41,602	(10,764)	30,838	42,078	(12,949)	29,129
Grupno procenjeni	-	-	-	-	-	-
Pojedinačno procenjeni	41,602	(10,764)	30,838	42,078	(12,949)	29,129
Ukupno vanbilansne izloženosti	17,287,819	(59,918)	17,227,901	12,844,639	(91,558)	12,753,081

U prethodnoj tabeli iznos vanbilansnih izloženosti je prikazan nakon umanjenja za iznos od 4,749 hiljada dinara po osnovu razgraničenih naknada koje se na ove vanbilansne izloženosti odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Pregled kretanja i stanja ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke prema tipu finansijskog instrumenta u 2020. godini:

Kretanja MSFI rezervisanja u 2020.	U hiljadama dinara Kredit i potraživanja			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2020.	467,835	268,444	1,389,172	2,125,451
Transfer u Nivo 1	(26,563)	22,220	4,343	-
Transfer u Nivo 2	177,811	(190,167)	12,356	-
Transfer u Nivo 3	62,797	46,611	(109,408)	-
Promene stanja u toku godine	(385,377)	(21,892)	318,242	(89,027)
Nova produkcija	134,523	11,845	43,167	189,535
Naplata	(82,952)	(49,622)	(60,842)	(193,416)
Prenos na vanbilansnu evidenciju	-	-	(121,346)	(121,346)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(9,547)	(9,547)
Obračunate kursne razlike	(25)	(3)	(53)	(81)
Stanje na dan 31.12.2020.	348,049	87,436	1,466,084	1,901,569

Kretanja MSFI rezervisanja u 2020.	U hiljadama dinara Kredit i potraživanja - banke			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2020.	13,259	-	183	13,442
Transfer u Nivo 1	-	-	-	-
Transfer u Nivo 2	-	-	-	-
Transfer u Nivo 3	152	-	(152)	-
Promene stanja u toku godine	(12,089)	-	1	(12,088)
Nova produkcija	386	-	-	386
Naplata	(43)	-	(10)	(53)
Obračunate kursne razlike	(3)	-	-	(3)
Stanje na dan 31.12.2020.	1,662	-	22	1,684

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Pregled kretanja i stanja ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke prema tipu finansijskog instrumenta u 2020. godini (Nastavak):

Kretanja MSFI rezervisanja u 2020.	U hiljadama dinara Kreditni i potraživanja - privreda bez banaka			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2020.	230,635	20,090	451,115	701,840
Transfer u Nivo 1	(16,819)	16,190	629	-
Transfer u Nivo 2	6,369	(6,693)	324	-
Transfer u Nivo 3	226	26	(252)	-
Promene stanja u toku godine	(124,646)	(6,971)	18,614	(113,003)
Nova produkcija	62,884	2,722	6,724	72,330
Naplata	(46,901)	(8,757)	(12,727)	(68,385)
Prenos na vanbilansnu evidenciju	-	-	(41,201)	(41,201)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(9,547)	(9,547)
Obračunate kursne razlike	(17)	(2)	(50)	(69)
Stanje na dan 31.12.2020.	111,731	16,605	413,629	541,965

Kretanja MSFI rezervisanja u 2020.	U hiljadama dinara Kreditni i potraživanja - stanovništvo			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje - 01.01.2020.	223,941	248,354	937,874	1,410,169
Transfer u Nivo 1	(9,744)	6,030	3,714	-
Transfer u Nivo 2	171,442	(183,474)	12,032	-
Transfer u Nivo 3	62,419	46,585	(109,004)	-
Promene stanja u toku godine	(248,642)	(14,921)	299,627	36,064
Nova produkcija	71,253	9,123	36,443	116,819
Naplata	(36,008)	(40,865)	(48,105)	(124,978)
Prenos na vanbilansnu evidenciju	-	-	(80,145)	(80,145)
Obračunate kursne razlike	(5)	(1)	(3)	(9)
Stanje na dan 31.12.2020.	234,656	70,831	1,052,433	1,357,920

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

U sledećim tabelama je prikazan pregled maksimalne kreditne izloženosti (bilansne i vanbilansne stavke) po geografskoj koncentraciji sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine:

Pregled finansijskih sredstava po geografskoj koncentraciji

31.12.2020.	Srbija	EU	U hiljadama dinara	
			Rusija	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,340,467	-	-	7,340,467
Hartije od vrednosti	8,984,591	-	-	8,984,591
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,392,903	2,203,783	73,110	3,669,796
Kredit i potraživanja od komitenata	36,881,752	-	-	36,881,752
Ostala sredstva	173,764	-	-	173,764
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	17,292,568	-	-	17,292,568
Ukupno	72,066,045	2,203,783	73,110	74,342,938

31.12.2019.	Srbija	EU	U hiljadama dinara	
			Rusija	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,576,676	-	-	8,576,676
Hartije od vrednosti	8,789,954	-	-	8,789,954
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,335,708	1,770,649	62,482	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	36,935,835	-	-	36,935,835
Ostala sredstva	125,671	-	-	125,671
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	12,844,639	-	-	12,844,639
Ukupno	68,608,483	1,770,649	62,482	70,441,614

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku (bilansne i vanbilansne stavke), po industrijskim sektorima, na dan **31. decembra 2020. godine** prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara									
	Rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija	Trgovina	Poljoprivre- da, lov, ribolov i šumarstvo	Građevi- narstvo	Usluge, turizam i ugosti- teljstvo	Stanovni- štvo	Državna administra- cija i druge javne usluge	Banke	Ostali komitenti	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	-	-	-	7,340,467	-	7,340,467
Hartije od vrednosti	22	-	-	-	-	-	8,530,972	453,114	483	8,984,591
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	-	-	-	3,669,796	-	3,669,796
Kredit i potraživanja od komitenata	2,716,352	2,009,163	1,100,281	1,597,289	1,850,867	24,293,375	2,311	-	3,312,114	36,881,752
Ostala sredstva	4,884	4,069	498	457	10,487	17,987	5,372	105,585	24,425	173,764
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	2,058,557	1,675,932	76,358	4,664,828	1,505,601	1,900,820	7,183	312,446	5,090,843	17,292,568
Ukupno	4,779,815	3,689,164	1,177,137	6,262,574	3,366,955	26,212,182	8,545,838	11,881,408	8,427,865	74,342,938

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku (bilansne i vanbilansne stavke), po industrijskim sektorima, na dan **31. decembra 2019. godine** prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara									
	Rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija	Trgovina	Poljoprivre- da, lov, ribolov i šumarstvo	Građevi- narstvo	Usluge, turizam i ugosti- teljstvo	Stanovni- štvo	Državna administra- cija i druge javne usluge	Banke	Ostali komitenti	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	-	-	-	8,576,676	-	8,576,676
Hartije od vrednosti	24	2	-	-	-	-	8,335,977	453,249	702	8,789,954
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	-	-	-	3,168,839	-	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	1,980,395	2,951,264	815,448	2,949,067	1,381,865	23,465,852	-	-	3,391,944	36,935,835
Ostala sredstva	5,584	2,854	1,075	529	8,202	26,337	5,076	15,036	60,978	125,671
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	1,818,741	2,100,286	81,087	3,069,197	730,772	2,141,978	10,297	96,281	2,796,000	12,844,639
Ukupno	3,804,744	5,054,406	897,610	6,018,793	2,120,839	25,634,167	8,351,350	12,310,081	6,249,624	70,441,614

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija

Kvalitet portfolija Banke (rizičnih bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) koji se klasifikuje po kategorijama klasifikacije pre primene kolateralu, kao i struktura ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, prikazani su u sledećim tabelama:

Kategorije	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			U hiljadama dinara	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2020.	Ukupno 2019.
							Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
A	26,829,208	135,803	9,984	1,707,561	-	11	28,682,567	26,403,197
B	22,009,367	151,929	25,017	1,791,024	-	-	23,977,337	18,436,065
V	667,302	2,095,460	107,208	-	-	-	2,869,970	4,696,399
G	265,440	1,824,138	135,128	-	-	-	2,224,706	3,253,210
D	341,366	88,503	2,031,939	214,310	-	21	2,676,139	2,659,658
Ukupno	50,112,683	4,295,833	2,309,276	3,712,895	-	32	60,430,719	55,448,529

Kategorije	Ispravke vrednosti i rezervisanja - komitenti			Ispravke vrednosti i rezervisanja - banke			U hiljadama dinara	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2020.	Ukupno 2019.
							Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
A	184,138	5,845	8,650	1,630	-	1	200,264	256,692
B	151,043	6,569	10,378	32	-	-	168,022	172,245
V	7,670	64,048	82,416	-	-	-	154,134	307,571
G	1,337	4,656	65,806	-	-	-	71,799	291,487
D	2,199	6,318	1,298,812	-	-	21	1,307,350	1,097,456
Ukupno	346,387	87,436	1,466,062	1,662	-	22	1,901,569	2,125,451

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje strukturu portfolija Banke (rizične bilansne i vanbilansne stavke) na dan 31. decembra 2020. godine prema kvalitetu plasmana.

Pozicija	Status	Pravna lica		Fizička lica		U hiljadama dinara Banke	
		Bruto Izloženost	Ispravka vrednosti	Bruto Izloženost	Ispravka vrednosti	Bruto Izloženost	Ispravka vrednosti
Nivo 1	PL	25,033,252	111,731	25,071,501	234,653	3,712,895	1,662
	NPL	-	-	7,930	3	-	-
	UKUPNO	25,033,252	111,731	25,079,431	234,656	3,712,895	1,662
Nivo 2	PL	3,363,327	16,605	922,636	70,423	-	-
	NPL	-	-	9,870	408	-	-
	UKUPNO	3,363,327	16,605	932,506	70,831	-	-
Nivo 3	PL	91,011	90,289	429,373	310,427	32	22
	NPL	667,476	323,340	1,121,416	742,006	-	-
	UKUPNO	758,487	413,629	1,550,789	1,052,433	32	22
Ukupno 31.12.2020.	PL	28,487,590	218,625	26,423,510	615,503	3,712,927	1,684
	NPL	667,476	323,340	1,139,216	742,417	-	-
	UKUPNO	29,155,066	541,965	27,562,726	1,357,920	3,712,927	1,684
Ukupno 31.12.2019.	PL	24,890,952	341,416	25,787,297	690,832	2,872,288	13,442
	NPL	659,063	360,423	1,238,929	719,338	-	-
	UKUPNO	25,550,015	701,839	27,026,226	1,410,170	2,872,288	13,442

Starosna struktura kredita i plasmana

Starosna struktura kredita i plasmana na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u tabeli u nastavku:

Docnja	U hiljadama dinara			
	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Preko 90 dana
Pravna lica	28,418,596	17,187	27,114	692,169
Nivo 1	25,033,153	-	-	99
Nivo 2	3,345,722	17,174	342	89
Nivo 3	39,721	13	26,772	691,981
Fizička lica	26,078,147	235,732	185,384	1,063,463
Nivo 1	25,055,925	10,109	1,621	11,776
Nivo 2	679,719	155,863	91,869	5,055
Nivo 3	342,503	69,760	91,894	1,046,632
Banke	3,712,906	-	-	21
Nivo 1	3,712,895	-	-	-
Nivo 2	-	-	-	-
Nivo 3	11	-	-	21
Ukupno 31.12.2020.	58,209,649	252,919	212,498	1,755,653
Ukupno 31.12.2019.	53,731,111	214,995	66,462	1,435,961

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Starosna struktura kredita i plasmana (Nastavak)

Starosna analiza portfolija (rizičnih bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) koji se klasifikuje na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine prikazana je u sledećim tabelama.

	Plasmani komitentima i bankama			U hiljadama dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2020.
Potraživanja bez docnje:	52,688,899	3,720,078	334,692	56,743,669
Potraživanja sa docnjom:	1,136,679	575,755	1,974,616	3,687,050
Od 1 do 30 dana	1,113,093	305,363	47,524	1,465,980
Od 31 do 60 dana	10,109	173,037	69,773	252,919
Od 61 do 90 dana	1,621	92,211	118,666	212,498
Preko 90 dana	11,856	5,144	1,738,653	1,755,653
Ukupno	53,825,578	4,295,833	2,309,308	60,430,719

	Plasmani komitentima i bankama			U hiljadama dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2019.
Potraživanja bez docnje:	48,964,309	2,231,020	664,490	51,859,819
Potraživanja sa docnjom:	1,536,170	433,507	1,619,033	3,588,710
Od 1 do 30 dana	1,492,862	207,056	171,374	1,871,292
Od 31 do 60 dana	5,869	166,469	42,657	214,995
Od 61 do 90 dana	2,508	45,043	18,911	66,462
Preko 90 dana	34,931	14,939	1,386,091	1,435,961
Ukupno	50,500,479	2,664,527	2,283,523	55,448,529

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja naplate potraživanja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom. Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja.

Glavne vrste kolaterala koje se uzimaju su podobni instrumenti obezbeđenja u obliku nematerijalne i materijalne kreditne zaštite, a preovlađujući oblici su:

- za kredite pravnim licima: hipoteke na stambenim i poslovnim objektima, garancije treće strane, gotovinski depozit, zaloge na pokretnim stvarima; i
- za kredite fizičkim licima: gotovinski depozit, hipoteke na stambenim objektima i drugo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

Procena vrednosti ponuđenog instrumenta obezbeđenja (zaloga na nepokretnim i pokretnim stvarima) vrši se od strane procenitelja sa liste koju je Banka odredila. Praćenje tržišne vrednosti kolaterala vrše stručne službe Banke.

Pregled kolaterala koje Banka poseduje sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine se odnosi na:

- hipoteke u iznosu od 44,673,478 hiljada dinara;
- ručne zaloge u iznosu od 2,601,043 hiljade dinara;
- garancije u iznosu od 3,507,451 hiljade dinara;
- ostale HOV u iznosu od 3,154,061 hiljade dinara; i
- depozite u iznosu od 1,824,959 hiljada dinara.

Na dan 31. decembra 2020. godine, u korist Banke su upisane hipoteke kao sredstva obezbeđenja potraživanja u ukupnom iznosu od 44,673,478 hiljade dinara.

Banka za sve hipoteke poseduje procene dobijene od strane eksternih, nezavisnih licenciranih procenitelja koje bi se mogle koristiti kao adekvatni instrumenti obezbeđenja. Navedeni iznos predstavlja procenjen iznos hipoteka od strane nezavisnih eksternih procenitelja.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka po osnovu obezbeđenja svojih potraživanja ima upisane zaloge na pokretnim stvarima u Agenciji za privredne registre.

Fer vrednost kolaterala (adekvatna sredstva obezbeđenja u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke) za kredite komitentima i bankama do nivoa neto potraživanja, a koji su pribavljeni za obezbeđenje kredita, na dan **31. decembra 2020. godine** prikazana je u sledećem pregledu.

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019</u>
Fer vrednost kolaterala po osnovu plasmana -		
Nivo 1	3,760,362	2,605,866
Fer vrednost kolaterala po osnovu plasmana -		
Nivo 2	352,743	46,162
Fer vrednost kolaterala po osnovu plasmana -		
Nivo 3	<u>64,677</u>	<u>79,622</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

Fer vrednost kolaterala po periodima docnje je sledeća:

	31.12.2020.						U hiljadama dinara
	Do 30 dana	Od 30 do 60 dana	Od 60 do 90 dana	Od 90 do 180 dana	Od 180 do 365 dana	Preko 1 godine	Ukupno
Nivo 1	3,760,362	-	-	-	-	-	3,760,362
Nivo 2	348,849	496	3,398	-	-	-	352,743
Nivo 3	34,952	2,737	-	18,909	-	8,079	64,677

	31.12.2019.						U hiljadama dinara
	Do 30 dana	Od 30 do 60 dana	Od 60 do 90 dana	Od 90 do 180 dana	Od 180 do 365 dana	Preko 1 godine	Ukupno
Nivo 1	2,605,866	-	-	-	-	-	2,605,866
Nivo 2	36,752	4,332	5,078	-	-	-	46,162
Nivo 3	42,188	18,574	-	2,954	3,968	11,938	79,622

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Poseban nadzor se sprovodi od strane Banke nad potraživanjima sa statusom neizmirenja obaveza. U tabeli u nastavku dat je pregled potraživanja sa statusom neizmirenja obaveza (*default*) na dan **31. decembra 2020. godine** po segmentima portfolija komitentima, bankama i drugim finansijskim institucijama:

Segment	Bruto izloženost	Bruto default	U hiljadama dinara	
			Ispravka vrednosti ukupno	Ispravka vrednosti za default
Banke	3,712,927	22	1,684	22
Fizička lica	27,562,726	1,550,800	1,357,920	1,052,433
Pravna lica	28,950,442	751,762	534,889	407,202
Preduzetnici	204,624	6,869	7,076	6,427
Ukupno	60,430,719	2,309,453	1,901,569	1,466,084

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(d) Restrukturirani krediti

Restrukturiranje plasmana se vrši u slučaju da je identifikovan osnov (potreba klijenta ili pogoršan finansijski položaj klijenta), a posebno kada je izvršena promena ugovorenih uslova otplate problematičnih potraživanja ili promena ugovorenih uslova otplate potraživanja uz potpuni ili delimični otpis u materijalno značajnom iznosu. Pored toga, restrukturiraju se potraživanja u slučaju da su aktivirane ugovorene klauzule na osnovu izmenjenih uslova i položaja klijenta ili se odobrenje novog plasmana klijentu može dovesti u vezu sa izmirivanjem obaveza po drugoj izloženosti Banke prema dužniku.

Restrukturiranje loših plasmana vrši se na bazi ocene usvojenog Programa finansijske konsolidacije dužnika, a na bazi Odluke nadležnog organa Banke o restrukturiranju plasmana, pod uslovom da su tim potraživanjem zamenjena sva bilansna potraživanja od dužnika zbog pogoršanja njegovog finansijskog stanja, bitno promenjeni uslovi pod kojima je to potraživanje odobreno (pod čim se naročito podrazumeva produženje roka vraćanja glavnice ili kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja, zamena ispunjenja kao i druge promene uslova kojima se olakšava položaj dužnika).

Postupak restrukturiranja u 2020. godini karakterišu uslovi predviđeni propisima i merama za održanje finansijske stabilnosti, kreditne sposobnosti dužnika, uključujući i olakšice za dužnike Banke (zastoj u otplati dospelih obaveza, dodela statusa restrukturiranog potraživanja i dr.).

U 2020. godini izvršeno je restrukturiranje za jedno pravno lice, koje na dan 31. decembra 2020. godine ima obavezu prema Banci u iznosu od 25,013 hiljada dinara.

U 2020. godini Banka je za fizička lica odobrila 90 restrukturiranja koji na dan 31. decembra 2020. godine imaju obavezu prema Banci u iznosu od 41,883 hiljade dinara.

Stanje restrukturiranih kredita pravnih lica na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 697,903 hiljade dinara (31. decembar 2019.godine: 731,177 hiljada dinara). Bruto povećanje po osnovu novih restrukturiranih kredita u 2020. godini iznosi 25,013 hiljada dinara, dok smanjenje restrukturiranih kredita po osnovu naplate iznosi 58,287 hiljada dinara.

Stanje restrukturiranih kredita fizičkih lica na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 469,324 hiljade dinara (31. decembar 2019.godine: 482,119 hiljada dinara). U 2020. godini povećanje po osnovu novih restrukturiranja fizičkim licima je iznosilo 41,883 hiljade dinara, dok je smanjenje restrukturiranih kredita 54,678 hiljada dinara.

Restrukturiranja su izvršena na bazi ugovora o regulisanju dužničko-poverilačkih odnosa.

(e) Sredstva stečena naplatom potraživanja

Na dan 31. decembra 2020. godine sredstva (materijalne vrednosti) stečena naplatom potraživanja iznose 214,004 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 275,531 hiljadu dinara).

U 2020. godini stečeno je novo sredstvo u iznosu od 1,600 hiljada dinara, a iznos od 4,964 hiljade dinara prenet je sa stalnih sredstava na sredstva stečena naplatom potraživanja. U 2020. godini izvršena je prodaja sredstava stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 68,091 hiljadu dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja) i/ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Nivo likvidnosti Banka prati i iskazuje pokazateljem likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom, kao i praćenjem utvrđenih internih pokazatelja koji predstavljaju odnos određenih pozicija imovine i obaveza Banke.

Pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja banke prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA) predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Za navedena tri pokazatelja postoje propisani limiti, a Banka je definisala i interne limite za ove i druge određene pokazatelje, koji se prate u cilju utvrđivanja ranih signala upozorenja na moguće probleme po pitanju likvidnosti, odnosno indikatora ugroženosti poslovanja Banke.

Postupanja u slučajevima pogoršane likvidnosti, u zavisnosti od dubine krize, su definisana Planom oporavka Banke i Planom postupanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

U tabelama u nastavku dat je uporedni prikaz kretanja visine pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2020. godine sa uporednim pregledom za 2019. godinu.

<u>Pokazatelj likvidnosti</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prosek	1.84	2.14
Maksimalni u godini	2.39	3.28
Minimalni u godini	1.39	1.32
Na dan 31. decembra	2.13	1.61
 <u>Uži pokazatelj likvidnosti</u>	 <u>2020.</u>	 <u>2019.</u>
Prosek	1.62	1.89
Maksimalni u godini	2.05	2.87
Minimalni u godini	1.21	1.22
Na dan 31. decembra	1.80	1.45

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti banke, Banka obračunava i prati i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA), zbirno po svim valutama i po značajnim valutama.

U nastavku je dat uporedni pregled pokazatelja, ukupan iznos i valutna struktura neto odliva, ukupne likvidne aktive i zaštitnog sloja likvidnosti:

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (%)	31.12.2020.	31.12.2019.	Limit
ZBIRNI	196.73	127.28	Min. 100%
RSD	234.27	128.64	Bez limita
EUR	120.99	103.23	Bez limita
USD	157.15	431.50	Bez limita
CHF	308.49	201.87	Bez limita

U hiljadama dinara					
Pozicija na dan 31.12.2020.	Zbirno	EUR	RSD	USD	CHF
Neto odlivi likvidnih sredstava	5,778,078	3,369,302	2,999,462	35,054	53,672
Ukupna likvidna aktiva	11,367,386	4,076,430	7,026,946	55,087	165,575

U hiljadama dinara					
Pozicija na dan 31.12.2019.	Zbirno	EUR	RSD	USD	CHF
Neto odlivi likvidnih sredstava	7,957,090	4,013,015	4,143,458	113,277	63,905
Ukupna likvidna aktiva	10,127,972	4,142,798	5,330,080	488,792	129,005

Indikatori upozorenja definisani Planom oporavka sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine su u okviru zadovoljavajućih vrednosti.

Indikatori likvidnosti	31.12.2020.	31.12.2019.
Pokazatelj likvidnosti	2.13	1.61
Uži pokazatelj likvidnosti	1.80	1.45
PPLA	196.73%	127.28%

U toku 2020. godine pokazatelji likvidnosti Banke su se kretali u propisanim okvirima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Nadzor pokazatelja likvidnosti predstavlja deo aktivnosti definisanih Planom oporavka Banke kojim su utvrđeni interni limiti, odnosno zone sa graničnim vrednostima pokazatelja (zadovoljavajuće, upozoravajuće, granične vrednosti). Praćenje ovih indikatora se vrši redovno u skladu sa definisanom dinamikom, a postupanja u slučajevima prekoračenja indikatora su definisana navedenim planovima i predmet su redovnog testiranja, odnosno provere osetljivosti na utvrđene stresne okolnosti.

U cilju održavanja rizika likvidnosti i pokazatelja likvidnosti u okviru limita utvrđenih propisima i internim aktima, Sektor upravljanja rizicima i interne kontrole u saradnji sa Sektorom sredstava i likvidnosti i ostalim organizacionim delovima Banke uključenim u proces permanentno prati kretanje izloženosti ovom riziku sa aspekta osnovnog trenda i sezonskih/ cikličnih promena.

Rizik likvidnosti identifikuje se na operativnom i strukturnom nivou. Operativni nivo podrazumeva fokusiranje na kratkoročne periode i praćenje transakcija, dok je strukturna likvidnost usmerena na duže vremenske periode.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva praćenje pozicija koje se odnose na očekivano kretanje plasmana i izvora sredstava/depozita, koncentracije plasmana/izvora sredstava, utvrđivanje mogućnosti za pribavljanje sredstava korišćenjem tržišnih izvora finansiranja, naplativost kredita, mogućnosti unovčavanja aktive za koju nisu utvrđeni rokovi dospeća, uz uzimanje u obzir i istorijsko ponašanje klijenata u odnosu na relevantne pozicije, kao i analize mogućih odliva sredstava po osnovu preuzetih i potencijalnih obaveza.

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

Sledeće tabele prikazuju finansijske obaveze Banke sa uporednim stanjem. a zasnovane su na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate (glavnice i kamate), na osnovu *preostalog perioda na dan bilansa stanja* u odnosu na ugovoreni rok dospeća.

Pozicije depozita bez ugovorenog datuma dospeća su prikazane, po konzervativnoj pretpostavci, u grupi sa dospećem do jedan mesec, mada iskustvo i statistički podaci o kretanju ovih pozicija ukazuju da se radi o veoma stabilnom delu izvora sredstava.

	U hiljadama dinara					
31.12.2020.	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,449,457	696,742	813,112	-	-	2,959,311
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26,617,069	3,779,379	9,449,037	3,381,942	50,578	43,278,005
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	764,271	764,271
Ostale obaveze	565,187	35,499	159,744	863,806	-	1,624,236
Ukupno	28,631,713	4,511,620	10,421,893	4,245,748	814,849	48,625,823

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (Nastavak)

Ročnost nepovučenih kredita i limita, garancija i akreditiva prema preostalim ugovorenim rokovima dospeća na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazana je kako sledi:

31.12.2020.	U hiljadama dinara				
	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije	642,216	4,952,179	1,915,403	26,896	7,536,694
Preuzete neopozive i opozive obaveze	3,797,464	5,653,949	302,439	-	9,753,852
Akreditivi	2,022	-	-	-	2,022
Ukupno	4,441,702	10,606,128	2,217,842	26,896	17,292,568

31.12.2019.	U hiljadama dinara				
	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije	1,250,127	2,376,800	1,878,971	20,011	5,525,909
Preuzete neopozive i opozive obaveze	3,173,750	3,489,254	652,187	3,539	7,318,730
Akreditivi	-	-	-	-	-
Ukupno	4,423,877	5,866,054	2,531,158	23,550	12,844,639

Banka očekuje da neće sve preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diversifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Rukovodstvo Banke veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i kvantitativni rezultati proračuna stabilnosti depozita, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Takođe, rukovodstvo Banke smatra da će u narednom periodu kontinuiranim usklađivanjem tokova priliva i odliva sredstava i konstantnim pribavljanjem potrebnih izvora uz određivanje striktnih limita za trošenje sredstava obezbeđivati dnevnu likvidnost Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospele obaveze, zavisi sa jedne strane strukture imovine i obaveza Banke, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2020. godine na osnovu *preostalog perioda na dan bilansa stanja* u odnosu na ugovoreni rok dospeća.

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	5,634,994	385,285	983,423	326,024	10,741	7,340,467
Hartije od vrednosti	118,473	477,045	223,162	4,346,987	2,654,606	7,820,273
Založene hartije od vrednosti	-	-	569,852	594,466	-	1,164,318
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,750,649	447,959	-	-	471,188	3,669,796
Kredit i potraživanja od komitenata	1,395,095	1,914,174	7,226,054	18,147,350	8,199,079	36,881,752
Ostala sredstva	-	-	-	-	173,764	173,764
Ukupno aktiva	9,899,211	3,224,463	9,002,491	23,414,827	11,509,378	57,050,370
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,449,457	696,742	813,112	-	-	2,959,311
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26,617,069	3,779,379	9,449,036	3,381,943	50,578	43,278,005
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	764,271	764,271
Ostale obaveze	565,187	35,499	159,745	863,805	-	1,624,236
Ukupno obaveze	28,631,713	4,511,620	10,421,893	4,245,748	814,849	48,625,823
Ročna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2020. godine	<u>(18,732,502)</u>	<u>(1,287,157)</u>	<u>(1,419,402)</u>	<u>19,169,079</u>	<u>10,694,529</u>	
- 31. decembra 2019. godine	<u>(25,388,109)</u>	<u>(1,143,521)</u>	<u>4,746,456</u>	<u>20,564,052</u>	<u>8,662,332</u>	

Državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti u iznosu od 1,164,318 hiljada dinara su založena finansijska sredstva za obaveze Banke čije je ispunjenje obezbeđeno založnim pravom, a odnosi se na kredit po repo poslovima na osnovu repo ugovora o prodaji hartija od vrednosti, sa ugovorenim obavezom njihove ponovne kupovine, u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti kao deo upravljanja Bankom uključuje sisteme za identifikaciju, merenje, nadzor i kontrolu izloženosti Banke riziku likvidnosti, sprovođenje mera za ublažavanje izloženosti ovom riziku i izveštavanje u vezi s tim.

Banka blagovremeno identifikuje i kvantifikuje primarne izvore rizika likvidnosti Banke na nivou transakcije i na nivou kreditnog i depozitnog portfolija, u redovnim uslovima poslovanja, kao i u uslovima stresa ili povišenog rizika i tržišnih poremećaja i prilikom odobravanja novih poslovnih procesa, proizvoda i aktivnosti i upravlja izloženosti riziku likvidnosti.

Upravni odbor Banke uspostavlja sistem upravljanja rizikom likvidnosti i vrši nadzor nad tim sistemom i usklađenost sa rizičnim profilom Banke, odnosno utvrđenom sklonošću ka rizicima.

Više rukovodstvo je odgovorno za primenu odgovarajućih politika i procedura u skladu sa strateškim smerom i sklonošću za rizik definisanim od strane Upravnog odbora.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje aktivom i pasivom Banke i mere za upravljanje i ublažavanje kreditnog, tržišnog, operativnog i rizika likvidnosti, razmatra limite izloženosti i daje predlog za njihovo usvajanje od strane Izvršnog odbora Banke, obavlja i druge poslove utvrđene aktima Banke i propisima Narodne banke Srbije.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke u okviru redovnog praćenja na osnovu informacija koje dobija od nadležnih organizacionih delova Banke:

- prati usklađenost bilansnih pozicija Banke sa aspekta ročnosti, likvidnosti i profitabilnosti na osnovu izveštaja nadležnih organizacionih delova;
- prati odnos prihoda i rashoda kamata i pozicija bilansa stanja, kao i odnos aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- prati strukturu i obim bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki;
- analizira strukturu aktive i pasive sa aspekta obima i učešća kamatonosne aktive/pasive;
- razmatra adekvatnost informacione podrške sprovođenju aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom; i
- predlaže mere za unapređenje određenih aktivnosti po pitanju strukture i kvaliteta bilansnih pozicija i za proaktivno delovanje na polju upravljanja rizicima.

Odeljenje upravljanja rizicima utvrđuje postupke koji se sprovode u analizi izloženosti riziku likvidnosti, definisanju indikatora izloženosti riziku likvidnosti i predlaganju limita izloženosti.

Takođe, ovaj organizacioni deo Banke vrši kontrolu usklađenosti realizovanih pozicija sa definisanim limitima, uključivanja pozicija potrebnih za obračun pokazatelja likvidnosti, obračuna pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, vrši sprovođenje stres testova i izveštavanje nadležnih odbora i organa Banke i pored ostalih uključenih organizacionih delova Banke uzima učešće u postupcima koji se sprovode u slučajevima ugrožene likvidnosti koji su definisani Planom oporavka Banke i Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Sektor sredstava i likvidnosti upravlja likvidnošću/sredstvima Banke i održava zadovoljavajuću likvidnost koja obezbeđuje ispunjenje svih obaveza Banke u rokovima dospeća i usklađenost sa usvojenim i propisanim limitima izloženosti riziku likvidnosti, predlaže mere ALCO odboru za smanjenje gepova likvidnosti po dospećima i učestvuje u postupcima koji se sprovode u slučajevima ugrožene likvidnosti koji su definisani Planom oporavka Banke i Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je:

- obezbeđenje likvidnosti Banke u svakom trenutku uz mogućnost ispunjavanja svih dospelih obaveza Banke;
- ispunjavanje zakonskih zahteva u pogledu visine obavezne rezerve i pokazatelja likvidnosti, upravljanje sa dovoljnim obimom finansijske imovine za osiguravanje planiranih plasmana i realizaciju poslovnih aktivnosti;
- ekonomično upravljanje dnevnim viškovima likvidnih sredstava i formiranje odgovarajuće rezerve likvidnosti; i
- obezbeđenje blagovremenog i adekvatnog postupanja u slučajevima povećanog rizika likvidnosti, posebno u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (kriza likvidnosti).

U cilju održavanja propisanog nivoa likvidnosti i eliminisanja rizika kritičnog nivoa likvidnosti, sačinjeni su interni akti za postupanje u slučaju nastanka neplaniranog događaja, u kojima su definisani indikatori nastupanja nepredviđenog događaja, mere i postupci u slučaju nastupanja istog i odgovorna lica zadužena za sprovođenje mera i postupaka.

Operativna likvidnost se obezbeđuje iz sredstava depozita klijenata pravnih i fizičkih lica i sredstava pribavljenih na međubankarskom tržištu prekonoćnim pozajmicama kojima se eliminišu privremene neusaglašenosti likvidnih priliva i odliva.

Strukturna likvidnost se obezbeđuje formiranjem likvidnih rezervi u vidu izvora primarne, sekundarne likvidnosti i rezervi likvidnosti i optimizovanjem stanja i odnosa bilansnih i vanbilansnih pozicija.

Okvir stresnog testiranja i postupanje u slučaju nepovoljnih rezultata stres testa rizika likvidnosti utvrđeni su Politikom stres testiranja koju usvaja Upravni odbor Banke.

Pored stres testova koji su definisani u dokumentima kojim je uređen proces interne procene adekvatnosti kapitala, kao i scenarija definisanih Planom oporavka Banke, na mesečnom nivou sprovode se i stres testovi po scenarijima za upravljanje rizikom likvidnosti koji se odnose na poslovanje u redovnim okolnostima i poslovanje u slučaju nastanka vanrednih događaja.

Na osnovu definisanih pretpostavki utvrđuje se osetljivost pozicije likvidnosti, odnosno da li su sredstva likvidne aktive dovoljna za pokriće pretpostavljenih odliva depozita (nestabilnih u osnovnom i dela stabilnih depozita u uslovima nastanka vanrednih događaja) i uticaj na nivo pokazatelja pod promenjenim uslovima.

O rezultatima stres testova izveštava se ALCO odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju i Upravni odbor u redovnoj dinamici i dinamici predviđenoj za vanredne okolnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U slučaju nepovoljnih rezultata stres testova koji su definisani internim aktima sprovodi se proces eskalacije, odnosno Odeljenje upravljanja rizicima izveštava ALCO odbor koji razmatra i analizira materijal i na osnovu prikupljenih informacija predlaže mere i aktivnosti u cilju ublažavanja negativnih efekata pretpostavljenog stres scenarija ili mogućnosti izbegavanja nastanka slične situacije.

U toku 2020. godine pokazatelji likvidnosti kretali su se u okviru propisanih limita.

34.3. Tržišni rizik

34.3.1. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Banka je izložena kamatnom riziku u slučaju postojanja ročne neusklađenosti između kamatno osetljive aktive i pasive Banke.

Rizik od promene kamatnih stopa se meri i nadzire analizom izloženosti riziku od promene kamatnih stopa, koja pokazuje strukturu i nivo kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive u različitim intervalima ročnosti, s tim da se pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuju u vremenske zone prema preostalom roku dospeća.

Upravljanje kamatnim rizikom podrazumeva identifikaciju, merenje/procenu, ublažavanje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika i izveštavanje o izloženosti kamatnom riziku.

Procedurom za identifikovanje kamatnog rizika definisani su postupci koji omogućavaju identifikovanje izvora kamatnog rizika kome je Banka izložena, uz analizu uzroka koji dovode do njegovog nastanka.

Banka prati izloženost kamatnom riziku po osnovu rizika neusklađenosti dospeća za kamatno osetljivu aktivu/pasivu.

Za merenje kamatnog rizika koriste se kvantitativne metode i pokazatelji za izražavanje nivoa kamatnog rizika. Merenje kamatnog rizika vrši se utvrđivanjem koeficijenta kamatne osetljivosti (koeficijent gepa) koji predstavlja odnos kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive.

Upravljanje kamatnim rizikom podrazumeva identifikaciju i merenje izloženosti kamatnom riziku koji se javlja u oblicima:

- Rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (*repricing risk*), koji se identifikuje utvrđivanjem otvorenih pozicija prema periodu ponovnog formiranja kamatnih stopa. Analiza repricing rizika sprovodi se iz dve perspektive i to perspektive prihoda i perspektive ekonomske vrednosti.
- Rizik krive prinosa (*yield curve risk*), kojem je Banka izložena usled promene oblika krive prinosa, koji se identifikuje utvrđivanjem osetljivosti na promenu krive prinosa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizik (Nastavak)

34.3.1. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

- Bazni rizik (*basis risk*), odnosno rizik kojem je Banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama u pogledu dospeća, odnosno ponovnog određivanja cena, koji se identifikuje utvrđivanjem otvorenih pozicija prema periodu ponovnog formiranja kamatnih stopa i vrsti kamatne stope.
- Rizik opcija (*optionality risk*) koji predstavlja rizik kojem je Banka izložena zbog opcija ugrađenih u kamatno osetljive pozicije (kreditni sa mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja i sl.).

Procedurama i politikom stres testiranja definisani su osnovni postupci i testovi koji se koriste u cilju utvrđivanja otpornosti Banke na određene nepovoljne okolnosti.

Stres test promene kamatnih stopa i uticaj na neto kamatu, odnosno kamatnu maržu, kao i uticaj na ekonomsku vrednost Banke vrši se na mesečnom nivou.

Banka pri određivanju internog kapitala za kamatni rizik u bankarskoj knjizi koristiti pojednostavljeni obračun ekonomskog kapitala za kamatni rizik u smislu utvrđivanja neto otvorene pozicije. Ukupan interni kapitalni zahtev za kamatni rizik jednak je zbiru internog kapitalnog zahteva i rezultata stres testa koji predstavlja uticaj promene krive prinosa na ekonomsku vrednost kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizik (Nastavak)

34.3.1. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Stres test kamatnog rizika za obračun kapitalnog zahteva podrazumeva upotrebu analize osteljivosti na promenu kamatnih stopa i merenje uticaja ovih scenarija na ekonomsku vrednost banke i neto kamatni prihod.

U tabeli u nastavku prikazana je izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2020. godine:

	U hiljadama dinara						
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3,322,365	365,009	426,528	135,465	673	3,090,427	7,340,467
Hartije od vrednosti	140	451,610	89,773	4,212,619	2,434,216	631,915	7,820,273
Založene hartije od vrednosti	-	-	569,852	594,466	-	-	1,164,318
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,750,539	447,960	-	-	-	471,297	3,669,796
Kredit i potraživanja od komitenata	18,769,834	10,543,112	4,333,335	2,037,357	218,116	979,998	36,881,752
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	173,764	173,764
Ukupno aktiva	24,842,878	11,807,691	5,419,488	6,979,907	2,653,005	5,347,401	57,050,370
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,551,445	695,802	711,826	-	-	238	2,959,311
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	27,156,691	3,642,788	9,225,080	3,064,200	35,495	153,751	43,278,005
Subordinirane obaveze	-	587,901	176,370	-	-	-	764,271
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,624,236	1,624,236
Ukupno obaveze	28,708,136	4,926,491	10,113,276	3,064,200	35,495	1,778,225	48,625,823
Ročna neusklađenost na dan:							
- 31. decembra 2020. godine	<u>(3,865,258)</u>	<u>6,881,200</u>	<u>(4,693,788)</u>	<u>3,915,707</u>	<u>2,617,510</u>	<u>3,569,176</u>	
- 31. decembra 2019. godine	<u>(11,989,647)</u>	<u>9,234,384</u>	<u>(1,354,649)</u>	<u>4,269,322</u>	<u>1,622,364</u>	<u>5,659,436</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizik (Nastavak)

34.3.1. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Rizik promene kamatnih stopa se takođe prati i u uslovima određenih scenarija, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

Promena prihoda i rashoda u slučaju kamatnog šoka	+200 bp	-200 bp	+100 bp	-100 bp
% promene u odnosu na neto kamatni prihod Banke	2.61	2.61	1.31	1.31
U hiljadama dinara - na godišnjem nivou	4,301	-4,301	2,150	-2,150
Promena ekonomske vrednosti u slučaju kamatnog šoka	+200 bp	-200 bp	+100 bp	-100 bp
% promene u odnosu na kapital Banke	0.71	0.71	0.35	0.35
U hiljadama dinara -	-74,888	74,888	-37,444	37,444

34.3.2. Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa.

Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Devizni rizik se izražava i meri ukupnom neto otvorenom deviznom pozicijom.

Neto otvorena devizna pozicija u svakoj valuti pojedinačno i neto otvorena pozicija u zlatu je zbir sledećih elemenata:

- neto spot pozicije, koja predstavlja razliku između devizne imovine i deviznih obaveza u određenoj valuti, odnosno razliku između imovine i obaveza u zlatu;
- neto forward pozicije, koja predstavlja razliku između svih iznosa koji će biti primljeni i svih koji će biti plaćeni po osnovu valutnih forward ugovora, uključujući i valutne fjučers ugovore (ili fjučers ugovore na zlato) i hipotetički iznos iz valutnih svopova koji nije uključen u spot poziciju;
- neopozivih garancija, nepokrivenih akreditiva i sličnih vanbilansnih stavki na osnovu kojih je izvesno da će Banka da izvrši plaćanje, a verovatno je da ta sredstva neće moći da nadoknadi;
- neto delta (ili na delta koeficijentu zasnovanog) ekvivalenta svih valutnih opcija i opcija na zlato; i
- tržišne vrednosti opcija koje nisu ni valutne opcije ni opcije na zlato, a čiji je predmet ugovora iskazan u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**34.3. Tržišni rizik (Nastavak)****34.3.2. Devizni rizik (Nastavak)**

Devizna imovina i devizne obaveze podrazumevaju, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti, i imovinu i obaveze iskazane u dinarima koje su indeksirane valutnom klauzulom.

Upravljanje izloženosti deviznom riziku vrši se redovnim merenjem izloženosti Banke deviznom riziku kroz sledeće postupke:

- utvrđivanje pokazatelja deviznog rizika;
- utvrđivanje promena pokazatelja deviznog rizika između dva radna dana;
- utvrđivanje otvorenih pozicija po valutama;
- utvrđivanje internih limita za određene pozicije;
- praćenje usklađenosti ostvarenih pozicija sa limitima;
- utvrđivanje VaR za period držanja od 1 dan i 10 dana pri nivou poverenja od 99%;
- obračun stres testova uz redovno sprovođenje; i
- izveštavanje organa/odbora Banke.

Praćenje izloženosti deviznom riziku vrši se redovno, na dnevnoj osnovi i toku radnog dana kontrolom otvorene devizne pozicije, odnosno visine pokazatelja deviznog rizika.

U cilju minimiziranja nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa, okvir za upravljanje deviznim rizikom podrazumeva uspostavljanje internih limita.

Mere za ublažavanje izloženosti deviznom riziku podrazumevaju smanjenje otvorene devizne pozicije kroz transakcije kupoprodaje deviza.

Izveštavanje o izloženosti deviznom riziku predstavlja značajan deo procesa upravljanja i obuhvata eksterno izveštavanje (NBS) i izveštavanje odbora/organa Banke od strane nadležnih organizacionih delova na dnevnom, mesečnom i kvartalnom nivou, uključujući i izveštavanje o rezultatima sprovedenih stres testova.

Stress test kao metod za merenje/kontrolu izloženosti deviznom riziku se sprovodi na mesečnom nivou, pored toga što se određeni stres testovi sprovode i u procesu interne procene adekvatnosti kapitala.

Stres test deviznog rizika podrazumeva pretpostavke promene deviznog kursa za valute (EUR, USD i CHF) uz analizu efekta na prihode/rashode i kapital, promene devizne imovine/obaveza uz utvrđivanje maksimalno dozvoljene promene koja pokazatelj deviznog rizika zadržava u propisanim okvirima.

U slučaju nepovoljnog rezultata stres testa obaveštavaju se organi/odbori Banke u okviru redovnog izveštavanja, s tim da se ove činjenice posebno naglašavaju uz navođenje predloga mera za ublažavanje efekata ili revidiranje adekvatnosti kriterijuma koji su korišćeni u testiranju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizik (Nastavak)

34.3.2. Devizni rizik (Nastavak)

Prema podacima na dan 31. decembra 2020. godine rezultati testa su sledeći:

Valuta/ promena kursa	Efekat na prihode/rashode u hiljadama dinara za promenu kursa		
	+/- 2%	+/- 5%	+/- 10%
EUR	+/- 395	+/- 989	+/- 1.977
USD	+/- 12	+/- 30	+/- 61
CHF	+/- 3.544	+/- 8.861	+/- 17.722

Efekat na visinu kapitala u hiljadama EUR u slučaju promene kursa EUR

+ 2%	- 2%	+ 5%	- 5%	+ 10%	- 10%
-1.763	1.835	-4.281	-4.731	-8.172	9.988

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizik (Nastavak)

34.3.2. Devizni rizik (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku, odnosno neto deviznu poziciju na dan 31. decembra 2020. godine. U tabelu su uključena sredstva i obaveze po knjigovodstvenim vrednostima.

	U hiljadama dinara					
	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u dinarima	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3,241,892	165,575	93,695	3,501,162	3,839,305	7,340,467
Hartije od vrednosti	2,660,140	-	-	2,660,140	5,160,133	7,820,273
Založene hartije od vrednosti	1,164,318	-	-	1,164,318	-	1,164,318
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,554,997	469,457	618,586	3,643,040	26,756	3,669,796
Kredit i potraživanja od komitenata	18,226,802	156,449	61,274	18,444,525	18,437,227	36,881,752
Ostala sredstva	12,933	-	101,256	114,189	59,575	173,764
Ukupna finansijska aktiva	27,861,082	791,481	874,811	29,527,374	27,522,996	57,050,370
FX transakcije	106,998	-	-	106,998	-	106,998
Ukupna finansijska aktiva + FX transakcije	27,968,080	791,481	874,811	29,634,372	27,522,996	57,157,368
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,202,619	-	80	1,202,699	1,756,612	2,959,311
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	23,221,452	601,906	769,488	24,592,846	18,685,159	43,278,005
Subordinirane obaveze	764,271	-	-	764,271	-	764,271
Ostale obaveze	525,941	603	338	526,882	1,097,354	1,624,236
Ukupno obaveze	25,714,283	602,509	769,906	27,086,698	21,539,125	48,625,823
FX transakcije	2,234,024	189,828	95,273	2,519,125	-	2,519,125
Ukupno obaveze + FX transakcije	27,948,307	792,337	865,179	29,605,823	21,539,125	51,144,948
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2020. godine	2,146,799	188,972	104,905	2,440,676	5,983,871	
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2020. godine + FX transakcije	19,773	(856)	9,632	28,549	5,983,871	
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2019. godine + FX transakcije	(112,174)	3,773	16,574	(91,827)	5,553,356	

U toku 2020. godine pokazatelj deviznog rizika kretao se u okviru internih i propisanih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizik (Nastavak)

34.3.2. Devizni rizik (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine, krediti i ostali plasmani u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na strane valute iznosili su 18,337,998 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 18,815,957 hiljada dinara) i prikazani su u okviru deviznog podbilansa.

Obaveze sa valutnom klauzulom na dan 31. decembra 2020. godine iznose 442,285 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 573,026 hiljada dinara).

Analiza osetljivosti koju Banka primenjuje za merenje deviznog rizika sastoji se iz dva scenarija, sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne i pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat:

- Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (aprecijacija strane valute); i
- Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -10 % (aprecijacija dinara).

	U hiljadama dinara		
	Ukupno strane valute	Promena u kursu 10%	Promena u kursu -10%
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3,501,162	350,116	(350,116)
Hartije od vrednosti (uključujući i založene hartije od vrednosti)	3,824,457	382,446	(382,446)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,643,040	364,304	(364,304)
Kredit i potraživanja od komitenata	18,444,525	1,844,453	(1,844,453)
Ostala sredstva	109,914	10,991	(10,991)
Ukupna finansijska sredstva	29,523,098	2,952,310	(2,952,310)
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,202,699	(120,270)	120,270
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	24,592,846	(2,459,285)	2,459,285
Subordinirane obaveze	764,271	(76,427)	76,427
Ostale obaveze	519,658	(51,966)	51,966
Ukupne finansijske obaveze	27,079,474	(2,707,948)	2,707,948
Neto devizna pozicija na dan:			
- 31. decembra 2020. godine	2,443,624	244,362	(244,362)
- 31. decembra 2019. godine	1,887,854	188,785	(188,785)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.4. Rizici izloženosti Banke

Rizik koncentracije direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru rizika, a odnosi se na velike izloženosti, grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (sektori, geografska područja i dr.).

Tabele koje slede prikazuju izloženost riziku po pozicijama, regionima i sektorima (bilansnu i vanbilansnu koja se klasifikuje shodno Odluci Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke), radi uvida u izloženost riziku koncentracije na dan 31. decembra 2020. godine, sa uporednim pregledom.

31.12.2020.			U hiljadama dinara	
Region	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Vojvodina	5,580,446	9.23	223,561	11.76
Centralna Srbija	47,359,240	78.37	1,283,444	67.49
Južna Srbija	3,387,614	5.61	159,040	8.36
Istočna Srbija	1,898,564	3.14	74,220	3.91
Zapadna Srbija	2,204,855	3.65	161,304	8.48
Ukupno	60,430,719	100.00	1,901,569	100.00

31.12.2019.			U hiljadama dinara	
Region	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Vojvodina	5,180,787	9.34	250,724	11.80
Centralna Srbija	42,772,408	77.14	1,492,517	70.22
Južna Srbija	3,376,950	6.09	154,498	7.27
Istočna Srbija	1,920,611	3.46	79,218	3.73
Zapadna Srbija	2,197,773	3.97	148,494	6.98
Ukupno	55,448,529	100.00	2,125,451	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.4. Rizici izloženosti Banke (Nastavak)

31.12.2020.			U hiljadama dinara	
Sektor	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Finansije i osiguranje	2,148,247	3.55	2,353	0.12
Javna preduzeća	3,392,945	5.61	34,705	1.83
Privredna društva	24,097,801	39.88	207,299	10.90
Preduzetnici	204,624	0.34	7,076	0.37
Javni sektor	11,440	0.02	618	0.03
Stanovništvo	27,369,917	45.29	1,336,273	70.27
Strana lica (uključujući i strane banke)	2,562,855	4.24	22,241	1.17
Poljoprivrednici	188,150	0.32	21,593	1.14
Drugi komitenti	454,740	0.75	269,411	14.17
Ukupno	60,430,719	100.00	1,901,569	100.00

31.12.2019.			U hiljadama dinara	
Sektor	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Finansije i osiguranje	1,791,444	3.23	14,932	0.70
Javna preduzeća	1,966,171	3.55	45,964	2.16
Privredna društva	22,469,724	40.52	565,494	26.61
Preduzetnici	168,716	0.30	5,256	0.25
Javni sektor	37,453	0.07	27,016	1.27
Stanovništvo	26,893,292	48.50	1,390,407	65.42
Strana lica (uključujući i strane banke)	1,963,174	3.54	23,667	1.11
Poljoprivrednici	105,646	0.19	19,663	0.93
Drugi komitenti	52,909	0.10	33,052	1.55
Ukupno	55,448,529	100.00	2,125,451	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.4. Rizici izloženosti Banke (Nastavak)

31.12.2020.		U hiljadama dinara		
Javna preduzeća i privredna društva	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1,184,465	4.31	8,044	3.32
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	3,551,513	12.92	54,085	22.35
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1,595,916	5.81	19,359	8.01
Građevinarstvo	9,569,515	34.81	19,024	7.86
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	5,570,913	20.26	62,870	25.98
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2,380,766	8.66	46,861	19.36
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	3,637,658	13.23	31,761	13.12
Ukupno	27,490,746	100.00	242,004	100.00

31.12.2019.		U hiljadama dinara		
Javna preduzeća i privredna društva	Izloženost	% učešća	Ispravka vrednosti	% učešća
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	903,255	3.70	7,855	1.28
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	4,180,016	17.11	308,605	50.47
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	653,271	2.67	6,266	1.02
Građevinarstvo	6,939,169	28.40	41,927	6.86
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	5,520,032	22.58	136,724	22.36
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2,352,864	9.63	76,220	12.47
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	3,887,288	15.91	33,861	5.54
Ukupno	24,435,895	100.00	611,458	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.4. Rizici izloženosti Banke (Nastavak)

Rizik izloženosti Banke prati se na nivou pojedinačnog lica i na nivou grupe povezanih lica u skladu sa procedurama Banke i propisima Narodne banke Srbije.

Procedura upravljanja rizikom i procena izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica i prema licu povezanom sa Bankom predstavlja skup svih aktivnosti vezanih za identifikovanje, merenje i procenu ovog rizika, definisanje jasnih smernica u cilju pronalaženja i sagledavanja oblika povezanosti, utvrđivanje odgovornosti lica zaduženih za prikupljanje dokumentacije relevantne za uočavanje oblika povezanosti, u cilju usklađivanja sa definisanim limitima i zakonskim propisima.

Upravljanje rizikom izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica i prema licu povezanom sa Bankom kontroliše se u postupku odobravanja, kao i u toku korišćenja plasmana Banke u organizacionim delovima prodaje (*front office*), Sektoru kreditnih analiza u poslovima sa pravnim licima i Sektoru upravljanja rizicima i interne kontrole u skladu sa usvojenim/propisanim limitima izloženosti tako da:

- izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica bude maksimalno 25% kapitala Banke; i
- zbir svih velikih izloženosti Banke i izloženosti prema licima povezanim sa Bankom ne bude veća od 400% kapitala Banke.

Na dan 31. decembra 2020. godine pokazatelji izloženosti Banke su u propisanim okvirima, kao što se može sagledati iz sledećeg pregleda:

Pokazatelji izloženosti	31.12.2020.	31.12.2019.	Limit
Zbir svih velikih izloženosti	49.18%	54.61%	Max. 400%
Izloženost prema jednom licu / grupi povezanih lica	13.54%	15.57%	Max. 25%

Takođe, u vezi sa upravljanjem rizikom koncentracije po osnovu izloženosti određenim vrstama proizvoda, obračunava se i prati pokazatelj rizika koncentracije po osnovu kredita odobrenih stanovništvu čija je ugovorena ročnost duža od 2,920 dana.

Izloženosti Banke po osnovu kredita odobrenih stanovništvu čija je ugovorena ročnost duža od 2,920 dana, na dan 31. decembra 2020. godine, ne mogu biti veće od 40% iznosa kapitala Banke utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, uvećanog za iznos svih obaveza Banke u dinarima čija je preostala ročnost duža od 1,825 dana. Navedeni pokazatelj Banke je na kraju 2020. godine bio u propisanim okvirima - 11.94% kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**34.5. Rizici ulaganja Banke**

Banka je dužna da, u skladu sa zakonskim propisima i podzakonskim aktima, obezbedi pretpostavke za uspešno poslovanje Banke u uslovima prihvatljivih parametara rizika, kako bi se ostvarili zadati poslovni ciljevi, odnosno pozitivan finansijski rezultat i očuvanje kapitala Banke.

Rizik ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine obuhvata:

- (a) ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru; i
- (b) ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije, ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% kapitala Banke, dok ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine ne smeju preći 60% kapitala Banke.

Ulaganjima Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru nije obuhvaćeno sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od 6 meseci od dana sticanja tih akcija.

Procedurom za identifikovanje rizika ulaganja Banke omogućava se blagovremeno i sveobuhvatno identifikovanje rizika kome je Banka izložena, kao i analiza uzroka koji dovode do njegovog nastanka.

Banka je izložena riziku ulaganja i od potencijalnih fluktuacija vrednosti investicija u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Merenje, odnosno procena pokazatelja ulaganja Banke vrši se mesečno, kvartalno i godišnje izradom izveštaja na bazi podataka koji se dobijaju iz knjigovodstva Banke i na bazi definisanih parametara za obračun u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima, s tim da se kao kritično visok nivo ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva u Banci definiše:

- 8% za ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru; i
- 58% za ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke i investicione nekretnine.

Procena kretanja ovog pokazatelja obuhvata projekciju visine pokazatelja za određeni vremenski interval, a utvrđuje se na osnovu procene očekivanih promena visine ulaganja u osnovna sredstva, visine ulaganja u akcije i udele i visine kapitala Banke u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**34.5. Rizici ulaganja Banke (Nastavak)**

U cilju ublažavanja rizika ulaganja vrši se kontinuirano analiziranje uzroka koji dovode do nastanka neprihvatljivog rizika ulaganja i predlaganje mera za otklanjanje uzroka koje mogu biti:

- angažovanje na povećanju profitabilnosti Banke sa konkretnim predlogom aktivnosti;
- povećanje kapitala Banke putem dokapitalizacije, raspodele ostvarene dobiti u kapital, konverzijom obaveza u kapital i dr.;
- obustavljanje ulaganja u osnovna sredstva, izuzev ulaganja neophodnih za održavanje tekuće poslovne aktivnosti Banke;
- prodaja akcija i udela;
- prodaja osnovnih sredstava i investicionih nekretnina; i
- praćenje rokova za otuđenje, odnosno prodaju akcija stečenih radi njihove prodaje.

Pokazatelj ulaganja Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosio je 21.30%, što je znatno ispod propisanog i interno određenog pokazatelja.

34.6. Rizik zemlje

Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kojima je Banka izložena (rizik zemlje) su rizici od negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla ovog lica.

Imajući u vidu da je, u skladu sa utvrđenom poslovnom politikom, učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo, izloženost Banke riziku zemlje je na niskom nivou.

Najveći deo izloženosti prema nerezidentima se odnosi na sredstva na nostro računima kod banaka u inostranstvu.

34.7. Operativni rizik

Upravljanje operativnim rizikom vrši se na način da se smanji/neutralizuje negativan uticaj neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa, propusta zaposlenih, neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim sistemima i nepredviđenih spoljnih događaja na finansijski rezultat i kapital Banke, uključujući i upravljanje pravnim rizikom.

Poseban izazov u toku 2020. godine predstavlja pandemija koronavirusa uz sve prateće efekte na opšte zdravstveno stanje i organizaciju poslovanja u vanrednim uslovima. U vezi s tim sprovedene su blagovremene i efikasne mere u cilju obezbeđenja kontinuiteta poslovanja i održanja obima aktivnosti na očekivanom nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.7. Operativni rizik (Nastavak)

U okviru mera za ublažavanje efekata i posledica pandemije na opšti ambijent poslovanja i finansijski položaj klijenata Banke, uključujući i implementaciju systemske podrške merama nadležnih državnih institucija posebna pažnja se poklanja zdravstvenoj zaštiti zaposlenih klijenata smanjenjem direktnih kontakata (održavanje distance, rad od kuće, sastanci putem elektronskih rešenja i sl.), obezbeđenjem dezinfekcionih sredstava, zaštitne opreme i fizičkih barijera između lica uključenih u komunikaciju sa klijentima i dr.

U tom procesu, u koji su uključeni svi organizacioni nivoi, identifikuju se i procenjuju događaji/izvori zbog kojih mogu nastati gubici u vezi sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni efekat, s posebnim osvrtnom na događaje sa malom verovatnoćom nastanka, ali uz velike materijalne gubitke.

Posebna pažnja se poklanja događajima po operativnom riziku koji su posledica događaja koji imaju karakter krivičnog dela ili su posledica prirodnih katastrofa i sličnih događaja, o kojim se u skladu sa propisima obaveštava i Narodna banka Srbije.

Procena/merenje izloženosti operativnom riziku Banke naročito se vrši u postupku uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i kod aktivnosti čije je obavljanje povereno trećim licima, što podrazumeva i obaveznu analizu i procenu izloženosti operativnom riziku u okviru procesa uvođenja/poveravanja.

Izloženost operativnom riziku se prati po vrstama, uzrocima i značaju, uključujući i rizike u vezi sa novim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima, kao i sa aktivnostima koje je Banka poverila trećim licima, o čemu se redovno izveštavaju organi/odbori Banke.

Banka radi smanjenja nivoa izloženosti operativnom riziku koristiti sledeće mere i postupke, s tim da lista nije konačna:

- jasnu, dokumentovanu politiku u vezi sa preuzimanjem rizika, procedure kojima se utvrđuju postupci i odgovornosti, kao i proveru usklađenosti prakse sa formalnim procedurama;
- obuka zaposlenih u cilju podizanja nivoa kulture rizika, odnosno svesti o riziku;
- integrisan sistem unutrašnjih kontrola uključujući funkciju unutrašnje revizije;
- aktivnosti u cilju podizanja nivoa svesti o značaju operativnog rizika uz primerenu i ohrabrujuću politiku nagrađivanja;
- testiranje novouvedenih sistema ili njihovih novih verzija;
- obezbeđenje uslova za stalno usavršavanje i osposobljavanje zaposlenih;
- pravila o zaštiti poverljivih materijala i internih informacija;
- ograničen pristup bazama podataka i sistemima;
- fizičko obezbeđenje objekata;
- utvrđivanje pravila profesionalnog ponašanja zaposlenih, ovlašćenja, prava potpisivanja uz pravilnu distribuciju i razdvajanje dužnosti (sprečavanje sukoba interesa);
- definisanje planova za oporavak aktivnosti u slučaju nastanka nepredvidivih događaja - katastrofa, što podrazumeva i obezbeđenje odgovarajuće opremljene rezervne lokacije;
- uređenje postupaka za poveravanje aktivnosti trećem licu i uvođenje novog proizvoda; i
- analize i utvrđivanje modela za rešavanje rizičnih delova portfolija u svetlu izloženosti operativnom riziku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.7. Operativni rizik (Nastavak)

Banka u poslovanju ne može potpuno da eliminiše/izbegne izloženost operativnom riziku, ali kroz sistem upravljanja operativnim rizikom i proces praćenja i analize uspostavlja osnov za identifikaciju propusta u procesima, proizvodima i procedurama i njihovim unapređenjem smanji učestalost odnosno verovatnoću nastanka događaja izvora operativnog rizika, kao i negativan uticaj na profitabilnost poslovanja i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom u određenim situacijama podrazumeva i prenos rizika na drugu ugovornu stranu, kao što je slučaj osiguranja imovine i dr.

Merenje izloženosti operativnom riziku vrši se metodom samoprocenjivanja koje se sprovodi najmanje jednom godišnje.

Obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik vrši se primenom pristupa osnovnog indikatora, u skladu sa propisanom metodologijom.

Na dan 31. decembra 2020. godine, kapitalni zahtev za operativni rizik iznosi 446,913 hiljada dinara.

34.8. Upravljanje kapitalom

Banka kontinuirano upravlja kapitalom, koji predstavlja širi koncept od pozicije kapitala u bilansu stanja, sa ciljem da:

- obezbedi usaglašenost sa zahtevima vezanim za kapital koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja po principu "stalnosti poslovanja", uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama; i
- održi kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti kapitala Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- minimalni iznos kapitala od EUR 10 miliona - Banka je dužna da pored ispunjenja ovog uslova u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva: kapitalnog zahteva za kreditni, cenovni, devizni i operativni rizik; i
- pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala na nivou koji nije niži od 8% (kao i pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala koji nije niži od 4.5% i pokazatelj osnovnog kapitala na nivou koji nije niži od 6%).

U skladu sa Strategijom upravljanja kapitalom Banke, strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou definisanom Planom oporavka.

Sektor finansija izveštava tromesečno ALCO odbor o visini i strukturi kapitala, visini kapitalnih zahteva i visini pokazatelja adekvatnosti kapitala. Kapitalne zahteve za kreditni, operativni i devizni rizik dostavlja Sektor rizika - Odeljenje upravljanja rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.8. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020 i 137/2020) utvrđen je način izračunavanja kapitala Banke (osnovnog akcijskog, osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki), kapitalnih zahteva i pokazatelja adekvatnosti kapitala.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Regulatorni kapital		
<i>Osnovni akcijski kapital</i>	9,805,699	9,440,502
Osnovni kapital	9,805,699	9,440,502
Dopunski kapital	764,271	764,353
Ukupan osnovni i dopunski kapital (1)	10,569,970	10,204,855
Rizična aktiva - rizikom ponderisane izloženosti		
Izloženost kreditnom riziku	35,337,294	35,832,712
Izloženost operativnom riziku	5,586,412	3,949,691
Izloženost deviznom riziku	-	-
Izloženost riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	15,343	9,733
Ukupno (2)	40,939,049	39,792,136
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala</i>	23.95%	23.72%
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog kapitala</i>	23.95%	23.72%
<i>Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)</i>	25.82%	25.65%

Na dan 31. decembra 2020. godine regulatorni kapital Banke iznosi 10,569,970 hiljada dinara, odnosno EUR 89,895,834 po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan izveštavanja i viši je od propisanog minimuma od EUR 10 miliona.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 25.82% i viši je od propisanog minimuma od 8%.

Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 23.95% i viši je od propisanog minimuma od 4.5%.

Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 23.95% i viši je od propisanog minimuma od 6%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.9. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Sledeća tabela predstavlja poređenje knjigovodstvenih vrednosti i fer vrednosti svih pozicija finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine:

	Knjigovodstvena vrednost		U hiljadama dinara Fer vrednost	
	2020.	2019.	2020.	2019.
Finansijska sredstva				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,340,467	8,576,676	7,340,467	8,576,676
Hartije od vrednosti (uključujući i založene HOV)	8,984,591	8,789,954	8,984,591	8,789,954
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,669,796	3,168,839	3,669,796	3,168,839
Kredit i potraživanja od komitenata	36,881,752	36,935,835	36,881,752	36,935,835
Ostala sredstva	173,764	125,671	173,764	125,671
Ukupno	57,050,370	57,596,975	57,050,370	57,596,975
Finansijske obaveze				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,959,311	4,963,568	2,959,311	4,963,568
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	43,278,005	42,843,269	43,278,005	42,843,269
Subordinirane obaveze	764,271	764,353	764,271	764,353
Ostale obaveze	1,624,236	1,584,574	1,624,236	1,584,574
Ukupno	48,625,823	50,155,764	48,625,823	50,155,764

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera.

Kada je dostupno, Banka meri fer vrednost nekog instrumenta koristeći navedene cene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ukoliko se na njemu transakcije za neko sredstvo ili obavezu odigravaju sa dovoljnom učestalošću i u obimu da obezbedi informacije o cenama na stalnoj osnovi.

Ako tržište za neko finansijsko sredstvo nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrednost pomoću tehnika procene vrednosti. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.9. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređivanje sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i druge modele procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije.

Tri široko korišćene tehnike procene su tržišni pristup, troškovni pristup i prihodni pristup. U nekim slučajevima jedna tehnika procene je dovoljna, u drugim slučajevima, više metoda procene biće potrebna da se primeni.

Ako se koriste višestruke metode procene vrednosti za merenje fer vrednosti, rezultat će biti procenjen uzimajući u obzir logiku raspona vrednosti indikovanu datim rezultatom. Fer vrednost je tačka u okviru raspona koja je najreprezentativnija za fer vrednost u datim uslovima.

Inputi za tehnike procene vrednosti logično predstavljaju tržišna očekivanja i merenja faktora rizika-povraćaja inherentnih finansijskom instrumentu. Banka formira tehnike procene vrednosti i testira njihovu validnost koristeći cene tekućih transakcija na tržištu koje se mogu uočiti za isti instrument ili druge raspoložive tržišne podatke koji se mogu primeniti.

Najbolji dokaz fer vrednosti prilikom početnog priznavanja je cena transakcije, ukoliko fer vrednost datog instrumenta nije utvrđena poređenjem sa drugim tekućim tržišnim transakcijama koje se uočavaju za dati instrument.

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

34.9. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara			
<u>31.12.2020.</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha				
Akcije	24	556	-	580
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat				
Hartije od vrednosti banaka i privrednih društava	-	453,114	-	453,114
Državne HOV (obveznice RS)	8,530,897	-	-	8,530,897
Ukupno finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti	8,530,921	453,670	-	8,984,591
Akcije i udeli koji nisu kotirani	-	-	1,396	1,396
Ukupno finansijski instrumenti vrednovani po amortizovanoj vrednosti	-	-	1,396	1,396
Ukupno finansijski instrumenti	8,530,921	453,670	1,396	8,985,987

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat i preostali manji deo čine akcije - banaka i preduzeća) je zasnovana na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1 hijerarhije odmeravanja fer vrednosti. Kako se državne obveznice ne kotiraju na Berzi za potrebe utvrđivanja tržišne vrednosti koristi se kamatna stopa koja se određuje primenom metoda interpolacije kamatnih stopa na sekundarnom/primarnom tržištu za hartije približne ročnosti (od dana bilansiranja do roka dospeća). Primenom tako dobijene kamatne stope izračunava se tržišna vrednost državnih hartija od vrednosti.

Tržišno usklađivanje državnih hartija od vrednosti vrši se tokom godine na poslednji dan u mesecu i izvršeno je na dan bilansiranja 31. decembra 2020. godine jer su navedene hartije razvrstane u Bankarsku knjigu kao hartije koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

35. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi 14,711,305 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 18,292,306 hiljada dinara), od čega monetarni sporovi iznose 9,103,678 hiljada dinara, a nemonetarni sporovi 5,607,627 hiljada dinara.

Pored prethodno navedenog, po jednom sporu po kojem je u prvostepenom i drugostepenom postupku odlučeno u korist Banke, nakon izjavljene revizije, Vrhovni kasacioni sud je vratio samo drugostepenom sudu da odluči ponovo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

35. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE (Nastavak)

(a) Sudski sporovi (Nastavak)

Prema proceni Sektora za pravne poslove i advokata Banke očekuje se pozitivan ishod za većinu sporova. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteci iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od 168,661 hiljadu dinara (31. decembar 2019. godine: 102,078 hiljada dinara).

Navedeni iznos ne obuhvata zatezne kamate iz tužbenih zahteva obračunate do dana izveštavanja.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je izvršila odgovarajuću ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

36. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobra 2020. godine.

Aktiva koja je bila predmet usaglašavanja iznosila je 31,845,261 hiljadu dinara, dok je pasiva iznosila 21,727,864 hiljade dinara.

Ukupan iznos usaglašanih IOS-a se odnosi na:

- potraživanja u iznosu od 31,290,223 hiljade dinara; i
- obaveze u iznosu od 21,169,959 hiljada dinara.

Neusaglašeni IOS-i se odnose na:

- potraživanja u iznosu od 553,408 hiljada dinara, odnosno 1.74%; i
- obaveze u iznosu od 557,905 hiljada dinara, odnosno 2.57%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

37. EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM COVID-19

Globalni izazov u 2020. godini je izbijanje pandemije korona virusa (Covid-19), čija je ekspanzija širom sveta imala negativan uticaj na svetsku ekonomiju. Srbija je preduzela niz mera za prevenciju širenja virusa (kao što su ograničenja putovanja, mere karantina, sanitarne mere, vakcinacija), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i tražnje putem raznih fiskalnih mera i državne pomoći.

Dana 15. marta 2020. godine doneta je Odluka o proglašenju vanrednog stanja na teritoriji Republike Srbije zbog pandemije virusa Covid-19, koje je ukinuto Odlukom o ukidanju vanrednog stanja dana 6. maja 2020. godine.

Tokom 2020. i prvog kvartala 2021. godine, rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka i uredbi Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije i kontinuirano prati sve aktivnosti i mere nadležnih državnih organa. Formiran je tim za održavanje kontinuiteta poslovanja tokom vanrednog stanja (BCP tim) sa zadatkom donošenja operativnih mera i planiranja, organizacije i koordinacije aktivnosti zaštite zdravlja zaposlenih i obezbeđenja neometanog poslovanja Banke u uslovima pandemije.

Jedna od ključnih mera za prevenciju širenja pandemije i zaštite zdravlja zaposlenih se odnosi na organizaciju obavljanja poslovnih aktivnosti zaposlenih van prostorija Banke (rad od kuće), gde god je to moguće. Definisan je minimum procesa rada u smislu potrebnog broja zaposlenih i radno angažovanih lica na lokacijama, s obzirom da je Banka u obavezi da obezbedi neprekidno i neometano pružanje usluga klijentima u svim segmentima poslovanja.

Narodna banka Srbije je 17. marta 2020. godine donela Odluku o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema prema kojoj su poslovne banke dužne da dužnicima ponude zastoje u otplati (moratorijum) njihovih obaveza prema bankama za period trajanja vanrednog stanja.

Dana 20. marta 2020. godine Vlada Republike Srbije usvojila je prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled Covid-19, dok je 10. aprila 2020. godine donet Program ekonomskih mera za smanjivanje negativnih efekata prouzrokovanih pandemijom virusa Covid-19 i podršku privredi Srbije.

Od predviđenih mera, za Banku je bilo značajno da je država nastojala da merama umanju posledice koje je na privredu i građanstvo ostavilo vanredno stanje i planetarna pandemija, tako da su u Program Vlade bile uključene i banke odobravanjem kredita za likvidnost, po kvotama u skladu sa tržišnim udelom banke.

Dodatni zastoje u otplati (moratorijum) je dužnicima odobran u skladu sa Odlukom o privremenim merama za banke radi ublažavanja posledica pandemije Covid-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema koja je doneta 27. jula 2020. godine. Poslednju u nizu odluka o olakšanim uslovima otplate kredita dužnicima pogođenim pandemijom Covid-19 Narodna banka Srbije je donela 14. decembra 2020. godine - Odluka o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije Covid-19.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

37. EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM COVID-19 (Nastavak)

Rukovodstvo Banke ulaže napore da obezbedi kontinuitet poslovnih aktivnosti sa ciljem smanjenja mogućih negativnih efekata na poslovanje proisteklih po osnovu odluka o moratorijumima.

U cilju adekvatnog i blagovremenog postupanja, rukovodstvo Banke je započetu praksu od 30. marta 2020. godine nastavilo tokom cele godine, tako što na sednicama Odbora za upravljanje aktivom i pasivom analizira sve bitne promene pozicija aktive i pasive sa uticajem prvenstveno na pokazatelje likvidnosti, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom i GAP likvidnosti. Analizom pretpostavljenih mogućih odliva depozita i povlačenja odobrenih neiskorišćenih kreditnih linija, prate se uticaji na propisane interne i regulatorne pokazatelje poslovanja.

U sklopu svih donetih mera Narodne banke, koje imaju uticaj na smanjenje priliva od naplate potraživanja, kontinuirano se preduzimaju mere za racionalizaciju troškova, poput umanjenja cene zakupa po ugovorima koji se obnavljaju usled isteka roka i smanjuje se cena usluga dobavljačima gde je to primenljivo i sl.

I pored otežanih okolnosti, kao što se može sagledati iz ostvarenih rezultata poslovanja u 2020. godini, uticaj krize prouzrokovan pandemijom Covid-19 nije se značajno negativno odrazio na poslovanje Banke. Banka je u 2020. godini stabilno poslovala.

Sa stanovišta uticaja na finansijski rezultat i profitabilnost poslovanja, rukovodstvo ne očekuje značajnije smanjenje kreditne aktivnosti i prihoda u 2021. godini, jer su očekivanja da će u narednom periodu doći do usporavanja pandemije, što će omogućiti normalizaciju života građana i poslovanja privrednih subjekata, kao i stabilizaciju ekonomskih prilika i privrednih kretanja.

Sagledavanjem uticaja donetih odluka Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija, preko ekonomskih mera pomoći privredi i građanstvu sa ciljem očuvanja sveukupne likvidnosti, kao i procene ostvarenja planova, rukovodstvo smatra da će poslovanje Banke i u narednom periodu ostati na stabilnim osnovama zasnovanim na očuvanju baze klijenata u aktivni i pasivi Banke, likvidnosti i kapitala Banke.

38. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2020. godinu.

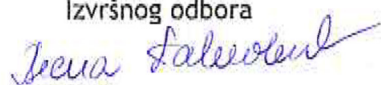
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020.

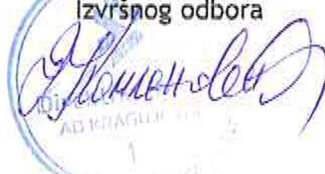
39. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>U dinarima 31.12.2019.</u>
EUR	117.5802	117.5928
USD	95.6637	104.9186
CHF	108.4388	108.4004

Kragujevac, 20. april 2021. godine

Vesna Pavlović
 Predsednik
 Izvršnog odbora

Dimitar Komlenović
 Član
 Izvršnog odbora

Snežana Grbović
 Direktor
 Sektora finansija

**Godišnji izveštaj o poslovanju
Direktne Banke ad Kragujevac za 2020. godinu**

April 2021. godine

SADRŽAJ

I	OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA	3
1.	OSNIVANJE	3
2.	ORGANIZACIJA POSLOVANJA	5
II	FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA	6
1.	MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA	6
2.	BANKARSKI SEKTOR REPUBLIKE SRBIJE	6
3.	USMERENJA DIREKTNE BANKE AD KRAGUJEVAC I REALIZACIJA PROJEKATA U 2020. GODINI	7
4.	BILANS STANJA	8
5.	BILANS USPEHA	18
6.	USKLAĐENOST POSLOVANJA BANKE SA ZAKONSKI PROPISANIM POKAZATELJIMA	25
7.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA	25
8.	LJUDSKI RESURSI - KADROVI	26
III	ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	26
IV	ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA	27
V	PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	27
	MISIJA BANKE	27
	VIZIJA BANKE	27
	OPIS PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA	28
VI	AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	30
VII	INFORMACIJA O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA	30
VIII	POSTOJANJE OGRANAKA	30
IX	ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA	30

I OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA

1. Osnivanje

Direktna Banka ad Kragujevac (u daljem tekstu "Banka") osnovana je kao deoničarsko društvo pod nazivom Jugobanka Jubanka a.d. Kragujevac, prema Odluci o osnivanju Banke od 27. juna 1991. godine i Rešenju Narodne banke Jugoslavije od 3. jula 1991. godine i upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu pod br. Fi 1378-91 od 9. jula 1991. godine.

Po usaglašavanju sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama, Banka je upisana u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu, dana 20. juna 1995. godine Rešenjem Fi br. 1355/95.

Skupština Banke je na sednici od 30. marta 2000. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Šumadija banke a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. januara 2000. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 1999. godine. Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju) između Banke i Šumadija banke a.d. Kragujevac zaključen je 30. marta 2000. godine. Narodna banka Jugoslavije je Rešenjem br. IV/143 634/1 od 20. aprila 2000. godine dala saglasnost na izmene i dopune Ugovora o osnivanju Jugobanke Jubanke a.d. Kragujevac, a koje se odnose na navedeno pripajanje. Rešenjem Privrednog suda u Kragujevcu, Fi 376/2000, upisano je pripajanje Šumadija banke a.d. Kragujevac i formiranje Glavne filijale - Šumadija banka a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Credy banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 3. septembra 2001. godine, Rešenjem br. Fi 1116/2001, a na osnovu Rešenja Narodne banke Jugoslavije od 21. juna 2001. godine br. 1339 i Odluke Skupštine Banke od 14. juna 2001. godine.

Skupština Banke je na sednici održanoj 10. decembra 2004. godine donela Odluku o prihvatanju pripajanja Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac. Pripajanje je izvršeno 1. novembra 2004. godine sa stanjem imovine, kapitala i obaveza na dan 31. oktobra 2004. godine. Narodna banka Srbije je Rešenjem br. 5011 od 24. decembra 2004. godine dala saglasnost na Odluku br. 25744 o utvrđivanju Predloga Odluke o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Banke koja se odnosi na pripajanje Credy banci a.d. Kragujevac Srpske regionalne banke a.d. Beograd. Rešenjem Trgovinskog suda u Kragujevcu br. Fi 1376/04 od 24. decembra 2004. godine upisano je pripajanje Srpske regionalne banke a.d. Beograd Credy banci a.d. Kragujevac.

Dana 5. marta 2010. godine Nova kreditna banka Maribor d.d. (NKBM) postala je većinski vlasnik akcija Credy banke a.d. Kragujevac putem dokapitalizacije. Promena naziva Banke u KBM banka a.d. Kragujevac upisana je u sudski registar kod Privrednog suda u Kragujevcu dana 2. septembra 2013. godine, Rešenjem br. BD 93701/2013, a na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije od 7. maja 2013. godine br. 2582 i Odluke Skupštine Banke od 14. maja 2013. godine.

Na osnovu rešenja Narodne banke Srbije G.418 od 20. januara 2016. godine data je prethodna saglasnost fizičkim licima Andreju Jovanoviću i Bojanu Milovanoviću da pojedinačno steknu direktno vlasništvo koje će im omogućiti više od 33% do 50% glasačkih prava u KBM banci a.d. Kragujevac. Dana 14. aprila 2016. godine u Centralnom registru hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija sa Nove kreditne banke Maribor d.d. sa sedištem u Mariboru, ulica Vita Kraigherja 4, na navedena lica, čime su ona postala većinski akcionari KBM banke a.d. Kragujevac.

Promena naziva Banke u Direktna Banka ad Kragujevac izvršena je na bazi Odluke Skupštine Banke od 6. juna 2016. godine i upisana u Registar privrednih subjekata dana 8. jula 2016. godine Rešenjem br. BD 557191/2016.

Na osnovu saglasnosti Narodne banke Srbije od 26. januara 2017. godine, Banka je stekla podređeno društvo Findomestic banku a.d. Beograd shodno Ugovoru o prenosu akcija zaključenom dana 31. januara 2017. godine.

Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 598,574 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 6,930 dinara.

Dana 8. maja 2017. godine Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 6500, shodno kojoj se 31. mart 2017. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana Skupština akcionara Findomestic banke a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Direktnoj Banci ad Kragujevac br. 13/17.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 24. maja 2017. godine između Direktne Banke ad Kragujevac, kao banke sticaoca i Findomestic banke a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 31. mart 2017. godine.

I OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA (Nastavak)

1. Osnivanje (Nastavak)

U procesu pripajanja Findomestic banke a.d. Beograd Banci nije došlo do promene u osnivačkom kapitalu Banke, kao sticaoca, odnosno nije došlo do srazmerne zamene akcija, s obzirom na to da je Findomestic banka a.d. Beograd pripojena kao podređeno društvo koje je 100% u vlasništvu Banke (tj. gde je matična banka ujedno i banka sticalac).

Banka je 18. maja 2017. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje podređenog društva - Findomestic banke a.d. Beograd. Dana 23. juna 2017. godine Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 5249 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Findomestic banke a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 56320/2017 dana 30. juna 2017. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Findomestic banke a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 i 5/2015). Rešenjem Agencije za privredne registre br. 56327/2017 od 30. juna 2017. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Findomestic banke a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Findomestic banka a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Findomestic banke a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije Findomestic banke a.d. Beograd smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je 30. jun 2017. godine.

Spajanje banaka i fizička migracija podataka Findomestic banke a.d. Beograd izvršeni su 1. jula 2017. godine sa stanjem na dan 30. juna 2017. godine, od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Findomestic banke a.d. Beograd se prikazuju u finansijskim izveštajima Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

Dana 27. oktobra 2017. godine Banka je podnela Narodnoj banci Srbije zahtev za davanje prethodne saglasnosti za sticanje direktnog vlasništva koje će joj omogućiti 100% (više od 50%) glasačkih prava u Piraeus Bank a.d. Beograd, kao i zahtev za davanje saglasnosti sticaocu za sticanje ove banke kao zavisnog podređenog društva, u kome će imati 100% učešća i koje će Banci kao sticaocu dati pravo direktnog kontrolnog vlasništva nad podređenim društvom. Banka je dobila saglasnost Narodne banke Srbije dana 18. decembra 2017. godine i na osnovu dobijene saglasnosti u 2018. godini nastavila je sa aktivnostima u cilju sprovođenja transakcije sticanja podređenog društva Piraeus Bank a.d. Beograd.

Na osnovu ove saglasnosti, Banka je stekla podređeno društvo Piraeus Bank a.d. Beograd, shodno Ugovoru o kupovini akcija zaključenom dana 23. marta 2018. godine. Na osnovu ovog ugovora, Banka je stekla 100% vlasništva u podređenom društvu, odnosno 798,680 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 9,000 dinara.

Na 103. vanrednoj sednici održanoj dana 30. juna 2018. godine, Skupština akcionara Piraeus Bank a.d. Beograd donela je Odluku o pripajanju Banci, kojom se 30. jun 2018. godine definiše kao ugovoreni datum pripajanja, dok je datum završetka pripajanja datum kada se statusna promena registruje kod Agencije za privredne registre. Istog dana, na 45. redovnoj sednici Skupština Banke donela je Odluku o prihvatanju pripajanja Piraeus Bank a.d. Beograd.

Shodno Ugovoru o pripajanju zaključenom dana 16. jula 2018. godine između Banke, kao banke sticaoca i Piraeus Bank a.d. Beograd, kao banke prenosioca koja prestaje pripajanjem, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 30. jun 2018. godine.

Banka je 20. avgusta 2018. godine podnela zahtev i dokumentaciju Narodnoj banci Srbije za dobijanje saglasnosti za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd kao podređenog društva. Dana 19. oktobra 2018. godine, Narodna banka Srbije je donela Rešenje br. 8625 kojim se Banci daje saglasnost za pripajanje Piraeus Bank a.d. Beograd. Navedena statusna promena pripajanja registrovana je kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 96394/2018 dana 26. oktobra 2018. godine.

Danom registracije statusne promene (pripajanja) kod Agencije za privredne registre, Banka je postala pravni sledbenik svih prava i obaveza Piraeus Bank a.d. Beograd, koja je prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije u skladu sa članom 505. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018 i 95/2018). Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 96407/2018 od 26. oktobra 2018. godine usvojena je registraciona prijava brisanja Piraeus Bank a.d. Beograd usled statusne promene pripajanja, pa je Piraeus Bank a.d. Beograd izbrisana iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre.

I OPIS RAZVOJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA (Nastavak)

1. Osnivanje (Nastavak)

Datum zaključno sa kojim su prestale poslovne aktivnosti Piraeus Bank a.d. Beograd i datum nakon kojeg se transakcije smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime Banke je 26. oktobar 2018. godine. Spajanje banaka i fizička migracija podataka Piraeus Bank a.d. Beograd izvršeni su 26. oktobra 2018. godine od kada se sve promene evidentiraju na nivou Banke. Finansijska pozicija i rezultati poslovanja pripojene Piraeus Bank a.d. Beograd se prikazuju u poslovnim knjigama Banke od dana kada je pripajanje izvršeno.

Matični broj Banke je 07654812. Poreski identifikacioni broj Banke je 101458655.

2. Organizacija poslovanja

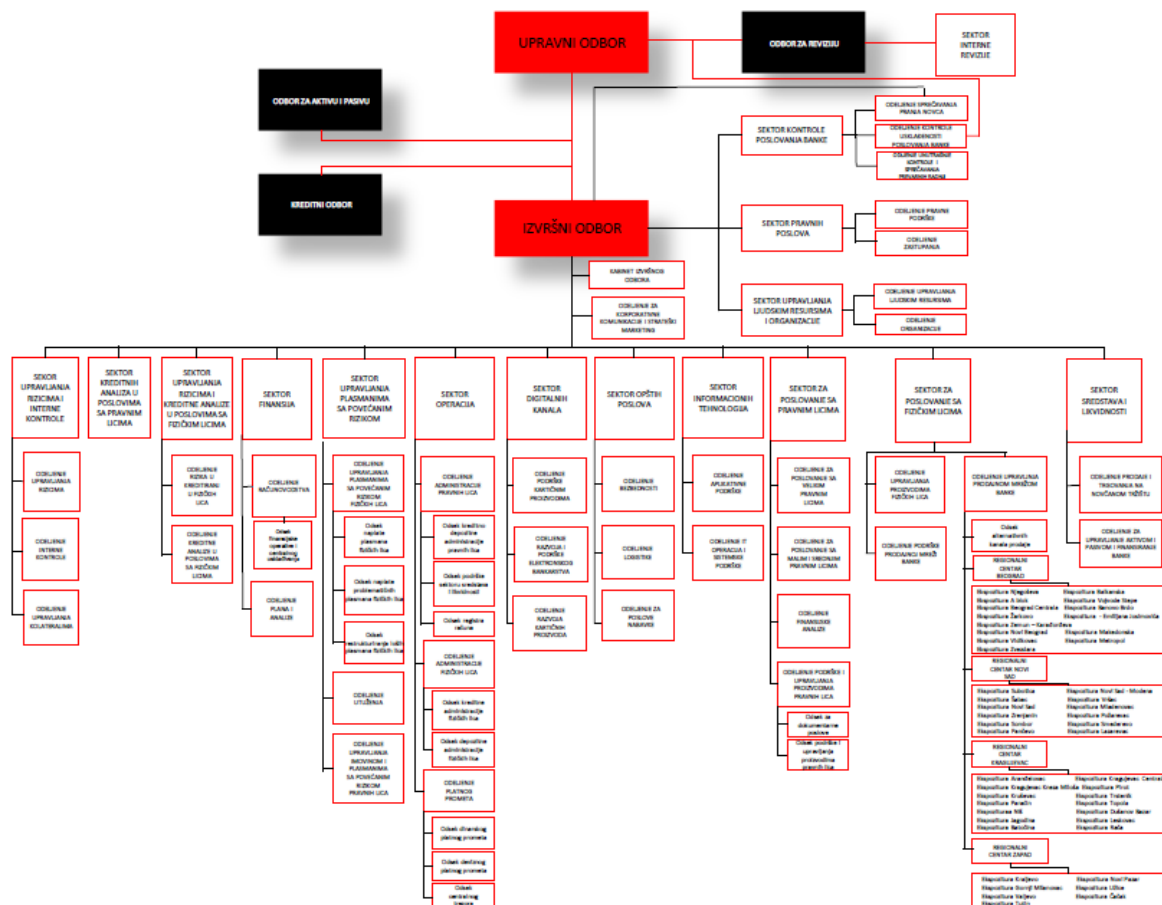
Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslova sa hartijama od vrednosti u ime i za račun Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja. Banka je zatvoreno akcionarsko društvo.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka se sastojala od centrale u Kragujevcu, ulica Bulevar kraljice Marije 54B ulaz 54N, 4 regionalna centra i 47 ekspozitura.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 579 zaposlenih radnika (31. decembar 2019. godine: 656 zaposlenih radnika).

Organizaciona struktura Banke prikazana je kako sledi:

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA

1. Makroekonomski uslovi poslovanja

Makroekonomska kretanja u Srbiji tokom 2020. godine:

- Covid-19 i globalno usporavanje je prema dosadašnjim podacima imalo manje posledice na Srbiju u odnosu na ostale evropske zemlje zbog postignute makroekonomske i finansijske stabilnosti, prethodne dinamike rasta, stvorenog fiskalnog prostora, pravovremenog i sveobuhvatnog paketa mera, kao i strukture ekonomije.
- Srbija je u 2020. godini zabeležila smanjenje BDP-a od 1.0%, što je bilo u skladu sa projekcijom Narodne banke Srbije.
- Tekući deficit u 2020. godini smanjen je na 4.3% BDP-a. Makroekonomska stabilizacija i popravljane poslovnog ambijenta doprineli su visokom prilivu stranih direktnih investicija (SDI) od 10.3 milijardi evra u periodu od 2018-2020., godine od čega je samo u 2020. priliv SDI iznosio 3 milijarde evra.
- Uprkos eksternim izazovima, robni izvoz je ostao relativno otporan i zahvaljujući proizvodnoj i geografskoj diversifikaciji i izvozno-orijentisanim investicijama, zabeležio je pad od svega 2.3% u 2020. godini.
- Stopa nezaposlenosti u četvrtom kvartalu 2020. godine zadržana je na jednocifrenom nivou (9.9%).
- Rezultati su potvrđeni zadržanim kreditnim rejtingom u 2020. (Fitch i S&P) i povećanjem rejtinga od strane agencije Moody's, uprkos globalnoj krizi izazvanoj pandemijom Covid-19.
- Stabilnost bankarskog sektora je očuvana i dodatno ojačana. Učešće NPL je u decembru 2020. godine iznosilo 3.7%.
- Inflacija je čvrsto pod kontrolom, i kreće se oko 2% u proseku za poslednjih sedam godina. Inflacija je tokom 2020. godine ostala niska i stabilna i u proseku je iznosila 1.6%.
- Kurs dinara prema evru je na dan 31. decembra 2020. godine iznosio 117.5802 dinara za jedan evro i u odnosu na 31. decembar 2019. godine kada je iznosio 117.5928 dinara smanjen je za 0.01% odnosno za 0.012 dinara za jedan evro.

Smanjenje referentne kamatne stope Narodne banke Srbije na 1.00% na kraju 2020. godine opredeljeno je opadajućim inflacionim očekivanjima i ublaženom monetarnom politikom.

Ostvareni ekonomski pokazatelji:

- Bruto devizne rezerve Narodne banke Srbije na kraju decembra 2020. godine iznosile su 13.49 milijardi evra i u odnosu na kraj prethodne godine povećane su za 0.11 milijardi evra. Tokom 2020. godine devizne rezerve su očuvane na adekvatnom i stabilnom nivou (povećane su za 113.2 miliona evra), čime je dodatno ojačana otpornost domaćeg finansijskog sistema na potrese iz međunarodnog okruženja.
- Neto devizne rezerve (devizne rezerve umanjene za devizna sredstva banaka po osnovu obavezne rezerve i drugim osnovama) na kraju decembra 2020. godine iznosile su 11.1 milijardu evra.
- Obim realizovane trgovine devizama na međubankarskom deviznom tržištu u decembru 2020. godine iznosio je 693.5 miliona evra. U 2020. godini, u međubankarskoj trgovini realizovano je ukupno 6,565.7 miliona evra.
- Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Republike Srbije za 2020. godinu iznosi: izvoz od 19.5 milijardi USD dolara i uvoz od 26.2 milijardi USD dolara, tako da ostvareni deficit iznosi 6.7 milijardi USD dolara, što izraženo u evrima iznosi 5.9 milijardi evra.
- Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 74.3% i veća je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 73.4%.

2. Bankarski sektor Republike Srbije

U Republici Srbiji, prema poslednjim zvanično objavljenim podacima Narodne banke Srbije, na kraju trećeg kvartala 2020. godine poslovalo je 26 banaka, sa ukupnim bilansnim potencijalom od 4,510 milijardi dinara, koji je u odnosu na kraj 2019. godine viši za 10.43%, kada je iznosio 4,084 milijarde dinara.

Ukupan kapital bankarskog sektora iznosi 717 milijardi dinara, a broj zaposlenih iznosi 22,858. U odnosu na kraj 2019. godine kapital bankarskog sektora je povećan za 11 milijardi dinara. Banke u vlasništvu stranih lica imaju dominantan udeo u bankarskom sektoru sa 86.3% aktive i 86.1% kapitala bankarskog sektora.

Od ukupnog broja banaka, 19 banaka je poslovalo sa pozitivnim rezultatom u ukupnom iznosu od 44.3 milijarde dinara, dok je 7 banaka poslovalo sa gubitkom u ukupnom iznosu od 1.2 milijarde dinara. Devet banaka, koje se mogu svrstati u grupu velikih banaka, učestvuje u najvećem delu dobiti (preko 90.2% ukupnog dobitka), dok dve banke opredeljuju 56% ukupno ostvarenog gubitka.

U vlasničkoj strukturi bankarskog sektora dominantno je učešće banaka koje su u većinskom vlasništvu stranih akcionara, 19 banaka. U vlasništvu domaćih lica je 7 banaka i to 4 u vlasništvu države kao većinskog ili najvećeg pojedinačnog akcionara i 3 u vlasništvu privatnih lica. Domaće banke u vlasništvu države i privatnih lica na kraju trećeg kvartala 2020. godine učestvuju sa 13.7% u ukupnoj aktivni, sa 13.9% u ukupnom kapitalu i sa 17.3% u ukupnom broju zaposlenih.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

3. Usmerenja Direktne Banke ad Kragujevac i realizacija projekata u 2020. godini

Ukupan bilansni potencijal Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 60.09 milijardi dinara, a ukupan vanbilansni potencijal iznosi 123.43 milijardi dinara.

U finansijskom poslovanju Banka je na dan 31. decembra 2020. godine iskazala dobitak pre oporezivanja u iznosu od 653,984 hiljade dinara, odnosno dobitak posle oporezivanja u iznosu od 660,909 hiljada dinara.

Skupština Banke je usvojila Strategiju i Politiku poslovanja Banke za period od 2020 - 2023. godine. Dokument sadrži strateška opredeljenja, poslovne ciljeve i aktivnosti koje će sprovesti najviše rukovodstvo Banke u cilju njihovog ostvarenja u periodu od 2020 - 2023. godine.

Strategija i Politika poslovanja Banke za period od 2020 - 2023. godine daje smernice u bitnim segmentima poslovanja Banke, u skladu sa planovima većinskih akcionara. Smernice i poslovni ciljevi navedeni u dokumentu sa projekcijama bilansa stanja i bilansa uspeha, imaju za cilj da obezbede poslovanje koje generiše profit, uz ispunjenje svih zakonom propisanih pokazatelja poslovanja.

Glavna usmerenja Banke u 2020. godini bila su:

- Revitalizacija poslovnih procesa u cilju uvećanja operativne efikasnosti čime će se povećati produktivnost na način da se operativni procesi prerade i pojednostave (unapređenje IT procesa, kadrovska pitanja, kreditni procesi, proces naplate);
- Optimizacija organizacione šeme kako bi se obezbedio efikasniji proces uz manje troškove sa motivacionim sistemom nagrađivanja;
- Uspostavljanje i intenziviranje saradnje sa platnim institucijama u cilju optimalnog korišćenja njihovih resursa za prodaju proizvoda Banke;
- Uspostavljanje saradnje sa nadnacionalnim finansijskim institucijama (EIB, EBRD, EFSE, GGF) u cilju obezbeđivanja dugoročnog stabilnog finansiranja Banke;
- Racionalno upravljanje likvidnošću i jačanje depozitnog potencijala;
- Nastavak poboljšanja ponude proizvoda i usluga koje Banka pruža;
- Rast poslovanja i postepeno uvećanje tržišnog udela uz prihvatljiv nivo preuzimanja rizika;
- Unapređenje digitalnog prisustva Banke kroz izmene front end aplikacija, dalji razvoj i proširenje palete proizvoda dostupnih kroz digitalne kanale, proširenje i integracija komunikacionih kanala na sve vidove modernih interakcija;
- Racionalizacija troškova – stalna analiza smanjenja mogućnosti troškova i aktivno praćenje svakog utroška i analiza svakog odstupanja od plana ili povećanja administrativnih troškova, uvođenje strogih procedura nabavke i centralizacija iste;
- Kontinuirano unapređenje sistema izveštavanja u cilju praćenja postavljenih ciljeva iz Poslovnog plana;
- Aktivno upravljanje lošim plasmanima, da bi maksimizirali naplatu i smanjili verovatnoću budućih gubitaka; i
- Optimizacija visine osnovnog kapitala Banke preko rezultata poslovanja.

Realizacija poslovnog potencijala

Poslovna aktivnost Banke, ostvareni rast cena na malo, kao i stabilnost kursa dinara uticali su na dostignuti nivo poslovnog potencijala, koji na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 60,087,128 hiljada dinara. U odnosu na prethodnu godinu poslovni potencijal Banke beleži smanjenje od 1.3%.

Vanbilansne stavke u iznosu od 123,432,470 hiljada dinara, povećane su nominalno za 4,305,800 hiljada dinara ili 4%, pri čemu je nivo neopozivih obaveza smanjen za 648,100 hiljada dinara, nivo opozivih obaveza povećan je za 3,435,962 hiljade dinara, date garancije su povećane za 2,010,785 hiljada dinara, nepokriveni akreditivi su povećani za 2,022 hiljade dinara, a nivo obaveza po poslovima u ime i za račun trećih lica povećan je za 93,255 hiljada dinara. Ostale vanbilansne stavke su smanjene za 588,124 hiljade dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja

Bilansna suma na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 60,087,128 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine smanjena je za 781,779 hiljada dinara.

Smanjenje bilansne sume rezultat je smanjenja depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci u iznosu od 2,004,257 hiljada dinara i povećanja kapitala za 695,931 hiljadu dinara, povećanja depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima u iznosu od 434,736 hiljada dinara i povećanja ostalih obaveza za 22,038 hiljada dinara.

Struktura bilansa stanja Banke prikazana je kako sledi:

		U 000 RSD		
AKTIVA		31.12.2020.	31.12.2019.	Indeks
1		2	3	4=2/3
I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,340,467	8,576,676	86
II	Založena finansijska sredstva	1,164,318	2,102,904	55
III	Potraživanja po osnovu derivata	49,093	26,978	182
IV	Hartije od vrednosti	7,820,273	6,687,050	117
V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,669,796	3,168,839	116
VI	Kredit i potraživanja od komitenata	36,881,752	36,935,835	100
VII	Investicije u zavisna društva	-	-	-
VIII	Nematerijalna imovina	261,772	247,368	106
IX	Nekretnine, postrojenja i oprema	2,054,173	2,030,715	101
X	Investicione nekretnine	196,359	396,277	50
XI	Odložena poreska sredstva	157,991	161,023	98
XII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	6,071	-
XIII	Ostala sredstva	491,134	529,171	93
I-XIII	UKUPNA AKTIVA	60,087,128	60,868,907	99

PASIVA		31.12.2020.	31.12.2019.	Indeks
1		2	3	4=2/3
I	Obaveze po osnovu derivata	46,361	19,106	243
II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,959,311	4,963,568	60
III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	43,278,005	42,843,269	101
IV	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-
V	Subordinirane obaveze	764,271	764,353	100
VI	Rezervisanja	278,753	236,153	118
VII	Tekuće poreske obaveze	-	-	-
VIII	Odložene poreske obaveze	-	-	-
IX	Ostale obaveze	1,680,752	1,658,714	101
X	Kapital	11,079,675	10,383,744	107
I-X	UKUPNO PASIVA	60,087,128	60,868,907	99

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

Gotovina i sredstva kod centralne banke na dan 31. decembra 2020. godine iznose 7,340,467 hiljada dinara i beleže smanjenje u odnosu na 2019. godinu za 14%, odnosno 1,236,209 hiljada dinara. Smanjenje se odnosi na novčana sredstva na žiro računu u iznosu od 2,433,525 hiljada dinara, na deviznu obaveznu rezervu u iznosu od 447,814 hiljada dinara, obračunatu kamatu u iznosu od 678 hiljada dinara, gotovinu u blagajni u dinarima u iznosu od 323 hiljade dinara i potraživanja za naknadu od Narodne banke Srbije (NBS) u iznosu od 14 hiljada dinara, dok se povećanja odnose na deponovane viškove likvidnih sredstava kod NBS u iznosu od 1,499,706 hiljada dinara, gotovinu u blagajni u stranoj valuti u iznosu od 143,114 hiljada dinara i ostala novčana sredstva u iznosu 3,325 hiljada dinara.

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	7,340,467	8,576,676
- dinari:	3,834,704	4,769,538
žiro račun	1,514,384	3,947,909
gotovina u blagajni	820,506	820,829
deponovani viškovi likvidnih sredstava kod NBS	1,499,706	-
potraživanja za naknadu od NBS	-	14
obračunata kamata od NBS	108	786
- u stranoj valuti:	3,505,761	3,807,136
gotovina u blagajni	848,239	705,125
devizna obavezna rezerva	2,652,923	3,100,737
novčana sredstva kod Centralnog registra	4,599	1,274
Ostali plemeniti metali	2	2

U decembru 2020. godine, obavezna rezerva u dinarima iznosila je 2,750,040 hiljada dinara (decembar 2019. godine: 2,694,975 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Na prosečno stanje obračunate dinarske obavezne rezerve u 2020. godini Narodna banka Srbije je plaćala kamatu po stopi od 0.75% od januara do februara 2020. godine, 0.50% u martu, od aprila do maja 0.25% i od juna do kraja godine 0.10% godišnje.

Na dan 31. decembra 2020. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve za sredstva sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, 62% se izdvaja u evrima, a preostalih 38% u dinarima, dok se za devizna sredstva sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana izdvaja 70% u evrima, a preostalih 30% u dinarima na žiro računu.

Kamatna stopa na iznos viškova likvidnih sredstava deponovanih kod Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 0.10% na godišnjem nivou.

Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 1.00%.

HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine iznose 8,984,591 hiljadu dinara i čine ih: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 580 hiljada dinara i finansijska sredstva koja se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 8,984,011 hiljada dinara, a koje čine: kuponske obveznice Republike Srbije u dinarima u iznosu od 4,706,440 hiljada dinara, kuponske obveznice Republike Srbije u stranoj valuti u iznosu od 3,824,457 hiljada dinara, obveznice banaka u iznosu od 452,827 hiljada dinara i ostale hartije od vrednosti u dinarima u iznosu od 287 hiljada dinara. Na dan 31. decembra 2020. godine državne hartije od vrednosti (kuponske obveznice) denominovane u stranoj valuti u iznosu od 1,164,318 hiljada dinara su založena finansijska sredstva za obaveze Banke čije je ispunjenje obezbeđeno založnim pravom, a odnosi se na kredit po repo poslovima na osnovu repo ugovora o prodaji hartija od vrednosti, sa ugovorenim obavezom njihove ponovne kupovine, u stranoj valuti.

U odnosu na 31. decembar 2019. godine hartije od vrednosti su povećane za 194,637 hiljada dinara po osnovu neto kupovine državnih HOV u dinarima u iznosu od 1,508,733 hiljade dinara, neto prodaje državnih HOV u evrima u iznosu od 1,300,909 hiljada dinara i negativnog efekta po osnovu tržišnog usklađivanja, obračunate kamate i obračunatih kursnih razlika u iznosu od 13,187 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Stanje neto kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 3,669,796 hiljada dinara. U odnosu na 31. decembar 2019. godine neto krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija viši su za 500,957 hiljada dinara, odnosno 16%.

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija:	3,669,796	3,168,839
- NBS	4,741	433,540
- inostrane banke	2,276,493	1,831,581
- ostale banke	439,160	158,030
- druge finansijske organizacije	949,402	745,688

U 000 RSD

Povećanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2020. godini iznosi 500,957 hiljada dinara i rezultat je povećanja sredstava na deviznim računima kod inostranih banaka u iznosu od 445,347 hiljada dinara i povećanja repo plasmana u evrima u iznosu od 184,232 hiljade dinara.

Na stanje navedene pozicije uticalo je i smanjenje kredita i ostalih plasmana bankama u stranoj valuti i dinarima u iznosu od 127,707 hiljada dinara, smanjenje čekova u stranoj valuti i potraživanja po osnovu primljenih čekova u iznosu od 442 hiljade dinara, potraživanja i razgraničenja po osnovu kamata koja su smanjena za 451 hiljadu dinara i smanjenje po osnovu razgraničenih prihoda u iznosu od 22 hiljade dinara.

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Stanje neto kredita i potraživanja od komitenata na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 36,881,752 hiljade dinara. U odnosu na 31. decembar 2019. godine neto krediti i potraživanja od komitenata beleže smanjenje za 54,083 hiljade dinara.

Stanje neto kredita od komitenata na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 36,149,476 hiljada dinara, od čega se na pravna lica odnosi 12,441,087 hiljada dinara, a na stanovništvo 23,708,389 hiljada dinara, i odnosi se na neto stanja datih kredita i ostalih plasmana bez pripadajućih kamata, naknada i razgraničenja koji ukupno iznose 854,699 hiljada dinara i pasivnih razgraničenja po osnovu unapred naplaćene naknade koja iznosi 122,423 hiljade dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Stanje neto kredita od komitenata na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 36,912,312 hiljada dinara, od čega se na pravna lica odnosi 13,460,748 hiljada dinara, a na stanovništvo 23,451,564 hiljade dinara, i odnosi se na neto stanja datih kredita i ostalih plasmana bez pripadajućih kamata, naknada i razgraničenja koji ukupno iznose 190,542 hiljade dinara i pasivnih razgraničenja po osnovu unapred naplaćene naknade koja iznosi 167,020 hiljada dinara.

U 000 RSD

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročno	Dugoročno	Ukupno	Kratkoročno	Dugoročno	Ukupno
Neto krediti	2,982,781	33,166,695	36,149,476	4,151,924	32,760,388	36,912,312
Stanovništvo	630,603	23,077,786	23,708,389	675,345	22,776,219	23,451,564
Javna preduzeća	522,798	526,172	1,048,970	1,158,135	550,226	1,708,361
Preduzeća	1,770,893	9,340,587	11,111,480	2,245,277	9,337,937	11,583,214
Preduzetnici	44,047	56,068	100,115	37,677	82,774	120,451
Strana pravna lica	-	-	-	32,142	-	32,142
Ostalo	14,440	166,082	180,522	3,348	13,232	16,580

Smanjenje neto kredita i ostalih plasmana (ne uzimajući u obzir kamate, naknade i razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu) u odnosu na kraj 2019. godine u iznosu od 762,836 hiljada dinara je posledica smanjenja bruto kredita komitenata za 942,037 hiljada dinara dok su ispravke vrednosti smanjene za 179,201 hiljadu dinara.

U 000 RSD

	31.12.2020.	31.12.2019.
Pravna lica (bez kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu)	12,441,087	13,460,748
Bruto	12,840,586	13,972,727
Ispravka vrednosti	(399,499)	(511,979)
Stanovništvo (bez kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu)	23,708,389	23,451,564
Bruto	24,856,291	24,666,187
Ispravka vrednosti	(1,147,902)	(1,214,623)

Stanje neto kredita i potraživanja od stanovništva (uključujući pripadajuće kamate, naknade i razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu) na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 24,293,375 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine povećano je za 827,523 hiljade dinara.

U 000 RSD

	31.12.2020.	31.12.2019.
STANOVNIŠTVO	24,293,375	23,465,852
Potraživanja za kamatu i naknadu	30,254	33,836
Kredit i ostali plasmani	23,708,389	23,451,564
Aktivna vremenska razgraničenja	649,271	121,447
Pasivna vremenska razgraničenja	(94,539)	(140,995)

Plasmani stanovništvu, neto iznose 23,708,389 hiljada dinara (bez pripadajućih kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu), od čega se na prekoračenja po tekućim računima odnosi 309,684 hiljade dinara i u odnosu na 2019. godinu povećana su za 4,363 hiljade dinara. Krediti iznose 22,881,978 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu povećani su za 387,434 hiljade dinara, a kreditne kartice iznose 516,727 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu smanjene su za 134,972 hiljade dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Struktura neto plasmana stanovništvu prikazana je u sledećoj tabeli:

	U 000 RSD		
	31.12.2020.	31.12.2019.	Indeks
Kredit	22,881,978	22,494,544	102
Prekoračenja po tekućim računima	309,684	305,321	101
Kartice	516,727	651,699	79
Plasmani stanovništva (bez kamata, naknada i razgraničenih potraživanja za obračunatu kamatu)	23,708,389	23,451,564	101

Potraživanja za kamatu i naknadu stanovništvu na dan 31. decembra 2020. godine iznose 30,254 hiljade dinara i u odnosu na 2019. godinu niža su za 3,582 hiljade dinara. Aktivna vremenska razgraničenja za obračunatu kamatu stanovništva na dan 31. decembra 2020. godine iznose 649,271 hiljadu dinara, a pasivna vremenska razgraničenja iznose 94,539 hiljada dinara.

Najtraženiji krediti su gotovinski krediti i krediti za refinansiranje obaveza koji u ukupnim bruto kreditima stanovništva učestvuju sa 69% i iznose 17,178 miliona dinara. Osim gotovinskih kredita Banka je u ponudi imala i potrošačke kredite, auto kredite, poljoprivredne kredite, stambene kredite.

Stanje neto kredita i potraživanja ostalih komitenata na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 12,588,377 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine smanjeno je za 881,606 hiljada dinara, odnosno 7%.

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
OSTALI KOMITENTI	12,588,377	13,469,983
Potraživanja za kamatu i naknadu	36,736	29,706
Kredit	12,254,998	13,105,414
Ostali plasmani	186,089	355,334
Aktivna vremenska razgraničenja	138,438	5,553
Pasivna vremenska razgraničenja	(27,884)	(26,025)
Potraživanja od banaka u stečaju po čekovima građana	-	1

NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 261,772 hiljade dinara i povećana je za 14,404 hiljade dinara u odnosu na 31. decembar 2019. godine kada je iznosila 247,368 hiljada dinara.

Povećanje nematerijalne imovine u 2020. godini izvršeno je po osnovu nabavki novih nematerijalnih ulaganja u iznosu od 87,144 hiljade dinara, dok je amortizacija tekućeg izveštajnog perioda iznosila 72,740 hiljada dinara.

Nematerijalna ulaganja obuhvataju licence, softvere i slična prava.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2020. godine iznose 2,054,173 hiljade dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine, kada su iznosili 2,030,715 hiljada dinara, povećana su za 23,458 hiljada dinara.

Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme u 2020. godini je rezultat priznavanja prava korišćenja imovine, nekretnina i drugih sredstava, koju Banka prima u zakup i koju je priznala u skladu sa MSFI 16 u iznosu od 318,723 hiljade dinara, povećanja ostale opreme u iznosu od 47,477 hiljada dinara (po osnovu nove nabavke u iznosu od 47,584 hiljade dinara i rashodovanja u iznosu od 107 hiljada dinara), smanjenja osnovnih sredstava u pripremi u iznosu od 44,449 hiljada dinara (po osnovu smanjenja aktiviranjem osnovnih sredstava u iznosu od 85,499 hiljada dinara (aktiviranje opreme u iznosu od 36,237 hiljada dinara i aktiviranja po osnovu ulaganja u objekte uzete u zakup u iznosu od 49,262 hiljade dinara), po osnovu rashodovanja u iznosu od 1,286 hiljada dinara i ostalih smanjenja u iznosu od 2,036 hiljada dinara, kao i po osnovu povećanja investicija u toku u iznosu od 44,372 hiljade dinara) i izvršene amortizacije u iznosu od 298,293 hiljade dinara.

INVESTICIONE NEKRETNINE

Na dan 31. decembra 2020. godine investicione nekretnine Banke, iskazane po fer vrednosti utvrđene od strane nezavisnog procenitelja, iznose 196,359 hiljada dinara.

U 2020. godini izvršeno je otuđenje (prodaja) investicione nekretnine u Beogradu – Kosovska 10, knjigovodstvene vrednosti od 272,275 hiljada dinara. Pozitivni efekti revalorizacije po osnovu prodate investicione nekretnine u iznosu od 72,036 hiljada dinara preneti su na neraspoređenu dobit iz ranijih godina.

ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Odložena poreska sredstva na dan 31. decembra 2020. godine iznose 157,991 hiljadu dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine smanjena su za 3,032 hiljade dinara.

OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva na dan 31. decembra 2020. godine iznose 491,134 hiljade dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine smanjena su za 38,037 hiljada dinara.

Ostala sredstva na dan 31. decembra 2020. godine se najvećim delom odnose na potraživanja po osnovu plaćenih sudskih taksi u iznosu od 112,449 hiljada dinara. Sredstva stečena naplatom potraživanja iznose 214,004 hiljade dinara. Navedena sredstva su bila predmet procene u cilju utvrđivanja eventualnog obezvređenja na dan bilansa stanja i za sva sredstva za koja je utvrđeno da je knjigovodstvena vrednost veća od nadoknadive vrednosti, izvršena je odgovarajuća ispravka vrednosti.

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci su na dan 31. decembra 2020. godine iznosili 2,959,311 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu manji su za 2,004,257 hiljada dinara.

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	2,959,311	4,963,568
- banke	1,207,838	3,095,086
- druge finansijske organizacije	1,751,473	1,868,482

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII (NASTAVAK)

U strukturi depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci na dan 31. decembra 2020. godine, depoziti iznose 1,789,428 hiljada dinara ili 60.47% (od toga transakcioni depoziti iznose 227,367 hiljada dinara, a ostali depoziti 1,562,061 hiljadu dinara), krediti i obaveze prema bankama iznose 1,164,318 hiljada dinara ili 39.34%, obaveze po osnovu kamata i naknada iznose 457 hiljada dinara ili 0.02%, dok razgraničene obaveze za obračunatu kamatu iznose 5,108 hiljada dinara ili 0.17%.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci:

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	2,959,311	4,963,568
Transakcioni depoziti	227,367	654,398
Ostali depoziti	1,562,061	1,854,206
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	1,164,318	2,452,904
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	457	620
Razgraničena obaveza za obračunatu kamatu	5,108	1,440

Smanjenje u 2020. godini se najvećim delom odnosi na smanjenje obaveze po osnovu kredita po repo poslovima u iznosu od 938,586 hiljada dinara na osnovu repo Ugovora o prodaji hartija od vrednosti, smanjenja transakcionih depozita drugih finansijskih organizacija u iznosu od 356,970 hiljada dinara, smanjenja primljenih depozita od domaćih banaka u iznosu od 350,000 hiljada dinara i smanjenja depozita drugih finansijskih organizacija u iznosu od 292,145 hiljada dinara.

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima su na dan 31. decembra 2020. godine iznosili 43,278,005 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu beleže povećanje za 434,736 hiljada dinara.

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	43,278,005	42,843,269
Transakcioni depoziti	21,102,388	22,931,114
Ostali depoziti	21,696,163	19,291,836
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	349,378	517,710
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	6,342	9,861
Razgraničena obaveza za obračunatu kamatu	123,734	92,748

U strukturi depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima najznačajnije učešće imaju depoziti koji iznose 42,798,551 hiljadu dinara, odnosno 98.89% (transakcioni depoziti učestvuju sa 48.76%, dok ostali depoziti učestvuju sa 50.13%).

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema stanovništvu su na dan 31. decembra 2020. godine iznosili 24,055,233 hiljade dinara i u odnosu na 2019. godinu viši su za 1,368,913 hiljada dinara, odnosno 6%. Depoziti fizičkih lica iznose 23,959,913 hiljada dinara i u odnosu na kraj prethodne godine beleže rast od 6%.

Na transakcione depozite stanovništva se odnosi 9,692,460 hiljada dinara i oni su u odnosu na 2019. godinu veći za 517,159 hiljada dinara, odnosno 6%, dok ostali depoziti stanovništva iznose 14,267,453 hiljade dinara i u odnosu na 2019. godinu beleže povećanje od 6%, odnosno 838,421 hiljadu dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (NASTAVAK)

Struktura depozita i ostalih obaveza prema stanovništvu:

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Stanovništvo	24,055,233	22,686,320
Transakcioni depoziti	9,692,460	9,175,301
Ostali depoziti	14,267,453	13,429,032
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	1,903	5,219
Razgraničenja	93,417	76,768

Nivo depozita fizičkih lica je povećan u odnosu na stanje na dan 31. decembra 2019. godine za 6.03%.

U strukturi depozita stanovništva devizni depoziti učestvuju 75%.

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima su na dan 31. decembra 2020. godine iznosili 19,222,772 hiljade dinara i u odnosu na 2019. godinu niži su za 934,177 hiljada dinara, odnosno 5%.

Depoziti pravnih lica iznose 18,838,638 hiljada dinara, odnose se samo na transakcije i ostale depozite pravnih lica bez ostalih obaveza, i u odnosu na kraj prethodne godine manji su za 779,979 hiljada dinara.

Na transakcije depozite ostalih komitenata se odnosi 11,409,928 hiljada dinara koji su u odnosu na 2019. godinu niži za 17%, odnosno 2,345,885 hiljada dinara, a ostali depoziti iznose 7,428,710 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu viši su za 1,565,906 hiljada dinara, odnosno 26.71%.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema ostalim komitentima:

	U 000 RSD	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Ostali komitenti:	19,222,772	20,156,949
Transakcioni depoziti	11,409,928	13,755,813
Ostali depoziti	7,428,710	5,862,804
Primljeni krediti i ostale finansijske obaveze	347,475	512,491
Obaveze po osnovu kamata i naknada	6,342	9,861
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	30,317	15,980

U strukturi depozita drugih komitenata na dan 31. decembra 2020. godine dinarski depoziti učestvuju sa 66%, dok devizni depoziti učestvuju sa 34%.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

SUBORDINIRANE OBAVEZE

Subordinirane obaveze na dan 31. decembra 2020. godine iznose 764,271 hiljadu dinara, po osnovu kredita u iznosu od EUR 6.5 miliona.

U odnosu na 31. decembar 2019. godine obaveze su smanjenje za 82 hiljade dinara po osnovu obračunatih pozitivnih kursnih razlika.

REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2020. godine iznose 278,753 hiljade dinara. Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni utvrđena u skladu sa usvojenom Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti" iznose 59,918 hiljada dinara i smanjena su u odnosu na 2019. godinu za 31,640 hiljada dinara.

Rezervisanja za sudske sporove iznose 168,661 hiljadu dinara i u odnosu na 2019. godinu su povećana za 66,583 hiljade dinara.

U skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" izvršen je obračun rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu otpremnina za penzije i ostala dugoročna primanja zaposlenih u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu, i po tom osnovu formirana su rezervisanja u iznosu od 24,786 hiljada dinara na dan 31. decembra 2020. godine.

Ostala rezervisanja iznose 25,388 hiljada dinara.

OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze na dan 31. decembra 2020. godine iznose 1,680,752 hiljade dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine povećane su za 22,038 hiljada dinara.

U okviru ostalih obaveza evidentirane su obaveze za lizing po osnovu priznavanja prava korišćenja imovine, nekretnina i drugih sredstava koje Banka prima u zakup i koje je priznala u skladu sa novousvojenim MSFI 16 "Lizing" u iznosu od 1,076,798 hiljada dinara.

KAPITAL

Kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 11,079,675 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2019. godine povećan je za 695,931 hiljadu dinara po osnovu:

- ostvarenog dobitka u tekućem izveštajnom periodu u iznosu od 660,909 hiljada dinara;
- povećanja aktuarskih dobitaka u iznosu od 1,068 hiljada dinara;
- povećanja nerealizovanog dobitka po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 44,346 hiljada dinara;
- povećanja nerealizovanog gubitka po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 435 hiljada dinara; i
- smanjenja neraspoređenog dobitka iz ranijeg perioda po osnovu odloženih poreskih sredstava po osnovu rashoda koji je priznat u 2020. godini, a odnosi se na efekte prve primene MSFI 9 u iznosu od 9,957 hiljada dinara.

U okviru kapitala izvršen je prenos sa revalorizacionih rezervi na neraspoređeni dobitak iz ranijeg perioda po osnovu otuđenog objekta u iznosu od 72,036 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KAPITAL (NASTAVAK)

Kapital Banke čini 18% ukupnog poslovnog potencijala i u vlasništvu je 2 akcionara.

Strukturu kapitala Banke u iznosu od **11,079,675 hiljada dinara** na dan 31. decembra 2020. godine dinara čine:

	U 000 RSD
Aksijski kapital – obične akcije	1,916,485
Emisiona premija	267
Revalorizacione rezerve	22,888
Nerealizovani dobici po osnovu HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	295,936
Nerealizovani gubici po osnovu HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(435)
Aktuarski dobici	9,023
Nepokriveni gubitak iz ranijih godina	(52,488)
Dobitak iz ranijih godina	8,227,090
Ostvaren dobitak u tekućoj godini	660,909

Akcionari Banke su Jovanović Andrej sa učešćem od 50.0000% i Milovanović Bojan sa učešćem od 50.0000% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2020. godine.

Vlasnička struktura kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Broj akcija	% učešća
JOVANOVIĆ ANDREJ	535,930	50.0000
MILOVANOVIĆ BOJAN	535,930	50.0000
UKUPNO	1,071,860	100.00%

Na dan 31. decembra 2020. godine upisani i uplaćeni kapital Banke iznosi 1,916,485 hiljada dinara i sastoji se od 1,071,860 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1,788 dinara.

Revalorizacione rezerve koje na dan 31. decembra 2020. godine iznose 22,888 hiljada dinara formirane su kao rezultat pozitivnih efekata procene građevinskih objekata, umanjene za pripadajuće odložene poreze.

Smanjenje revalorizacionih rezervi u 2020. godini u iznosu od 72,036 hiljada dinara izvršeno je po osnovu prenosa pripadajućih revalorizacionih rezervi otuđenog objekta na neraspoređenu dobit iz ranijih godina.

Nerealizovani dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti HOV koje se vrednuju po FVOCI

Na dan 31. decembra 2020. godine nerealizovani dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) iznose 295,501 hiljadu dinara i odnose se na neto dobitke od promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 277,014 hiljada dinara, dobitke po osnovu promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata u iznosu od 1 hiljade dinara, na ispravku vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 18,921 hiljadu dinara i nerealizovane gubitke po osnovu promene fer vrednosti hartija od vrednosti u iznosu od 435 hiljada dinara.

Aktuarski dobici

Nakon izvršene procene rezervisanja za otpremnine i ostala primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" od strane ovlašćenog aktuara, u 2020. godini povećani su aktuarski dobici za 1,068 hiljada dinara, tako da stanje istih na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 9,023 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 7,955 hiljada dinara).

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

4. Bilans stanja (Nastavak)

KAPITAL (NASTAVAK)

Neraspoređeni dobitak

Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 8,227,090 hiljada dinara i rezultat je ostvarenih dobitaka po osnovu pozitivnog rezultata poslovanja u iznosu od 8,135,140 hiljada dinara, prenosa revalorizacionih rezervi u iznosu od 72,036 hiljada dinara po osnovu prodatog objekta i dobitka iz ranijih godina u iznosu od 19,914 hiljada dinara koji je rezultat evidentiranja odloženih poreskih sredstava po osnovu rashoda koji će se priznati u poreskim periodima za naredne 2 godine za koje se podnosi poreski bilans, a odnosi se na efekte prve primene MSFI 9.

Ostvaren dobitak iz tekućeg izveštajnog perioda

Dobitak Banke nakon oporezivanja, koji u 2020. godini iznosi 660,909 hiljada dinara, rezultat je dobitka iz redovnog poslovanja u iznosu od 653,984 hiljade dinara i neto efekta po osnovu poreza u iznosu od 6,925 hiljada dinara po osnovu poreza na dobitak u iznosu od 21,577 hiljada dinara i dobitka po osnovu odloženih poreza u iznosu od 28,502 hiljade dinara.

5. Bilans uspeha

	U 000 RSD		Indeks
	2020.	2019.	
1	2	3	4=2/3
Prihodi od kamata	2,686,732	2,845,804	94
Rashodi od kamata	(438,527)	(479,457)	91
Neto prihod po osnovu kamata	2,248,205	2,366,347	95
Prihodi od naknada i provizija	681,437	874,367	78
Rashodi od naknada i provizija	(288,137)	(255,235)	113
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	393,300	619,132	64
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(9,841)	(59,257)	17
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	-	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	2,275	41,111	7
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	93,380	288,422	32
Neto prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	268,028	122,037	220
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	(821,084)	-
Ostali poslovni prihodi	466,040	433,069	108
Ukupan neto poslovan prihod	3,461,387	2,989,777	116
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(985,480)	(1,044,174)	94
Troškovi amortizacije	(371,033)	(368,556)	101
Ostali rashodi	(1,450,890)	(1,502,026)	97
Dobitak pre oporezivanja	653,984	75,021	-
Porez na dobitak	(21,577)	-	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	28,502	94,722	30
Rezultat perioda – dobitak	660,909	169,743	389

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

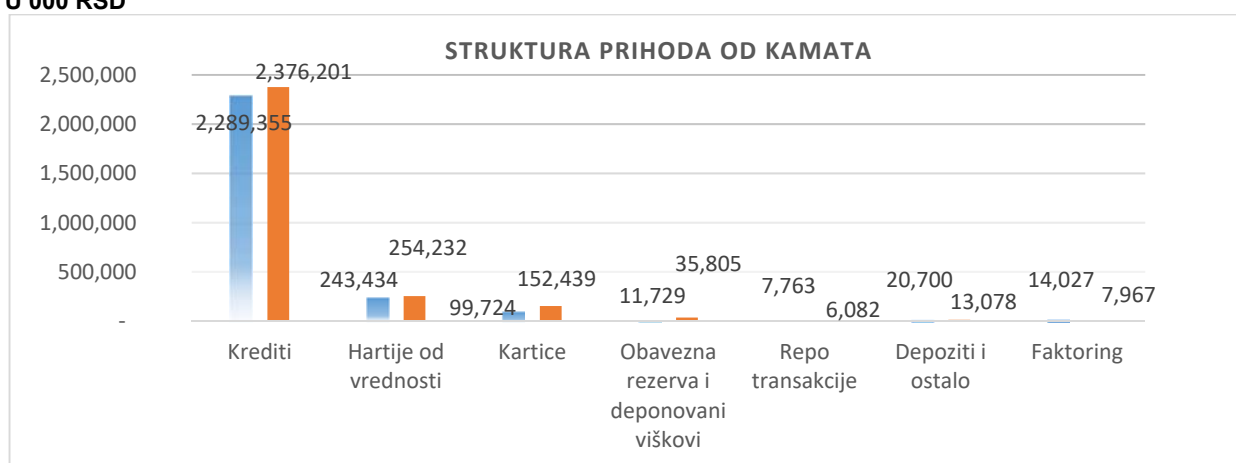
5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO PRIHODI OD KAMATA

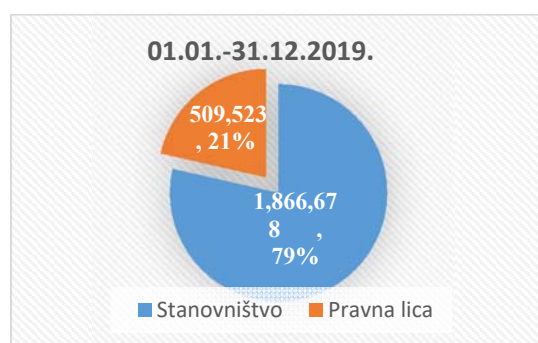
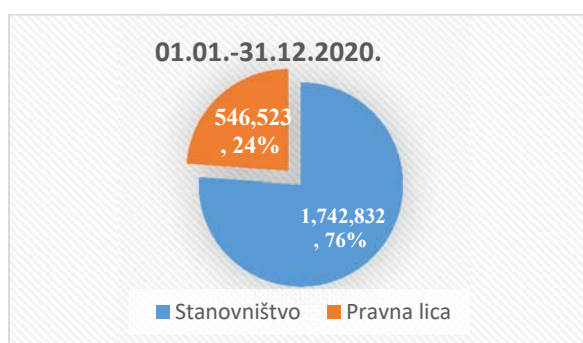
Neto prihodi od kamata u 2020. godini iznose 2,248,205 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu beleže smanjenje za 118,142 hiljade dinara, odnosno za 5%.

Ukupni prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 2,686,732 hiljade dinara i smanjeni su u odnosu na 2019. godinu za 6%, odnosno 159,072 hiljade dinara, po osnovu pada prihoda od kamata po osnovu kredita za 86,845 hiljada dinara, prihoda od kamata po osnovu kartičnog poslovanja za 52,714 hiljada dinara, prihoda od kamata po osnovu hartija od vrednosti za 10,798 hiljada dinara, prihoda od kamata na obaveznu rezervu i deponovane viškove za 24,076 hiljada dinara, kao i po osnovu rasta prihoda od kamata po osnovu repo transakcija za 1,681 hiljadu dinara, kao i po osnovu prihoda od kamata po osnovu faktoringa i ostalim osnovama za 13,680 hiljada dinara.

U 000 RSD

U strukturi **prihoda od kamata po kreditima**, bez prihoda od kamata po platnim karticama, prihodi od kamata stanovništva (uključujući i prihode od kamata poljoprivrednih gazdinstava) iznose 1,742,832 hiljade dinara i učestvuju sa 76.13%, dok prihodi od kamata pravnih lica iznose 546,523 hiljade dinara i učestvuju sa 23.87%. U odnosu na 2019. godinu prihodi od kamata stanovništva su smanjeni za 123,846 hiljada dinara, dok su prihodi od kamata pravnih lica povećani za 37,000 hiljada dinara.

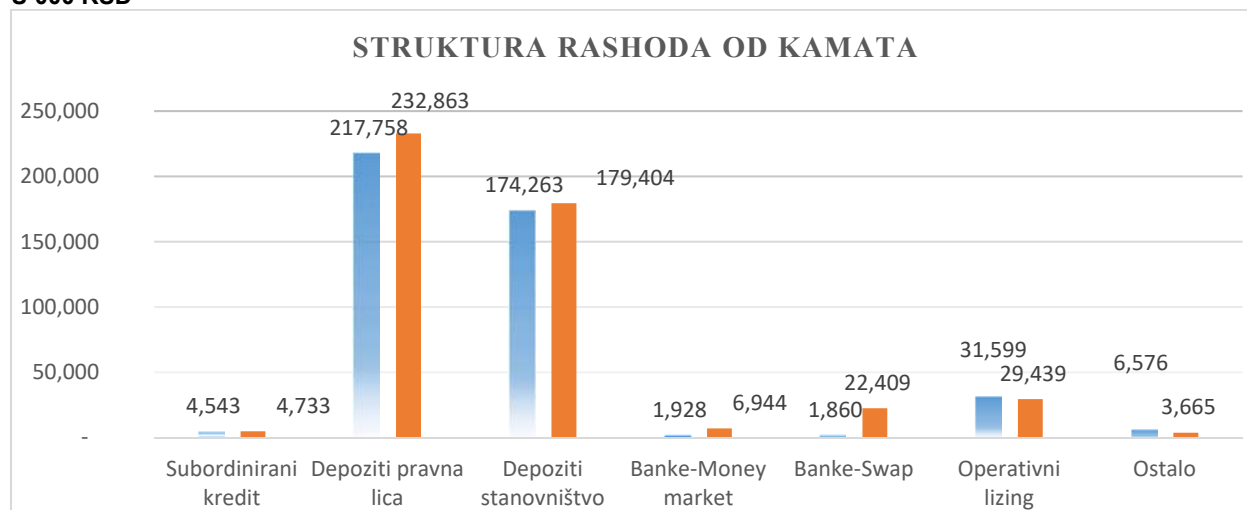
Ukupni rashodi od kamata ostvareni su u iznosu od 438,527 hiljada dinara i smanjeni su u odnosu na 2019. godinu za 9%, odnosno 40,930 hiljada dinara, najvećim delom po osnovu smanjenja rashoda od kamata po depozitima pravnih lica za 15,105 hiljada dinara, rashoda od kamata po depozitima fizičkih lica za 5,141 hiljadu dinara, rashoda od kamata po depozitima domaćih banaka-swap poslovi za 20,549 hiljada dinara, rashoda od kamata po depozitima domaćih banaka-money market za 5,016 hiljada dinara, rashoda od kamata po osnovu subordiniranog kredita za 190 hiljada dinara, kao i povećanja rashoda kamata po osnovu operativnog lizinga za 2,159 hiljada dinara i ostalih rashoda u iznosu od 2,912 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO PRIHODI OD KAMATA (NASTAVAK)

U 000 RSD

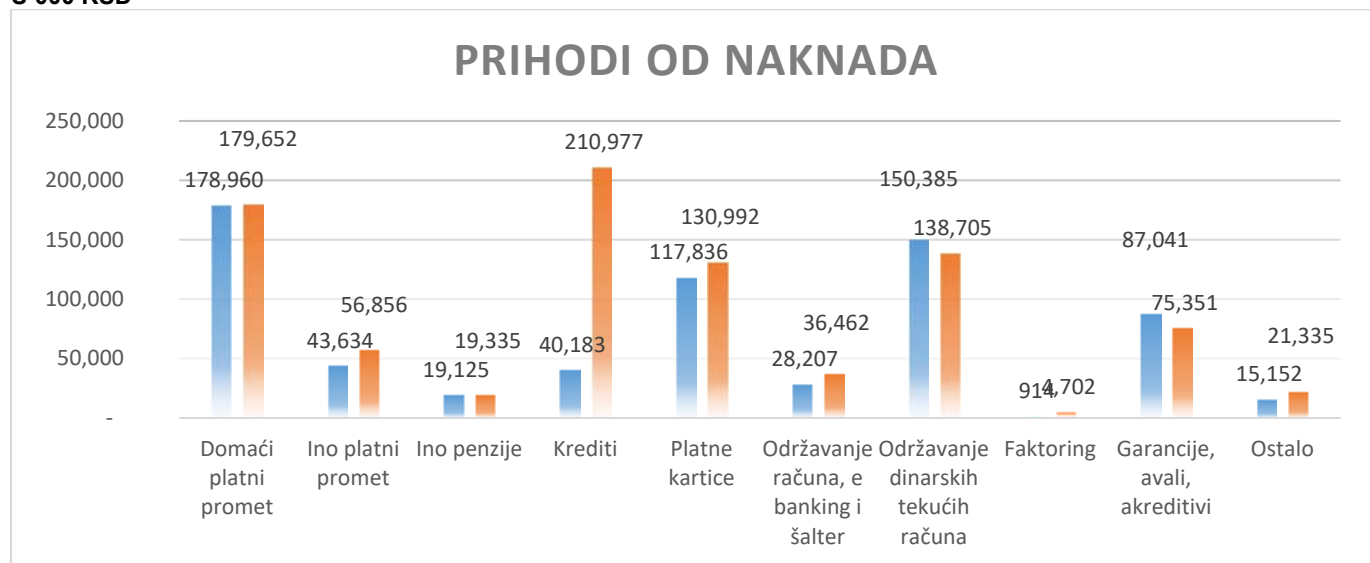

NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

Neto prihodi od naknada i provizija u 2020. godini iznose 393,300 hiljada dinara (2019. godina: 619,132 hiljade dinara) i beleže pad od 36% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od naknada i provizija u 2020. godini beleže smanjenje za 192,930 hiljada dinara ili 22% u odnosu na 2019. godinu i to najvećim delom po osnovu smanjenja prihoda od naknada po osnovu odobravanja kredita za 170,794 hiljade dinara, prihoda od naknada po osnovu domaćeg i ino platnog prometa za 13,914 hiljada dinara, prihoda od naknada po osnovu održavanja računa, e bankinga i šaltera za 8,255 hiljada dinara, prihoda od naknada po osnovu kartičnog poslovanja za 13,157 hiljada dinara, smanjenja po ostalim osnovama u iznosu od 10,180 hiljada dinara, kao i povećanja prihoda od naknada po osnovu održavanja dinarskih tekućih računa u iznosu od 11,680 hiljada dinara i prihoda od provizija po osnovu garancija, avala i akreditiva za 11,689 hiljada dinara.

U 000 RSD

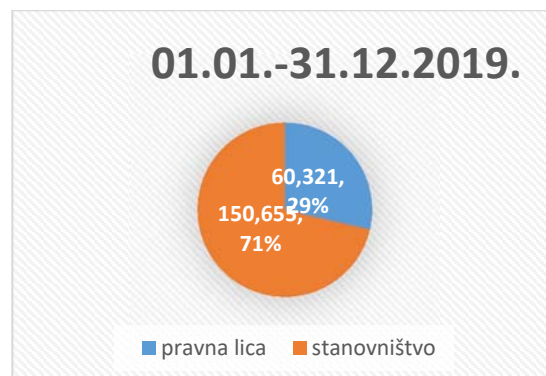
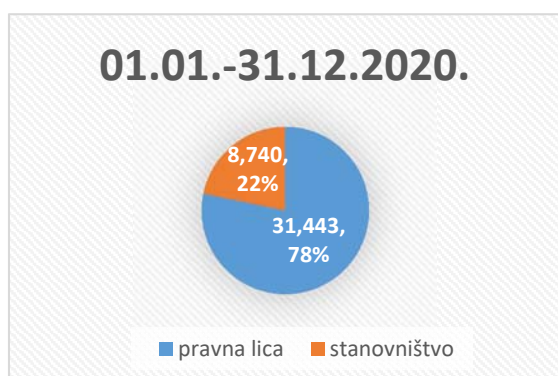

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (NASTAVAK)

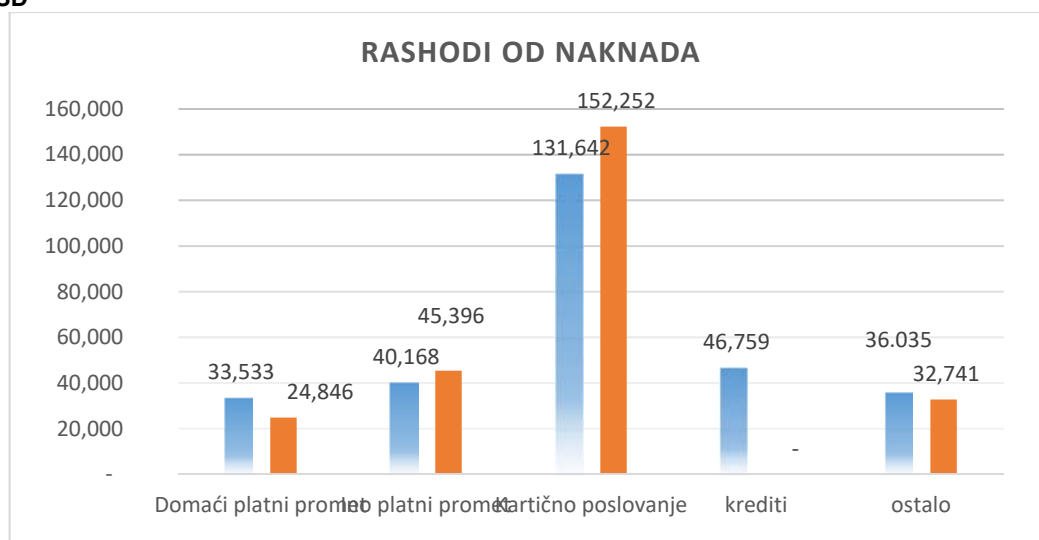
U strukturi prihoda od naknada po kreditima, prihodi od naknada po kreditima stanovništva iznose 8,740 hiljada dinara i učestvuju sa 21.75%, dok prihodi od naknada po kreditima pravnih lica iznose 31,443 hiljade dinara i učestvuju sa 78,25%. U odnosu na 2019. godinu prihodi od naknada po kreditima stanovništva su smanjeni za 141,916 hiljada dinara, dok su prihodi od naknada po kreditima pravnih lica smanjeni za 28,897 hiljada dinara.

U 2020. godini prihodi od naknada i provizija po poslovima sa stanovništvom su smanjeni za 133,880 hiljada dinara ili 38%, a prihodi od naknada i provizija po poslovima sa pravnim licima su smanjeni za 59,050 hiljada dinara ili 13%.

Rashodi od naknada i provizija u 2020. godini su veći za 32,902 hiljade dinara ili 13% u odnosu na rashode od naknada i provizija ostvarene u 2019. godini i to po osnovu povećanja rashoda naknada po osnovu povraćaja srazmernog dela naknade za odobravanje kredita za 46,759 hiljada dinara, rashoda naknada domaćeg platnog prometa za 8,687 hiljada dinara, rashoda naknada po ostalim osnovama za 3,294 hiljade dinara, kao i smanjenja rashoda naknada po ino platnom prometu za 5,228 hiljada dinara i smanjenja rashoda naknada po kartičnom poslovanju za 20,610 hiljada dinara.

U 000 RSD

NETO GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata u 2020. godini iznosi 9,841 hiljadu dinara, dok je u 2019. godini ostvaren gubitak u iznosu od 59,257 hiljada dinara.

Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti SWAP-ova u 2020. godini iznosi 9,839 hiljada dinara, a neto rashodi od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha iznose 2 hiljade dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti u 2020. godini iznosi 2,275 hiljada dinara, dok je u 2019. godini iznosio 41,111 hiljada dinara.

NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u 2020. godini iznosi 93,380 hiljada dinara (2019. godina: 288,422 hiljade dinara).

Neto prihodi od kursnih razlika u 2020. godini iznose 97,580 hiljada dinara, a rezultat su pozitivnog efekta obračunatih kursnih razlika u iznosu od 9,889 hiljada dinara usled promene kurseva valuta, pozitivnog efekta SWAP poslova u iznosu od 1,869 hiljada dinara i pozitivnog efekta realizovanih kursnih razlika ostvarenih kupoprodajom deviza i obavljanjem menjačkih poslova od 85,822 hiljade dinara.

Neto rashodi efekata ugovorene valutne klauzule u 2020. godini iznose 4,200 hiljada dinara, tako da je ukupan efekat promene kursa pozitivan i iznosi 93,380 hiljada dinara.

NETO PRIHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha za posmatrani period iznosi 268,028 hiljada dinara (2019. godina: 122,037 hiljada dinara), od čega se na neto prihode po osnovu ispravki vrednosti odnosi 90,900 hiljada dinara, a na neto prihode po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja 177,128 hiljada dinara.

Na osnovu izvršenog obračuna obezvređenja finansijskih sredstava sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine i sprovedenog knjiženja izvršeno je smanjenje obezvređenja u odnosu na 31. decembar 2019. godine u ukupnom neto iznosu od 90,900 hiljada dinara. Smanjenje je efekat smanjenja obezvređenja kod HoV koje se vrednuju kroz ostali rezultat u iznosu od 7,740 hiljada dinara i smanjenja obezvređenja ostalih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u iznosu od 83,160 hiljada dinara.

OSTALI PRIHODI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali prihodi i ostali poslovni prihodi u 2020. godini iznose 466,040 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu, kada su iznosili 433,069 hiljada dinara, povećani su za 32,971 hiljadu dinara. Ostali prihodi i ostali poslovni prihodi u 2020. godini odnose se na:

- prihode od zakupnina u iznosu od 21,844 hiljade dinara;
- naknadu za servisiranje Carve out i Londonskog portfolija u iznosu od 112,484 hiljade dinara;
- dobitke od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja u iznosu od 8,868 hiljada dinara;
- prihode po osnovu prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 7,994 hiljade dinara;
- prihode po osnovu ukidanja rezervisanja za sudske sporove i ostalih rezervisanja u iznosu od 14,889 hiljada dinara;
- prihode od promene vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 72,357 hiljada dinara;
- prihode po osnovu naplate sudskih troškova od pravnih i fizičkih lica u iznosu od 28,355 hiljada dinara;
- prihode po osnovu raspodele likvidacionog ostatka u iznosu od 22,233 hiljade dinara;
- prihode nastale u vezi sa operativnim rizicima u iznosu od 32,603 hiljade dinara;
- prihode od sredstava sa ugašenih računa u iznosu od 109,265 hiljada dinara;
- prihode od promene vrednosti nekretnina uzetih u lizing u iznosu od 11,673 hiljade dinara; i
- ostale poslovne prihode u iznosu od 23,475 hiljada dinara koji su nastali po osnovu naplate troškova i u vezi sa operativnim rizicima.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI, TROŠKOVI AMORTIZACIJE I OSTALI RASHODI

Ukupni troškovi poslovanja u 2020. godini iznose 2,807,403 hiljade dinara i u odnosu na 2019. godinu beleže smanjenje za 107,353 hiljade dinara, odnosno za 4%, zbog smanjenja troškova zarada i naknada zarada za 58,694 hiljade dinara, odnosno za 6%, materijalnih i nematerijalnih troškova za 129,619 hiljada dinara, odnosno 32%, povećanja rezervisanja za pokriće sudskih sporova za 42,913 hiljada dinara i povećanja ostalih troškova za 38,047 hiljada dinara, odnosno za 20%.

Struktura navedenih troškova prikazana je kako sledi:

	U 000 RSD		
	2020.	2019.	Indeks
Ukupni troškovi poslovanja	2,807,403	2,914,756	96
- rashodi materijala, energije, rezervnih delova i sitnog inventara	80,513	91,655	88
- usluge koje imaju karakter materijalnih troškova	213,832	283,149	76
- troškovi naknada, neproizvodnih usluga i ostali nematerijalni troškovi	750,140	810,441	93
- troškovi poreza (osim zarada i naknada zarada)	31,710	29,684	107
- troškovi doprinosa (osim zarada i naknada zarada)	139,650	144,215	97
- rezervisanja za pokriće obaveza (sudski sporovi)	111,920	68,820	162
- ostali troškovi poslovanja	123,125	74,062	167
Rashodi operativnog poslovanja i rezervisanja za obaveze	1,450,890	1,502,026	97
Troškovi amortizacije	371,033	368,556	101
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	985,480	1,044,174	94
- od toga: rezervisanja za penzije i dugoročna primanja zaposlenih, neto	3,622	758	-

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u 2020. godini iznose 981,858 hiljada dinara i uvećani su po osnovu neto rezervisanja za primanja zaposlenih formiranih za 2020. godinu u iznosu od 3,622 hiljade dinara (neto), tako da ukupni troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi iznose 985,480 hiljada dinara.

Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u 2019. godini iznose 1,043,416 hiljada dinara i uvećani su po osnovu neto rezervisanja za primanja zaposlenih formiranih za 2019. godinu u iznosu od 758 hiljada dinara (neto), tako da ukupni troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi iznose 1,044,174 hiljade dinara.

Prosečna mesečna neto zarada po radniku za 2020. godinu iznosi 88,739.28 dinara (za 2019. godinu iznosila je 89,491 dinara). Banka je na dan 31. decembra 2020. godine imala 579 zaposlenih, što je za 77 manje nego u decembru prethodne godine.

Troškovi amortizacije

Obračunata amortizacija nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme i imovine, kao i imovine sa pravom korišćenja - nekretnina i drugih sredstava koje Banka prima u zakup i koju je priznala u skladu sa usvojenim MSFI 16 "Lizing" u 2020. godini, iznosi 371,033 hiljade dinara.

U odnosu na 2019. godinu troškovi amortizacije beleže porast za 1%, odnosno 2,477 hiljada dinara.

U 2020. godini, amortizacija imovine sa pravom korišćenja, odnosno nekretnina i drugih sredstava koje Banka uzima u zakup iznosila je 239,407 hiljada dinara, amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme iznosila je 58,886 hiljada dinara, dok je amortizacija nematerijalnih ulaganja iznosila 72,740 hiljada dinara.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

5. Bilans uspeha (Nastavak)

TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI, TROŠKOVI AMORTIZACIJE I OSTALI RASHODI (NASTAVAK)

Ostali rashodi - rashodi operativnog poslovanja i rezervisanja za obaveze

Ostali rashodi u 2020. godini iznose 1,450,890 hiljada dinara i beleže smanjenje u odnosu na 2019. godinu kada su iznosili 1,502,026 hiljada dinara za 51,136 hiljada dinara ili za 3%.

Rashodi materijala, energije, rezervnih delova i sitnog inventara su smanjeni u odnosu na 2019. godinu za 11,142 hiljade dinara (najveće smanjenje zabeleženo je kod troškova kancelarijskog materijala u iznosu od 5,414 hiljada dinara i troškova dizel goriva i motornog benzina u iznosu od 4,196 hiljada dinara); usluge koje imaju karakter materijalnih troškova su smanjene za 69,317 hiljada dinara (najveće smanjenje zabeleženo je kod troškova reklame i propagande u iznosu od 40,416 hiljada dinara i troškova tekućeg održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 17,973 hiljade dinara); troškovi naknada, neproizvodnih usluga i ostali nematerijalni troškovi su smanjeni za 60,301 hiljadu dinara (najvećim delom po osnovu troškova premija osiguranja u iznosu od 63,850 hiljada dinara); troškovi poreza (osim zarada i naknada zarada) su povećani za 2,026 hiljada dinara; troškovi doprinosa (osim zarada i naknada zarada) su smanjeni za 4,565 hiljada dinara; rezervisanja za pokriće obaveza (sudski sporovi) su povećana za 43,100 hiljada dinara i ostali troškovi poslovanja su povećani za 49,063 hiljade dinara.

Strukturu ostalih rashoda u 2020. godini čine:

- rashodi materijala, energije, rezervnih delova i sitnog inventara (troškovi grejanja, kancelarijskog materijala, struje, vode, čistoće) u iznosu od 80,513 hiljada dinara;
- usluge koje imaju karakter materijalnih troškova (troškovi tekućeg održavanja osnovnih sredstava, poštanski, telefonski, troškovi elektronskih komunikacija, zakupnina i troškovi reklame) u iznosu od 213,832 hiljade dinara;
- troškovi naknada, neproizvodnih usluga i ostali nematerijalni troškovi (troškovi premije osiguranja, intelektualnih usluga, sudske i administrativne takse, troškovi obezbeđenja) u iznosu od 750,140 hiljada dinara;
- troškovi poreza (osim zarada i naknada zarada) u iznosu od 31,710 hiljada dinara;
- troškovi doprinosa (osim zarada i naknada zarada) u iznosu od 139,650 hiljada dinara;
- rezervisanja za pokriće obaveza (sudski sporovi) u iznosu od 111,920 hiljada dinara; i
- ostali troškovi u iznosu od 123,125 hiljada dinara.

Detaljna struktura ostalih rashoda po vrstama prikazana je u Napomeni 16. uz finansijske izveštaje Banke za 2020. godinu.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

6. Usklađenost poslovanja Banke sa zakonski propisanim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2020. godine bili su sledeći:

Pokazatelj poslovanja	Propisani	Ostvareni
Kapital	Minimum EUR 10 miliona	89,895,834
Adekvatnost na ukupan kapital	Minimum 8%	25.82%
Adekvatnost na osnovni kapital	Minimum 6%	23.95%
Adekvatnost na osnovni akcijski kapital	Minimum 4.5%	23.95%
Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	21.30%
Velike izloženosti prema limitima izloženosti	Maksimum 400% kapitala	49.18%
Pokazatelj izloženosti prema:		
- jednom licu	Maksimum 25% kapitala	13.54%
- licima povezanim sa bankom	Maksimum 25% kapital	13.54%
Pokazatelj likvidnosti		
Prosečan pokazatelj likvidnosti za 2020. godinu *	Minimum 1.0	1.81
Pokazatelj likvidnosti na dan 31.12.2020. godine	Minimum 0.8	2.13
Uži pokazatelji likvidnosti		
Prosečan uži pokazatelj likvidnosti za 2020. godinu *	Minimum 0.7	1.59
Uži pokazatelj likvidnosti na dan 31.12.2020. godine	Minimum 0.5	1.80
Pokazatelj deviznog rizika na dan 31.12.2020.	Maksimum 20% kapitala	0.29

* proseci su obračunati za pokazatelje na poslednji dan u mesecu za celu godinu

Na dan 31. decembra 2020 godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

7. Transakcije sa povezanim licima

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima, zaposlenima i drugim povezanim licima.

Stanje datih kredita i depozita povezanim licima sa Bankom na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 396,747 hiljada dinara (neto), što je za 956,217 hiljada dinara niže u odnosu na 31. decembar 2019. godine.

Stanje obaveza prema povezanim licima sa Bankom iznosi 556,281 hiljadu dinara (od toga depoziti i krediti povezanih pravnih lica iznose 394,778 hiljada dinara, a depoziti članova Upravnog, Izvršnog i ostalih odbora Banke i akcionara iznose 161,503 hiljade dinara), što je za 80% niže u odnosu na kraj prethodne godine kada su iznosili 2,778,655 hiljada dinara.

Garancije povezanim licima na dan 31. decembra 2020. godine iznose 1,605,741 hiljadu dinara, dok preuzete neopozive obaveze (neiskorišćeni odobreni minusi po tekućim računima i odobreni limiti po platnim karticama) iznose 14,774 hiljade dinara. Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze beleže povećanje od 480,594 hiljade dinara u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2020. godini su iznosili 26,632 hiljade dinara (2019. godina: 71,760 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 36,165 hiljada dinara (2019. godina: 14,975 hiljada dinara).

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA (Nastavak)

8. Ljudski resursi - kadrovi

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine imala 579 zaposlenih radnika (31. decembar 2019. godine: 656 zaposlenih radnika).

U toku 2020. godine 93 zaposlena radnika su raskinula radni odnos sa Bankom (uračunata i 1 zaposlena koja je bila u radnom odnosu zaključno sa 31. decembrom 2019. godine, a od 1. januara 2020. godine više nije u radnom odnosu):

- po osnovu tehnološkog viška raskinut je radni odnos sa 26 zaposlenih ;
- po osnovu isteka ugovora o radu na određeno vreme raskinut je radni odnos sa 9 zaposlenih;
- po osnovu zahteva od strane zaposlenog raskinut je radni odnos sa 48 zaposlenih;
- po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa raskinut je radni odnos sa 9 zaposlenih; i
- po osnovu odlaska u penziju raskinut je radni odnos sa 1 zaposlenim.

U 2020. godini radni odnos je zasnovoalo 16 zaposlenih.

Prosečna starost radnika zaposlenih u Banci na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 42.56 godina, a prosečni radni staž 16 godina i 8 meseci.

Stručna sprema	31.12.2020.		31.12.2019		Indeks
	Broj	% učešće	Broj	% učešće	
Dr	2	-	2	-	100
Mr	4	1	4	1	100
VSS	300	52	337	52	89
VŠS	134	23	154	23	87
SSS	134	23	153	23	88
VKR, KVR	5	1	6	1	83
UKUPNO	579	100	656	100	88

Iznosi osnovnih zarada za sve poslove koji se obavljaju kod poslodavca utvrđuju se odlukom Izvršnog odbora Banke i to u bruto iznosu na mesečnom nivou za puno radno vreme i standardni radni učinak.

Izuzetno od člana 52.2. Pravilnika, iznosi osnovnih zarada za poslove rukovodilaca Službe unutrašnje revizije i Službe kontrole usklađenosti poslovanja utvrđuju se na osnovu odluke Upravnog odbora Banke.

Prosečna neto zarada u Banci u periodu 1. januar - 31. decembar 2020. godine iznosi 88,739.28 dinara i sadrži isplate za topli obrok i isplaćeni regres za godišnji odmor. Prosečna neto zarada u periodu 1. januar - 31. decembar 2020. godine u odnosu na prosečnu zaradu iz istog perioda 2019. godine nominalno je smanjena za 0.84%, dok je prosečna neto zarada u Republici Srbiji za isti period nominalno povećana za 9.4%.

Aktiva po radniku na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 103,777 hiljada dinara i u odnosu na 2019. godinu, kada je iznosila 92,788 hiljada dinara, viša je za 11.84%.

III ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

U delu poslovanja sa pravnim licima i stanovništvom nije bilo aktivnosti i ulaganja povezanih sa zaštitom životne sredine.

IV ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje Banke za 2020. godinu.

V PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U skladu sa planovima većinskih akcionara Strategijom i politikom poslovanja Direktne Banke za period 2020 - 2023. godina date su smernice u bitnim segmentima poslovanja Banke.

Smernice i poslovni ciljevi navedeni u dokumentu sa projekcijama bilansa stanja i bilansa uspeha, imaju za cilj da obezbede poslovanje koje generise profit, uz ispunjenje svih zakonom propisanih pokazatelja poslovanja.

Misija Banke

- Banka univerzalnog tipa orijentisana poslovanju sa privredom i građanima
- Siguran oslonac poslovanja na bazi poslovnih referenci većinskih akcionara
- Profitabilna Banka orijentisana ka zadovoljavanju potreba klijenata

Vizija Banke

- Direktna Banka ad Kragujevac je jaka i stabilna finansijska institucija sa poslovnom mrežom koja pokriva čitavu Srbiju.
- Banka kroz nove proizvode i usluge nudi kreativna, inovativna i jednostavna rešenja za svoje klijente.
- Cilj Banke je da brzo reaguje na zahteve korisnika. Nivo zadovoljstva klijenata je merilo uspeha Banke.

Strategijom i politikom poslovanja Banke za period 2020 - 2023. godina planirano je da do kraja 2021. godine potencijal Banke dostigne nivo od 68.6 milijardi dinara, što predstavlja povećanje od 7% u odnosu na planirani potencijal za 2020. godinu u iznosu od 63.8 milijardi dinara.

Planirani nivo depozitnih sredstava iznosi 50.29 milijardi dinara, što predstavlja povećanje od 9% u odnosu na planirane depozite za 2020. godinu u iznosu od 46 milijardi dinara.

Banka će u skladu sa strategijom poslovanja na domaćem tržištu prikupljati novčana sredstva primarno putem održanja stabilne baze depozita u segmentu stanovništva privlačenjem devizne štednje građana u isto vreme promovišući i dinarsku štednju kao isplativ i atraktivan način održanja vrednosti uloga putem kombinacije primarnih proizvoda namenjenih građanima i tržišno konkurentnih kamatnih stopa na oročene uloge.

Strategija razvoja poslovanja sa malim i srednjim preduzećima usmerena je na pozicioniranje Banke kao primarne banke za poslovanje sa ciljanim kategorijama klijenata odnosno na razvoj transakcionog poslovanja, što će u ovom segmentu omogućiti značajan rast primarno dinarskog depozitnog potencijala.

Banka nastavlja prisutnost na teritoriji cele države, posebno Beograda što doprinosi vidljivosti i prepoznavanju brenda kao i dostupnosti poslovne mreže što uz atraktivnu paletu proizvoda i usluga Banke omogućava dalje jačanje depozitnog potencijala Banke.

Banka razmatra aktivno uspostavljanje poslovne saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama prisutnim na domaćem tržištu u oblasti kreditiranja komercijalnih banaka putem namenskih kreditnih linija. Ciljani segmenti klijenata u ovom smislu su mala i srednja preduzeća gde Banka prepoznaje značajan prostor za rast poslovanja. Ova vrsta izvora omogućice plasiranje sredstava na duže rokove, a ujedno će doprineti i tržišnom pozicioniranju Banke kroz saradnju sa renomiranim partnerima.

Dati krediti i depoziti za 2021. godinu su projektovani u neto iznosu na nivou od 43.4 milijarde dinara, na bazi rasta kreditnog portfolija kroz omogućavanje pristupa svojim kreditnim proizvodima ciljanim segmentima klijenata:

Stanovništvu kroz ponudu sledećih proizvoda:

1. Gotovinski i krediti za refinansiranje;
2. Bezgotovinski potrošački krediti (auto krediti; POS krediti; krediti za kupovinu nekretnina/refinansiranje kredita za kupovinu nekretnina i druge vrste bezgotovinskih kredita razvojem novih kreditnih proizvoda);
3. Agro krediti;
4. Kreditne kartice; i
5. Drugih kreditnih proizvoda.

V PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (Nastavak)

Pravnim licima (velikim, srednjim, malim i mikro) i preduzetnicima – kroz ponudu proizvoda posebno razvijanih i prilagođenih potrebama ovih klijenata.

U delu poslovanja sa pravnim licima, Banka će biti orijentisana poslovanju sa velikim, malim, srednjim i mikro preduzećima. Smanjivanjem pojedinačnih iznosa kredita i istovremenim povećanjem broja transakcija, omogućiće se veća disperzija kreditnog rizika.

Naglasak će biti na ponudi proizvoda koji za cilj imaju unapređenje poslovanja klijenata, vodeći računa da se proces odobravanja plasmana klijentima obavlja na način koji obezbeđuje kompetentno i odgovorno donošenje odluka na osnovu potpunih informacija kroz efikasne i efektivne procese identifikovanja, merenja, procene i upravljanja kreditnim rizikom.

U cilju ublažavanja negativnih posledica pandemije, Banka će se posebno angažovati na odobravanju novih kredita za likvidnost i obrtna sredstva, odnosno vršiti znavljanje postojećih kredita klijentima Banke za navedenu namenu, u cilju očuvanja likvidnosti pravnih lica u skladu sa Uredbom o utvrđivanju garantne šeme kao mere podrške privredi za ublažavanje posledica pandemije bolesti Covid-19 izazvane virusom SARS-Cov-2.

Projektovano stanje kapitala u 2021. godini iznosi 11,18 milijardi dinara. Projektovani dobitak Banke za 2021. godinu iznosi 523 miliona dinara.

Opis promena u poslovnim politikama

Poslovnim politikom Direktna banke za 2020. godinu utvrđuju se osnovna načela poslovanja Banke, u skladu sa definisanim ciljevima iz Strategije i politike poslovanja.

Poslovna politika je zasnovana na postojećoj poziciji Banke na finansijskom tržištu Republike Srbije, poslovnim rezultatima ostvarenim u 2020. godini, očekivanim efektima u makroekonomskom okruženju, nakon globalne pandemije nastale u poslednjem mesecu prvog kvartala 2020. godine i posledično izmenjenih uslova rada i poslovanja u cilju zaštite zaposlenih i klijenata Banke.

Donete mere monetarne i fiskalne konsolidacije u cilju održavanja finansijske stabilnosti i neutralisanja negativnih efekata na održivost poslovanja, uslovljavaju da Poslovna politika i plan poslovanja bude usklađen sa očekivanim makroekonomskim kretanjima u narednom periodu, uslovima poslovanja i razvojnim ciljevima definisanim Strategijom Banke za period 2020 - 2023. godine, a koji se odnose na pretpostavke rasta; očuvanje likvidnosti; jačanje kapitalne baze; projektovan kreditni potencijal i korporativni brend i imidž Banke.

U cilju uspostavljanja dugoročne stabilnosti, održavanja i poboljšanja ročne usklađenosti izvora i plasmana u korist dugoročnih izvora, jačanja ukupnog kreditnog potencijala i održavanja optimalnog nivoa dinarske i devizne likvidnosti u 2020. godini, Banka se angažovala na:

- prikupljanju svih vrsta depozita na način i u iznosima, valuti i ročnosti koje su u skladu sa vrednostima definisanim Strategijom i politikom poslovanja;
- prikupljanju dinarskih i deviznih štednih uloga;
- pribavljanju drugih izvora finansiranja; i
- drugim vidovima jačanja potencijala Banke.

Osnovni cilj Banke u 2020. godini u delu depozitnog potencijala bio je usmeren na održavanje postojeće baze klijenata, intenziviranje aktivnosti na pridobijanju novih klijenata pravnih i fizičkih lica i obezbeđenje dodatnih izvora finansiranja putem kreditnih linija, kako bi se obezbedila diversifikacija izvora i smanjenje koncentracije depozita. Navedeno će se realizovati setom mera i aktivnosti i putem stimulatívne kamatne stope na standardne oročene štedne proizvode, pri čemu će se voditi računa da depozitni potencijal po obimu, ročnoj i namenskoj strukturi, obezbedi stabilnu bazu izvora finansiranja.

Planirane aktivnosti u domenu depozitnih poslova sa pravnim licima bile su smanjenje koncentracije depozita i učešća najvećih deponenata u ukupnim depozitima pravnih lica, uz povećanje depozitnog potencijala privlačenjem novih deponenata ili disperzijom depozita na veći broj deponenata. Navedene ciljeve Banka ostvaruje pojačanim angažovanjem zaposlenih na nivou mreže Banke, konstantnim praćenjem kretanja na tržištu novca, fleksibilnošću ponude pasivnih kamatnih stopa i povećanjem kvaliteta i asortimana svojih proizvoda i usluga.

V PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (Nastavak)

Banka se u domenu depozitnih poslova sa stanovništvom fokusirala na zadržavanju postojećeg depozitnog potencijala Banke i stvaranju uslova za pridobijanje novih klijenata nuđenjem fleksibilnih i atraktivnih proizvoda u domenu štednje (stepenasta i flexy štednja), aktivnom promocijom novih proizvoda, nuđenjem stimulativnih kamatnih stopa na standardne štedne proizvode, animiranjem postojećih i novih klijenata Banke za sve vrste depozitnih proizvoda Banke (standardna štednja, rentna štednja, i dr.), targetiranjem ciljeva organizacionim jedinicama Banke zaduženim za rad sa klijentima sa praćenjem izvršenja i stimulisanjem modela nagrađivanja za ispunjenje ciljeva i usklađivanjem kamatnih stopa na depozite u skladu sa tržišnim prilikama, na način da u svakom trenutku ponuda depozitnih uslova stanovništvu bude dovoljno konkurentna.

U cilju obezbjeđivanja dugoročnih stabilnih linija za finansiranje koje su osnov za dugoročne plasmane, Banka će ostvariti saradnju sa nadnacionalnim finansijskim institucijama kao što su EBRD, EFSE, GGF i EIB. Na ovaj način će se ostvariti dodatno finansiranje putem kreditnih linija sa ročnošću od 5 do 10 godina. Ovakav vid finansiranja će direktno imati efekat na NSFR (*Net Stable Funding Ratio*) racio likvidnosti.

Jedan od strateških ciljeva Banke i tokom 2020. godine ostaje očuvanje kapitala i održavanje propisanog od strane regulatora pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i kapitala Banke, uvećanih najmanje za kombinovane zaštitne slojeve kapitala, radi stabilnog i sigurnog poslovanja.

Banka će u cilju jačanja kapitala, intenzivno nastaviti sa sprovođenjem svih aktivnosti koje imaju za cilj da obezbede poslovanje koje generiše profit i omogućava rast kapitala, povećanjem osnovnog akcijskog kapitala, uključenjem ostvarene dobiti u obračun regulatornog kapitala.

Povećanje elemenata osnovnog akcijskog kapitala obezbediće ispunjenje svih zakonom propisanih pokazatelja poslovanja koji se računaju u odnosu na kapital Banke.

Sprovedeno produženje rokova dospeća subordiniranih zajmova koji su uključeni u dopunski kapital Banke, za dve godine, omogućava nastavak uključenja subordiniranih obaveza u celosti u dopunski kapital Banke.

Banka je nastojala da definisane poslovne ciljeve za 2020. godinu, sadržane u okviru Strategije i politike poslovanja banke za naredne tri godine, realizuje uz kontinuirano održavanje, zakonom propisanih pokazatelja likvidnosti, vodeći računa da se obezbedi diversifikacija izvora i plasmana po valuti, ročnosti i sektorskoj strukturi uz održavanje odgovarajućih rezervi likvidnosti koje će omogućavati Banci nesmetano poslovanje u vanrednim uslovima.

Raspoloživa finansijska sredstva u 2020. godini Banka je usmerila u kredite i druge plasmane, na način koji obezbeđuje likvidno i rentabilno poslovanje, uz ostvarenje profitabilnosti i jačanje konkurentne pozicije Banke na finansijskom tržištu.

U okvirima raspoloživog potencijala, a u skladu sa ročnom strukturom izvora sredstava, minimizirajući kamatni rizik, Banka je klijentima odobravala kratkoročne i dugoročne kredite.

Viškovi raspoloživih sredstava Banke usmeravali su se bankama, za održavanje likvidnosti i kupovinu hartija od vrednosti koje izdaje Narodna banka Srbije, Republika Srbija i domaće, strane i nadnacionalne finansijske institucije visoke reputacije i kreditnog rejtinga.

Banka će eskontovati i otkupljivati različite hartije od vrednosti i instrumente platnog prometa, u funkciji finansiranja trgovine i vršiti finansiranje prodavaca roba i pružaoca usluga putem faktoringa.

VI AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Banka sprovodi redovna istraživanja finansijskih tržišta, a pre svega analizira ponudu konkurencije.

Navedena istraživanja Banka obavlja samostalno i to tako što pojedini sektori vrše analizu tržišta i konkurencije.

Na bazi informacija i zaključaka koje Banka dobije kroz analizu tržišta, potreba klijenata i konkurencije, Banka nastoji da tržištu ponudi modifikovane postojeće proizvode, kao i potpuno nove proizvode i usluge.

Tokom 2020. godine Banka je Narodnoj banci Srbije prijavila jednu promenu koja se odnosi na pružanje postojećih usluga na multifunkcionalnom ATM uređaju.

U osnovi uvođenja usluge je namera da se klijentima Banke ponude dodatne funkcionalnosti na novim, multifunkcionalnim ATM uređajima, kao i da se nastavi sa trendom razvoja digitalnih usluga i boljeg pozicioniranja na tržištu.

Novim ATM uređajima određeni servisi su dostupni i bez posete korisnika ekspozituri Banke uz mogućnost korišćenja istih 24 sata, 7 dana u nedelji, a obuhvaćeno je više gotovinskih i bezgotovinskih usluga, koje pre toga nije bilo moguće obavljati putem ATM uređaja, kao što su između ostalih: prenos sredstava između različitih računa klijenta, bezgotovinski otkup/prodaja efektivnog stranog novca, uplate pazara (za pravna lica) i dr.

Obzirom da se poslovanje Banke u 2020. godini, posebno od kraja prvog kvartala, odvijalo u uslovima koje opterećuje pandemija bolesti Covid-19 izazvana virusom SARS-COV-2, preduzimane su aktivnosti i sprovedeni postupci u skladu sa merama Narodne banke Srbije i državnih organa u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i olakšanju pristupa finansiranju fizičkim licima, uključujući i odobren zastoja u izmirivanju dospelih obaveza definisan kroz dva moratorijuma.

Modifikacije kod određenih proizvoda koje su urađene u skladu sa navedenim propisima, a koje se odnose na uslove odobravanja kredita i rokove korišćenja, nisu tretirane kao izmene postojećih proizvoda u skladu sa osnovom uvođenja mera i preporukama Narodne banke Srbije.

VII INFORMACIJA O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

U 2020. godini Banka nije imala otkup i prodaju sopstvenih akcija.

VIII POSTOJANJE OGRANAKA

Banka svoje poslovanje obavlja preko centrale u Kragujevcu, četiri regionalna centra (Kragujevac, Novi Sad, Beograd i Kraljevo) i 47 ekspozitura (Kragujevac-centrala, Kragujevac-Kneza Miloša, Rača, Kraljevo, Kruševac, Gornji Milanovac, Batočina, Jagodina, Niš, Niš - Dušanov bazar, Leskovac, Trstenik, Paraćin, Topola, Užice, Pirot, Novi Pazar, Tutin, Čačak, Valjevo, Subotica, Šabac, Novi Sad, Novi Sad - Modena, Zrenjanin, Sombor, Pančevo, Beograd - Njegoševa, Beograd - A Blok, Beograd Centrala - Cara Dušana, Lazarevac, Smederevo, Žarkovo, Zemun, Novi Beograd, Vidikovac, Zvezdara, Beograd - Vojvode Stepe, Beograd - Emilijana Josimovića, Beograd - Makedonska, Beograd - Metropol, Beograd - Banovo Brdo, Beograd - Balkanska, Požarevac, Mladenovac, Vršac i Arandelovac).

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA

Proces upravljanja rizicima je ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom na to da su sve poslovne aktivnosti izložene nekom tipu rizika.

Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima, koji je u skladu sa strukturom i obimom poslovanja, a odnosi se na upravljanje svim vrstama rizika kojima je izložena, posebno u delu značajnijih identifikovanih rizika.

Upravljanje rizicima vrši se kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu, odnosno uspostavljanje ograničenja izloženosti, kao i izveštavanje u skladu sa propisima i internim aktima, a strateški ciljevi sistema upravljanja rizicima su usklađeni sa strategijom i politikom poslovanja Banke.

Upravljanje rizicima u toku 2020. godine karakteriše poslovanje u uslovima pandemije koronavirusa, uz značajan obim aktivnosti na implementaciji rešenja u vezi primene propisa donetih u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i finansijskog položaja i kreditne sposobnosti klijenata Banke, kao i na aktivnostima u smeru održanja ukupnih kreditnih aktivnosti u planiranim okvirima sa adekvatnim nivoom kvaliteta portfolija.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

U skladu sa usvojenim okvirom strategija, politike i procedure upravljanja rizicima definiše se sistem upravljanja rizicima, koji omogućava prepoznavanje rizika kojima je Banka izložena, uspostavljanje adekvatnog sistema unutrašnjih kontrola i adekvatnog procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uključujući i redovno procenjivanje rizičnog profila Banke, posebno u slučajevima uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i kod poveravanja aktivnosti trećem licu.

Upravljanje rizicima je sistem koji se zasniva na centralnim ulogama odbora Banke (Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja Banke, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom banke), nezavisnih funkcija upravljanja rizicima, funkcije usklađenosti poslovanja, unutrašnje revizije i organizacionih delova Banke u skladu sa usvojenom organizacionom strukturom (Sektor finansija, Sektor sredstava i likvidnosti, Sektori za poslovanje sa klijentima – pravnim i fizičkim licima, Sektor operacija, Sektori kreditnih analiza, Sektor Informacionih tehnologija, Sektor pravnih poslova i dr.).

Aktivnosti upravljanja rizicima u 2020. godini obuhvataju postupke usmerene na usklađivanje internih akata sa novim propisima u delu koji se odnose na učešće ukupnog iznosa kredita u dinarima s valutnom klauzulom i kredita u stranoj valuti koji nisu zaštićeni od rizika promene deviznog kursa zbog valutne neusklađenosti primanja dužnika i njegovih obaveza radi smanjenja ukupnog iznosa kredita u dinarima s valutnom klauzulom i kredita u stranoj valuti koji nisu zaštićeni od rizika promene deviznog kursa zbog valutne neusklađenosti primanja dužnika i njegovih obaveza.

Sistem upravljanja rizicima realizuje se kroz:

- utvrđeni okvir i strategiju upravljanja rizicima, koji su u skladu sa usvojenom strategijom i poslovnom politikom Banke;
- definisane politike i procedura za upravljanje rizicima koje obuhvataju identifikaciju, merenje/procenu, nadzor i kontrolu rizika i izveštavanje;
- utvrđenu organizacionu strukturu koja jasno definiše uloge i odgovornosti pojedinaca koji su uključeni u preuzimanje rizika, upravljanje rizicima kao i nadzor nad adekvatnošću upravljanja rizicima;
- nezavisnost funkcije upravljanja rizicima od ostalih poslovnih aktivnosti, a posebno onih u čijoj je nadležnosti preuzimanje rizika;
- adekvatan informacioni sistem koji obezbeđuje protok informacija od operativnog nivoa do najvišeg rukovodstva kao i sistem za obaveštavanje o svim uočenim odstupanjima;
- adekvatan sistem unutrašnjih kontrola;
- definisan proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke; i
- uređen sistem izveštavanja o izloženosti Banke rizicima koji obuhvata interno izveštavanje i izveštavanje spoljnih korisnika, a posebno Narodne banke Srbije.

Strategijom za upravljanje rizicima Banke, koja je usklađena sa Strategijom i Politikom poslovanja Banke, se uređuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima Banke na dugoročnoj osnovi, kao i odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, uključujući i rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja.

Osnove za uspostavljanje procesa upravljanja rizicima se odnose na:

- dugoročne ciljeve utvrđene poslovnom politikom i strategijom Banke;
- sklonost ka rizicima određenu u skladu sa ciljevima utvrđenim poslovnom politikom i strategijom Banke;
- osnovna načela preuzimanja rizika i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke; i
- ciljeve Banke u vezi s nivoom loše aktive i u vezi učešća ukupnog iznosa kredita u dinarima s valutnom klauzulom i kredita u stranoj valuti.

Sklonost ka preuzimanju rizika podrazumeva prihvatljivu granicu i nivo rizika koji je Banka spremna da preuzme za potrebe ostvarivanja strateških ciljeva, u okviru raspoloživog nivoa kapitala i potrebe kontinuiranog održavanja likvidnosti, radi obezbeđenja planiranog finansijskog rezultata, odnosno kretanje u granicama koje ne zahtevaju pokretanje posebnih aktivnosti oporavka.

U tom smislu definišu se limiti po pojedinim vrstama rizika sa ciljem da se mogući nivo gubitka svede na prihvatljiv nivo, odnosno da se ne ugroze interni i propisani pokazatelji poslovanja.

U zavisnosti od zone / nivoa utvrđenih indikatora preduzimaju se adekvatne mere i aktivnosti, uključujući i aktiviranje planova za postupanje u slučaju nastanka nepredvidivih događaja ili plana oporavka u slučaju ugroženog finansijskog i operativnog položaja Banke.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

Pojava virusa Covid-19, proglašenje pandemije uz uvođenje vanrednog stanja u Srbiji krajem prvog kvartala je značajno uticala na opšti i mikro poslovni ambijent sa specifičnim izazovima u vezi karaktera bankarskog poslovanja i uticaja navedenog na finansijski položaj klijenata / dužnika Banke tokom 2020. godine.

U cilju zaštite zaposlenih od zaraze i očuvanja potrebnog nivoa poslovnih aktivnosti, u Banci je pored mera obezbeđenja zaštitnih sredstava (maske, rukavice, sredstva za dezinfekciju) primenjena i mera rada zaposlenih od kuće.

Rad zaposlenih od kuće zbog značajnog povećanja broja VPN konekcija predstavlja povećani nivo rizika u vezi sa informacionom bezbednosti, što je zahtevalo značajno angažovanje resursa u izmenjenim uslovima, za obezbeđenje procesa rada sa aspekta nivoa i kvaliteta pruženih usluga klijentima i ostalim eksternim korisnicima, uključujući i realizaciju zahteva u vezi sa merama nadležnih institucija za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema i kreditne sposobnosti i finansijskog položaja klijenata / dužnika Banke.

Poslovanje Banke u specifičnim okolnostima u 2020. godini karakteriše ostvarenje svih regulatornih pokazatelja u propisanim okvirima.

Podatke, odnosno informacije navedene u smernicama za objavljivanje podataka i informacija Banke koji se odnose na kvalitet aktive, koji nisu obrađeni u napomenama uz finansijske izveštaje, Banka će objaviti u rokovima i okviru objavljivanja zahtevanih Odlukom o objavljivanju podataka i informacija Banke.

Okvir procesa upravljanja rizicima se, između ostalog, zasniva na sledećim elementima:

- definisanju politika i procedura upravljanja rizicima koje obuhvataju identifikaciju, prihvatanje, merenje, nadzor, izveštavanje i kontrolu rizika;
- procedurama za upravljanje rizicima i unutrašnjim kontrolama koje bi trebalo da odgovaraju obimu i prirodi poslovanja Banke i redovnim ažuriranjem istih;
- uređenoj organizacionoj strukturi uz definisanje uloga i odgovornosti zaposlenih koji su uključeni u preuzimanje rizika, kao i upravljanje rizikom, a naročito u delu koji se odnosi na upravljanje lošom aktivom, sa akcentom na sprečavanje sukoba interesa;
- utvrđivanjem funkcija odgovornih za nadzor koje su nezavisne od organizacionih delova koji preuzimaju rizik;
- utvrđenim efikasnim sistemom izveštavanja članova odbora ili organa Banke;
- adekvatnom informacionom sistemu koji obezbeđuje sveobuhvatno i blagovremeno izveštavanje o upravljanju;
- redovnoj analizi portfolija Banke uz planiranje i procenu budućih promena portfolija, uz posebno vođenje računa o koncentraciji izloženosti;
- adekvatnom izboru instrumenata obezbeđenja i redovnom praćenju kvaliteta ovih instrumenata;
- diversifikaciji izvora uz kontrolu ročne usklađenosti aktive i obaveza Banke; i
- obezbeđenju uslova i planova za postupanje u slučaju nepredviđenih događaja, ili situacija ugroženog finansijskog i operativnog položaja Banke.

Banka u sistemu upravljanja rizicima koristi mere za ublažavanje pojedinačnih rizika, ali pri tome izbegava višestruko korišćenje kvalitativnih procena ili tehnika ublažavanja rizika pri izračunavanju adekvatnosti kapitala, a ove tehnike redovno proverava i usklađuje.

Za ublažavanje rizika kojima je izložena, u zavisnosti od prirode i vrste rizika, Banka pored rezervisanja dela kapitala koristi tehnike i mere navedene u nastavku:

- instrumente kreditne zaštite koji mogu biti materijalna kreditna zaštita (sredstva obezbeđenja u obliku finansijske imovine, hipoteka, potraživanja, gotovine i gotovinskih ekvivalenata, polisa životnog osiguranja) i nematerijalna kreditna zaštita (garancije ili kreditni derivati);
- unapređivanje instrumenata naplate potraživanja, nadzora nad lošom aktivom uključujući i prodaju potraživanja;
- stroge kriterijume selekcije podnetih zahteva;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje i ažurno vođenje kreditnih dosijea;
- monitoring klijenata sa aspekta docnje u naplati, diversifikaciju rizika po granama delatnosti i dužnicima vodeći računa o izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica kao i licima povezanim sa Bankom; i
- kontrolu na bazi periodično dostavljenih finansijskih izveštaja o poslovanju pravnih lica i/ili ažuriranja dosijea fizičkih lica u delu podataka potrebnih za ocenu kreditne sposobnosti.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/i/ Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke do kojeg dolazi usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Upravljanje kreditnim rizikom je usko povezano, odnosno uključuje i analize koje se odnose na identifikaciju i upravljanje rizicima koji su povezani sa istim, kao što su kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije koji proizilazi iz izloženosti prema licima i grupi povezanih lica i velikih izloženosti, rizik koncentracije po određenim vrstama proizvoda, kreditni rizik koji je indukovao kamatnim rizikom i rizikom zemlje, indirektno, imajući u vidu strukturu izloženosti Banke prema klijentima rezidentima.

Posebno se vodi računa u sprovođenju mera za usklađivanje učešća ukupnog iznosa kredita u dinarima s valutnom klauzulom i kredita u stranoj valuti koji nisu zaštićeni od rizika promene deviznog kursa zbog valutne neusklađenosti primanja dužnika i njegovih obaveza, sa usvojenim ograničenjima.

Upravljanje kreditnim rizikom vrši se na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou portfolija.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je da Banka ostvari što veći prinos na kapital, na način da svoju izloženost kreditnom riziku održava u okviru prihvatljivih parametara, kao i da identifikuje izvore kreditnog rizika radi sprovođenja mera za upravljanje tim rizikom.

Za ublažavanje izloženosti kreditnom riziku, Banka pored rezervisanja dela kapitala koristi tehnike i mere navedene u nastavku:

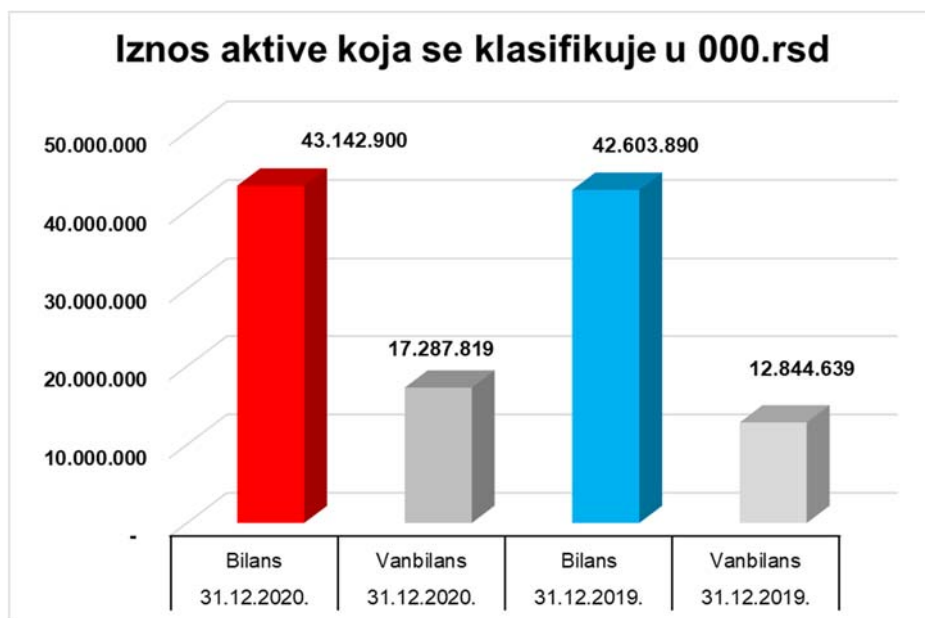
- instrumente kreditne zaštite, odnosno sredstva obezbeđenja u obliku finansijske imovine, hipoteka, potraživanja, gotovine i gotovinskih ekvivalenata, polisa životnog osiguranja, kao i garancije trećih lica;
- stroge kriterijume selekcije podnetih zahteva uz posebnu pažnju kod kredita u dinarima s valutnom klauzulom i kredita u stranoj valuti koji nisu zaštićeni od rizika promene deviznog kursa zbog valutne neusklađenosti primanja dužnika i njegovih obaveza;
- ažurnu kreditnu administraciju u cilju obezbeđenja blagovremenih informacija o urednosti klijenta i ažurno vođenje kreditnih dosijea;
- monitoring kreditnog portfolija / klijenata posebno dela sa karakterom loše aktive uz korišćenje efikasnih instrumenata naplate potraživanja, uključujući i prodaju / ustupanje potraživanja;
- diversifikaciju rizika po granama delatnosti i dužnicima vodeći računa o izloženosti Banke po proizvodu, prema jednom licu ili grupi povezanih lica kao i licima povezanim sa Bankom; i
- kontrolu u toku korišćenja angažovanja Banke, na bazi periodično dostavljenih finansijskih izveštaja o poslovanju pravnih lica i/ili ažuriranja dosijea fizičkih lica u delu podataka potrebnih za ocenu kreditne sposobnosti.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

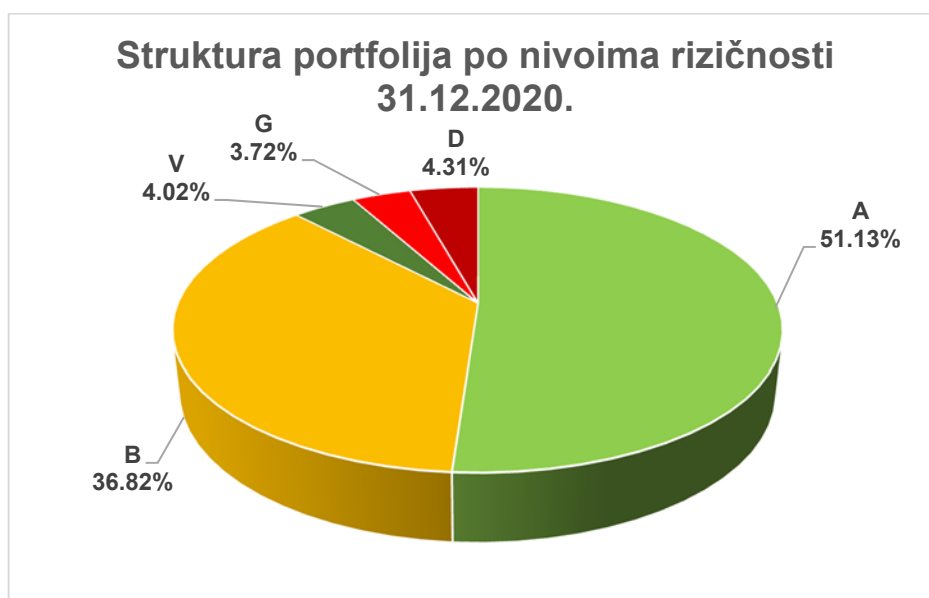
/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Struktura rizične aktive

U 2020. godini je zabeležen rast ukupne aktive koja se klasifikuje za 8,99 % u odnosu na prethodnu godinu (bilansna aktiva za 1,27%, a vanbilansna izloženost za 34,59%).

Struktura aktive po kvalitetu ukazuje na značajno učešće dobre aktive (kategorije A,B,V) od 91,97% ukupne bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

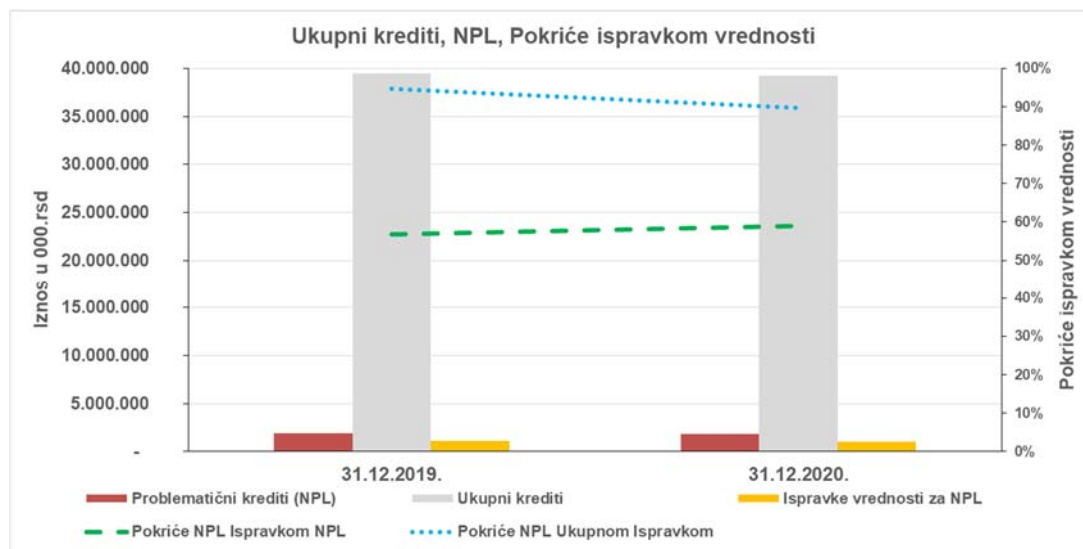
IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija

Upravljanje problematičnim potraživanjima podrazumeva redovno praćenje stanja i promena problematičnih kredita u cilju obezbeđenja zadovoljavajućeg nivoa loše aktive.

Stepen pokrivenosti problematičnih kredita pripadajućom ispravkom vrednosti u odnosu na prethodnu godinu je poboljšan.

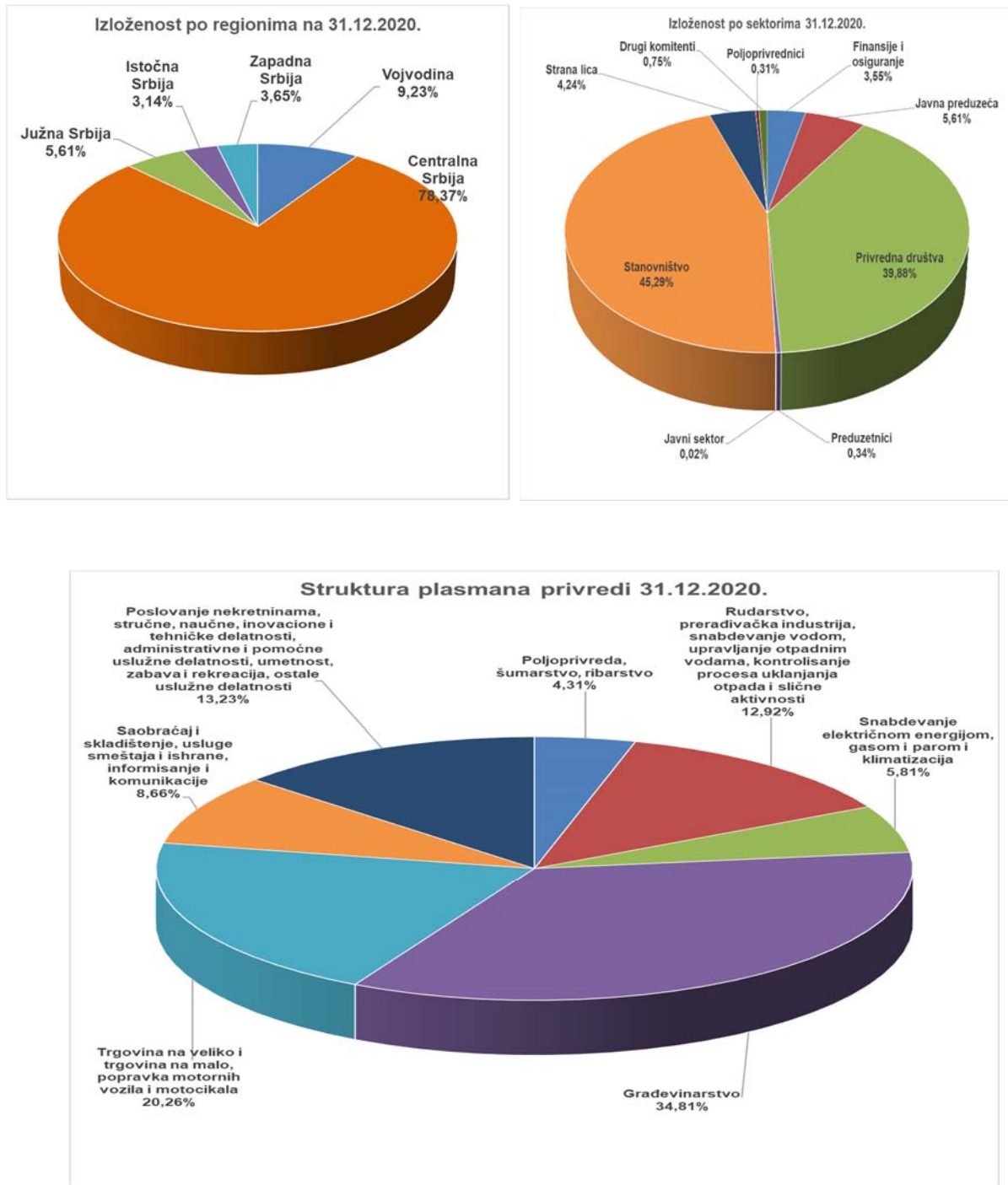
Iznos ukupnih ispravki vrednosti i rezervisanja za vanbilansne stavke na kraju 2020. godine je za 9% manji u odnosu na kraj 2019. godine, što je rezultat smanjenja po osnovu računovodstvenog otpisa (prenos na vanbilansnu evidenciju) i naplate potraživanja.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Analiza i pokazatelji rizika koncentracije

Izloženosti Banke po aktivi koja se klasifikuje sa aspekta koncentracije po regionalnoj, sektorskoj i granskoj strukturi na dan 31. decembra 2020. godine, najvećim delom se odnosi na region Centralne Srbije, plasmane fizičkim licima, a u delu plasmana privredi najzastupljeniji je sektor građevinarstva.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/i/ Kreditni rizik (Nastavak)

Kolaterali

U okviru procesa upravljanja kreditnim rizikom značajno mesto ima redovno praćenje pribavljenih instrumenata obezbeđenja, kao sekundarnog izvora naplate potraživanja u slučajevima kada to nije moguće iz redovnih prihoda / priliva klijenta.

Prilikom procene kreditnog rizika u postupku odobravanja prvenstveno se računa na novčane tokove iz redovnih poslovnih aktivnosti klijenta, ali se pribavljaju i kolaterali u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku kao alternativnom izvoru naplate, u postupku prinudne naplate koja je u nadležnosti posebno formiranog organizovanog organizacionog dela Banke.

Praćenje kolaterala se realizuje korišćenjem posebnog softverskog rešenja, u okviru posebnog organizacionog dela, što pored evidencije opštih podataka o kolateralu i vezi sa angažovanjem na koje se odnosi, podrazumeva i praćenje potrebe (dinamike) za redovnim praćenjem vrednosti i procenom kolaterala u zavisnosti od tipa obezbeđenja u cilju adekvatne klasifikacije potraživanja.

Na kraju 2020. godine pokrivenost svim instrumentima obezbeđenja koji su pribavljeni, je prikazana u tabeli u nastavku.

Pozicija*	Izloženost u 000.rsd	Pokrivenost
Pravna lica i preduzetnici	29.154.347	39,92%
<i>Izloženosti pokrivene hipotekama</i>	9.733.311	33,39%
<i>Izloženosti pokrivene prvoklasnim kolateralima</i>	1.904.639	6,53%
<i>Neobezbeđene izloženosti</i>	17.516.397	60,08%
Fizička lica - nestambeni krediti	22.289.424	0,27%
<i>Izloženosti pokrivene hipotekama</i>	32.974	0,15%
<i>Izloženosti pokrivene prvoklasnim kolateralima</i>	27.460	0,12%
<i>Neobezbeđene izloženosti</i>	22.228.990	99,73%
Fizička lica - stambeni krediti	5.273.301	97,30%
<i>Izloženosti pokrivene hipotekama</i>	5.099.262	96,70%
<i>Izloženosti pokrivene prvoklasnim kolateralima</i>	31.867	0,60%
<i>Neobezbeđene izloženosti</i>	142.172	2,70%

* Bilansna i vanbilansna izloženost koja se klasifikuje (izloženost prema fizičkim licima, pravnim licima i preduzetnicima, bez izloženosti prema bankama).

Tržišna vrednost kolaterala je alocirana do visine izloženosti, a obuhvaćeni su sledeći kolaterali: depoziti, garancija države i hipoteke.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/iii/ Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled nemogućnosti ispunjavanja dospelih obaveza.

Rizik likvidnosti podrazumeva slučaj nastanka određenih događaja sa negativnim efektima na finansijski rezultat i kapital Banke i ispoljava se kao nemogućnost Banke da odgovori dospelim obavezama u trenutku njihovog dospeća usled neusklađene ročne strukture aktive i pasive (izvora sredstava).

Prati se rizik likvidnosti izvora finansiranja koji je rezultat strukture izvora (ročnost i cena), posebno u situacijama visokog učešća nestabilnih depozita, visokog učešća kratkoročnih izvora i/ili visoke koncentracije izvora sredstava, kao i tržišni rizik likvidnosti koji se ispoljava u situacijama manjka rezervi likvidnih sredstava uz moguće probleme u postupku pribavljanja sredstava po prihvatljivim cenama.

Banka primenjuje osnovna načela upravljanja rizikom likvidnosti sprovodeći sledeće aktivnosti i postupke:

- održavanje nivoa rizika likvidnosti na nivou koji omogućava spremnost da se odgovori dospelim obavezama;
- proces upravljanja koji se sprovodi na dnevnom nivou, uključujući i postupanja u slučaju nastanka vanrednih okolnosti u poslovanju i na tržištu;
- analizu uticaja na izloženost riziku likvidnosti posebno prilikom uvođenja novih proizvoda i aktivnosti, kao i prilikom poveravanja aktivnosti trećem licu;
- održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava uz obezbeđenje adekvatnih rezervi likvidnih sredstava;
- utvrđivanje / realizacija planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja;
- definisanje internih ograničenja / limita i uspostavljanje sistema nezavisnog praćenja eksternih i internih limita uz određivanje zona vrednosti indikatora koji ukazuju na moguće probleme po pitanju likvidnosti - indikatori ranog upozorenja;
- sprovođenje stress testova u skladu sa usvojenom metodologijom;
- primenu propisanih odredaba u vezi praćenja izloženosti riziku likvidnosti, što podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom; i
- redovno izveštavanje organa i odbora Banke o izloženosti riziku likvidnosti i rezultatima stress testova uz eskalaciju u slučaju prekoračenja utvrđenih limita i definisanje mera za usklađivanje pokazatelja sa očekivanim nivoom.

U tabelama u nastavku dat je uporedni prikaz visine prosečnih pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti Banke u toku 2020. godine sa uporednim podatkom za 2019. godinu:

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/iii/ Rizik likvidnosti (Nastavak)

Pokazatelj likvidnosti u periodu	Prosečan	Minimum	Maksimum
01.01.2020. - 31.12.2020.	1.84	1.39	2.39
01.01.2019. - 31.12.2019.	2.14	1.32	3.28

Uži pokazatelj likvidnosti u periodu	Prosečan	Minimum	Maksimum
01.01.2020. - 31.12.2020.	1.62	1.21	2.05
01.01.2019. - 31.12.2019.	1.89	1.22	2.87

Pokazatelj likvidnosti	Vrednost
31.12.2020.	2.13
31.12.2019.	1.61

Uži pokazatelj likvidnosti	Vrednost
31.12.2020.	1.80
31.12.2019.	1.45

U 2020. godini pokazatelji likvidnosti su se kretali u regulatornim okvirima.

Pokazatelji definisani Planom oporavka Banke su se takođe kretali u okviru limita, na nivou koji je značajno iznad propisanih vrednosti, sa tim da su se pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti, po nekoliko dana u martu, aprilu, maju i junu nalazili u zoni upozoravajućih vrednosti, što se može oceniti kao posledica strukture izvora sa aspekta koncentracije i delom sa konzervativnošću limita.

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom je 31. marta 2020. godine imao vrednost u zoni upozoravajuće vrednosti utvrđene Planom opravka Banke, ali je preduzimanjem adekvatnih mera uspostavljena vrednost u okviru zadovoljavajućih vrednosti.

Interni indikatori likvidnosti, definisani Planom oporavka sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine su u okviru zadovoljavajućih vrednosti.

U nastavku je dat uporedni pregled pokazatelja pokrića likvidnom aktivom:

Pozicija	31.12.2020.	31.12.2019.	Limit
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (%)	196.73	127.28	Minimum 100 %

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

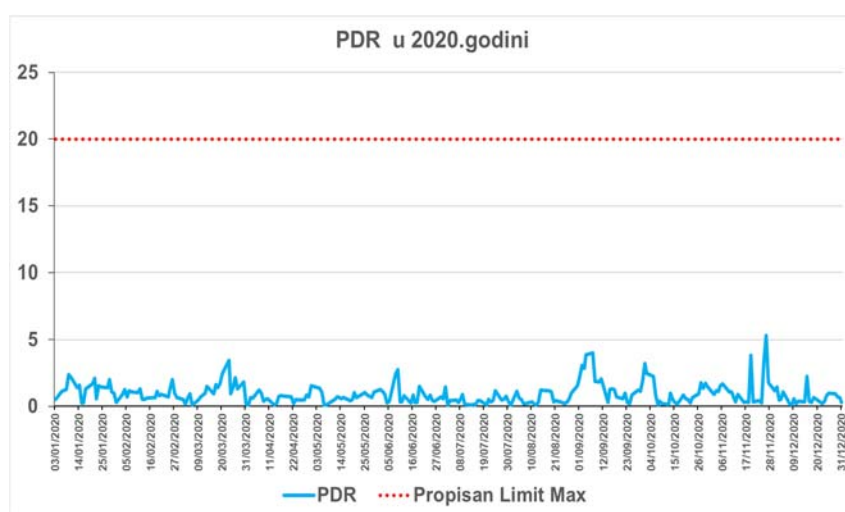
/iii/ Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kursa stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Upravljanjem deviznim rizikom nastoje se sprečiti negativni efekti promene međuvalutarnih kursa i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike), na finansijski rezultat Banke, odnosno na smanjenje otvorene devizne pozicije u cilju smanjenja kapitalnih zahteva.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije Banke i kapitala Banke koji se obračunava u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke.

U 2020. godini pokazatelj deviznog rizika se kretao značajno ispod propisanog nivoa (maksimum 20% kapitala Banke) i internih limita.

Pokazatelj deviznog rizika	2020.
31. decembar 2020.	0.29%
Prosek	0.93%
Maksimalni	5.31%
Minimalni	0.08%

U 000 RSD												
Datum	Otvorena pozicija								Ukupna Otvorena pozicija		Ukupna otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika
	EUR		USD		CHF		Ostale valute					
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka		
31.12.2020.	19,773	-	-	606	856	-	11,320	1,082	31,093	2,543	31,093	0.29%

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

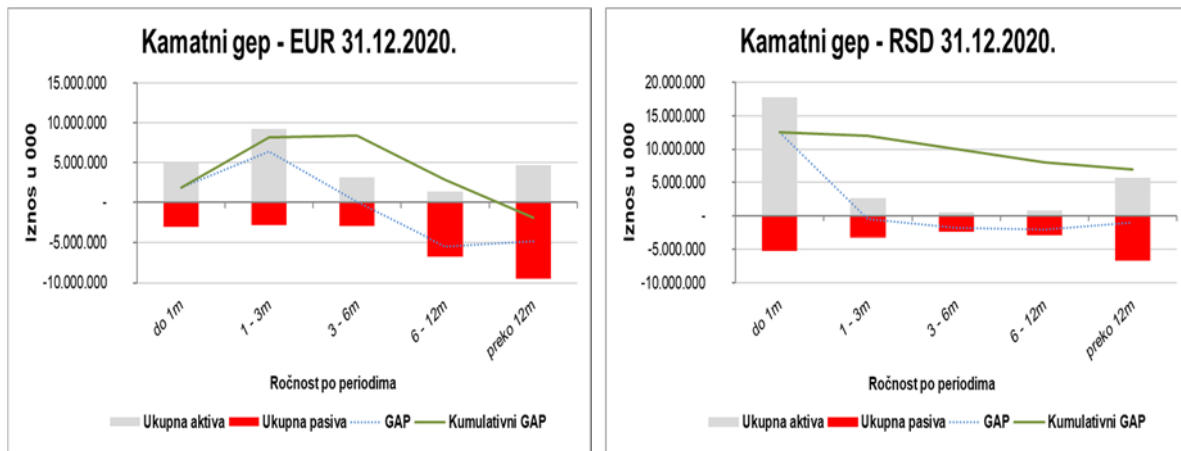
/iv/ Kamatni rizik

Upravljanje kamatnim rizikom podrazumeva identifikaciju i merenje izloženosti kamatnom riziku koji se javlja u oblicima: rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (*repricing risk*), rizik krive prinosa (*yield curve risk*), bazni rizik (*basis risk*) i rizik opcija (*optionality risk*).

Banka meri uticaj kamatnog rizika i analizom i praćenjem usklađenosti aktive i pasive osetljive na promenu kamatnih stopa.

Za potrebe merenja kamatnog rizika Banka primenjuje metod modifikovanog trajanja i analizu uticaja standardizovanog Bazel II kamatnog šoka na ekonomsku vrednost i finansijski rezultat Banke.

Prati se i odnos kamatno osetljivih pozicija aktive i pasive raspoređenih u vremenske korpe, po značajnim valutama.

U cilju merenja izloženosti kamatnom riziku primenjuju se pretpostavke za pretvaranje pozicija bankarske knjige u novčane tokove, uključujući i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima (stres test uticaja promene kamatnih stopa na neto kamatu i na ekonomsku vrednost Banke).

Po podacima za decembar 2020. godine, rezultati uticaja promene kamatnih stopa (paralelne promene), dati su u tabelama u nastavku.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/v/ Operativni rizik

Cilj upravljanja operativnim rizikom je stvaranje preduslova za smanjenje mogućnosti nastanka događaja izvora operativnog rizika i izbegavanje ili smanjenje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Banka identifikuje, procenjuje i prati događaje i izvore zbog kojih mogu nastati gubici u vezi sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir sve značajne unutrašnje i spoljne faktore, uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka događaja ili izvora, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, s posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

U cilju smanjenja nivoa izloženosti operativnom riziku koriste se sledeće mere i postupci, s tim da lista nije konačna:

- jasna, dokumentovana politika u vezi sa preuzimanjem rizika, procedure kojima se utvrđuju postupci i odgovornosti, kao i provera usklađenosti prakse sa formalnim procedurama;
- integrisan sistem unutrašnjih kontrola uključujući funkciju unutrašnje revizije;
- aktivnosti u cilju podizanja nivoa svesti o značaju operativnog rizika uz primerenu i ohrabrujuću politiku nagrađivanja;
- testiranje novouvedenih sistema ili njihovih novih verzija;
- obezbeđenje uslova za stalno usavršavanje i osposobljavanje zaposlenih;
- pravila o zaštiti poverljivih materijala i internih informacija;
- ograničen pristup bazama podataka i sistemima;
- fizičko obezbeđenje objekata;
- pravilnik o ponašanju zaposlenih, ovlašćenja, prava potpisivanja uz pravilnu distribuciju i razdvajanje dužnosti (sprečavanje sukoba interesa);
- definisanje planova za oporavak aktivnosti u slučaju nastanka nepredvidivih događaja – katastrofa, što podrazumeva i obezbeđenje odgovarajuće opremljene rezervne lokacije; i
- uređenje postupaka za poveravanje aktivnosti trećem licu i uvođenje novog proizvoda i dr.

U procesu upravljanja operativnim rizikom Banka sprovodi mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima nastalim kao posledica operativnog rizika, po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka vrsti događaja i po poslovnim linijama, u skladu sa usvojenim internim aktima.

Obzirom na svest da se ne mogu eliminisati / izbeći svi izvori operativnih rizika, kroz proces praćenja i analize uspostavlja se poslovni ambijent za efikasnu identifikaciju pretnji i eventualnih propusta u procesima, proizvodima i procedurama, a njihovim unapređenjem i podizanjem svesti o operativnom riziku na svim nivoima poslovanja, se može značajno smanjiti učestalost odnosno verovatnoća nastanka događaja i negativan uticaj na poslovanje i profitabilnost Banke.

Upravljanje operativnim rizikom u delu ublažavanja izloženosti banke ovom riziku u određenim situacijama podrazumeva i prenos rizika na drugu ugovornu stranu, kao što je slučaj osiguranja imovine, životno osiguranje i dr.

Obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik vrši se primenom pristupa osnovnog indikatora, što podrazumeva obračun indikatora izloženosti u skladu sa propisanom metodologijom.

O izloženosti Banke operativnim rizicima posebno se vodi računa u slučaju poveravanja određenih aktivnosti trećim licima, kao i prilikom uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, linija poslovanja ili sistema, a izloženost ovim rizicima se umanjuje prethodnim analizama i testiranju od strane uključenih organizacionih delova po nadležnostima u procesu i jasno definisanim procesima za uvođenje novog proizvoda i za poveravanje usluga trećem licu.

Merenje izloženosti operativnom riziku vrši se praćenjem indikatora rizika, kao i metodom samoprocenjivanja koje se sprovodi najmanje jednom godišnje, naročito prilikom procene rizičnog profila Banke.

U toku 2020. godine zabeležen je značajan rast prijavljenih događaja izvora operativnog rizika, koji je u značajnoj meri posledica pravne prakse i stanja i na tržištu u kojem je evidentan trend rasta pokretanja postupaka i donošenje presuda na teret finansijskih institucija u vezi sa ugovorenim odredbama koje se odnose na naplate naknada za odobrenje kredita, ugovaranje valutne klauzule i sl.

IX ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

/vi/ Rizik zemlje

Rizik zemlje podrazumeva mogućnost ostvarivanja gubitka zbog sprečenosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi (političko-ekonomski rizik), kao i mogućnost ostvarenja gubitka zbog sprečenosti banke da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla (rizik transfera).

Internim aktima je definisan proces upravljanja rizikom zemlje koji obuhvata pitanja u vezi internih limita, praćenja izloženosti riziku zemlje, kontrole poštovanja limita, izveštavanja, utvrđivanju odgovarajućeg nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja.

Na dan 31. decembra 2020. godine izloženost riziku zemlje je u okviru usvojenih internih limita.

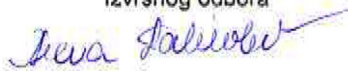
/vii/ Pokazatelj leveridža

U skladu sa propisima Banka prati i izveštava Narodnu banku Srbije o odnosu osnovnog kapitala i iznosa izloženosti Banke – Pokazatelj leveridža, koji se izračunava kao količnik osnovnog kapitala (zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala) i iznosa izloženosti banke i iskazuje se u procentima.

Na dan 31. decembra 2020. godine vrednost Pokazatelja leveridža za Banku je 14.57%.

Kragujevac, 20. april 2021. godine

Vesna Pavlović
Predsednik
Izvršnog odbora

Dimitar Komlenović
Član
Izvršnog odbora

Snežana Grbović
Direktor
Sektora Finansija

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

